

Utgiftsområde 14

Arbetsmarknad och arbetsliv

Utgiftsområde 14 – Arbetsmarknad och arbetsliv

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagförslag	7
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2020:1251) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	7
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1285) om ändring i lagen (2021:64) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	8
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2021:64) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	9
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1287) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	10
3	Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.....	11
3.1	Utgiftsområdets omfattning.....	11
3.2	Utgiftsutveckling.....	11
3.3	Skatteutgifter	13
3.4	Mål för utgiftsområdet.....	14
4	Arbetsmarknad.....	15
4.1	Mål för området	15
4.2	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	15
4.3	Resultatredovisning	16
4.3.1	Utvecklingen på arbetsmarknaden.....	16
4.3.2	De arbetsmarknadspolitiska insatsernas omfattning och resultat	21
4.3.3	Särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.....	29
4.3.4	Europeiska socialfonden uppvisar resultat både över och under målen.....	33
4.3.5	Arbetslöshetsersättning, aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och etableringsersättning.....	34
4.3.6	Samverkan om rehabilitering för återgång i arbete	37
4.3.7	Jämlikhetskommissionens förslag och rekommendationer inom arbetsmarknadspolitiken.....	37
4.4	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	38
4.5	Politikens inriktning	39
4.6	Budgetförslag.....	45
4.6.1	1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	45
4.6.2	1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	46
4.6.3	1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.....	48
4.6.4	1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	51
4.6.5	1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige.....	53
4.6.6	1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020.....	54
4.6.7	1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027.....	56
4.6.8	1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering.....	58
4.6.9	1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	59
4.6.10	1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet	60
4.6.11	1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	60
4.6.12	1:12 Bidrag till lönegarantiersättning	62

4.6.13	1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	63
4.6.14	1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare.....	65
4.6.15	1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen.....	66
5	Arbetsliv.....	69
5.1	Mål för området.....	69
5.2	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	69
5.3	Resultatredovisning.....	70
5.3.1	Arbetsmiljö.....	70
5.3.2	Arbetsrätt.....	75
5.3.3	Lönebildning.....	78
5.3.4	Jämlikhetskommissionens förslag inom arbetslivspolitiken.....	81
5.4	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen.....	81
5.5	Politikens inriktning.....	83
5.6	Budgetförslag.....	84
5.6.1	2:1 Arbetsmiljöverket.....	84
5.6.2	2:2 Arbetsdomstolen.....	85
5.6.3	2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO).....	86
5.6.4	2:4 Medlingsinstitutet.....	87
5.6.5	2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap.....	88
5.6.6	2:6 Regional skyddsombudsverksamhet.....	88

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2020:1251) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (avsnitt 2.1 och 4.5).
2. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2021:1285) om ändring i lagen (2021:64) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (avsnitt 2.2 och 4.5).
3. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2021:64) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (avsnitt 2.3 och 4.5).
4. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2021:1287) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (avsnitt 2.4 och 4.5).
5. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2023 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt tabell 1.1.
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 591 264
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	38 432 392
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	6 926 037
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	20 830 367
1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	131 059
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	2 414 000
1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	550 000
1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	43 666
1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	81 327
1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet	59 956
1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	8 303
1:12 Bidrag till lönegarantiersättning	1 678 000
1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	8 129 311
1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	1 119 813
1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	1 000 000
2:1 Arbetsmiljöverket	819 020
2:2 Arbetsdomstolen	35 798
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722
2:4 Medlingsinstitutet	57 683
2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap	49 968
2:6 Regional skyddsombudsverksamhet	112 000
Summa anslag inom utgiftsområdet	90 103 686

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 000 000	2024–2032
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	12 000 000	2024–2027
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	100 100	2024
1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	2 405 000	2024–2030
1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9 000	2024–2025
1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	33 212	2024–2027
1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	64 000	2024
2:6 Regional skyddsombudsverksamhet	20 000	2024
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	21 631 312	

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2020:1251) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2020:1251) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2020:1251

1. Denna lag träder i kraft den *2 januari 2023*.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för den vars arbetslöshet har inträtt före ikraftträdandet om ansökan om arbetslöshetsersättning har kommit in till arbetslöshetskassan senast den *28 februari 2023*.

Föreslagen lydelse

1. Denna lag träder i kraft den *1 januari 2024*.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för den vars arbetslöshet har inträtt före ikraftträdandet om ansökan om arbetslöshetsersättning har kommit in till arbetslöshetskassan senast den *29 februari 2024*.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1285) om ändring i lagen (2021:64) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att lagen (2021:1285) om ändring i lagen (2021:64) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska utgå.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:64) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att ikraftträdandebestämmelsen till lagen (2021:64) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2021:64

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den *1 januari* 2022.

Denna lag träder i kraft den *1 januari* 2024.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1287) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att punkt 1 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2021:1287) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2021:1287

1. Denna lag träder i kraft den *2 januari* 2023.

Föreslagen lydelse

1. Denna lag träder i kraft den *1 januari* 2024.

3 Utgiftsområde 14

Arbetsmarknad och arbetsliv

Efter ett val som inneburit ett regeringsskifte ska budgetpropositionen överlämnas till riksdagen inom tre veckor efter det att en ny regering har tillträtt. Denna budgetproposition omfattar, trots den korta tid som stått till förfogande, många viktiga reformer. Det har dock inte varit möjligt för regeringen att föreslå nya mål för utgiftsområden eller ge den redovisning av resultat som enligt budgetlagen (2011:203) ska ingå i budgetpropositionen ett innehåll som fullt ut återspeglar regeringens politik.

3.1 Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområdet omfattar områdena Arbetsmarknad och Arbetsliv samt myndigheterna Arbetsförmedlingen, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, Arbetsmiljöverket, Arbetsdomstolen, ILO-kommittén, Medlingsinstitutet och Myndigheten för arbetsmiljökunskap.

3.2 Utgiftsutveckling

Utgifterna för 2021 blev 91 947 miljoner kronor, vilket är 4 793 miljoner kronor högre än 2020. Jämfört med ursprungligt beslutad budget för 2022 beräknas utgifterna bli 12 392 miljoner kronor lägre 2022 främst till följd av minskade kostnader för bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd, arbetsmarknadspolitiska program samt nystartsjobb.

Reformerna i denna proposition antas öka utgifterna med 3 895 miljoner kronor 2023, 6 105 miljoner kronor 2024 och 6 433 miljoner kronor 2025 (se avsnitt 4.5). Sammantaget beräknas utgifterna jämfört med 2022 års ekonomiska vårproposition öka med 8 377 miljoner kronor 2022 och öka med 5 349 miljoner kronor 2023, 7 782 miljoner 2024 och 7 127 miljoner kronor 2025. För 2023 föreslår regeringen att totalt 90 104 miljoner kronor anvisas inom området. För 2024 beräknas utgifterna uppgå till 91 227 miljoner kronor och för 2025 till 90 659 miljoner kronor.

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Miljoner kronor

	Utfall 2021	Budget 2022 ¹	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025
Arbetsmarknad	90 981	92 197	79 779	88 995	90 074	89 487
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 740	7 861	7 903	7 591	7 188	7 286
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	45 425	43 138	35 121	38 432	38 758	38 792
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	11 425	9 172	7 573	6 926	9 202	8 932
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	19 205	20 684	19 594	20 830	20 891	20 956
1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	123	137	137	131	135	129
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	1 300	2 546	2 491	2 414	100	
1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027		225		550	1 147	1 698
1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	43	43	44	44	45	45
1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	78	80	79	81	83	85
1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet	59	59	59	60	64	67
1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	8	8	8	8	8	8
1:12 Bidrag till lönegarantiersättning	830	1 310	1 099	1 678	1 505	1 504
1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	3 399	5 663	4 554	8 129	6 721	5 764
1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	1 347	1 196	1 042	1 120	1 050	944
1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen		75	75	1 000	3 176	3 278
Arbetsliv	966	1 075	1 050	1 108	1 153	1 172
2:1 Arbetsmiljöverket	696	788	768	819	858	873
2:2 Arbetsdomstolen	33	35	32	36	37	38
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	34	34	34	34	34	34
2:4 Medlingsinstitutet	56	57	56	58	61	63
2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap	37	49	50	50	51	53
2:6 Regional skyddsombudsverksamhet	111	112	111	112	112	112
Totalt för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv	91 947	93 272	80 829	90 104	91 227	90 659

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 3.2 Förändringar av utgiftsramen 2023–2025 för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Miljoner kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	93 221	93 221	93 221
Pris- och löneomräkning ²	93	301	482
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-675	1 860	-121
<i>varav BP23³</i>	<i>3 895</i>	<i>6 105</i>	<i>6 433</i>
Makroekonomisk utveckling	-2 916	-3 805	-2 488
Volymer	330	682	597
Överföring till/från andra utgiftsområden	16	28	28
Övrigt	35	-1 060	-1 060
Ny utgiftsram	90 104	91 227	90 659

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Tabell 3.3 Utgiftsram 2023 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Miljoner kronor

	2023
Transfereringar ¹	79 658
Verksamhetsutgifter ²	10 441
Investeringar ³	4
Summa utgiftsram	90 104

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2021 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

3.3 Skatteutgifter

Vid sidan av stöd till företag och hushåll på budgetens utgiftssida finns det även stöd på budgetens inkomstsida i form av avvikelser från en enhetlig beskattning, s.k. skatteutgifter. Innebörden av en skatteutgift beskrivs i Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnittet om skattefrågor. Den samlade redovisningen finns i regeringens skrivelse Redovisning av skatteutgifter 2022 (skr. 2021/22:98). I det följande redovisas de skatteutgifter som är att hänföra till utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

I juni 2022 röstade riksdagen ja till propositionen Skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk (prop. 2021/22:228, bet. 2021/22:SkU29, rskr. 2021/22:373). Beslutet innebär att det nuvarande avdraget för arbetsresor slopas den 1 januari 2023 och ersätts av en avståndsbasead och färdmedelsneutral skatte-reduktion för arbetsresor. Regeringen kommer dock under hösten att föreslå att det nuvarande reseavdraget behålls och att det nya regelverket inte införs. Regeringen kommer vidare att föreslå att de schablonmässiga avdragsbeloppen i reseavdraget höjs (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 12.2). Med anledning av de regelförändringar som har beslutats och som kommer att föreslås, redovisas inte skatteutgiften för reseavdraget i tabellen nedan. Den beräknade skatteutgiften för reseavdraget 2022 uppgår till 5,41 miljarder kronor. Den beräknade skatteutgiften för reseavdraget för 2023 kommer att framgå av Redovisning av skatteutgifter 2023.

Tabell 3.4 Skatteutgifter inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Miljoner kronor

	2022	2023
Avdrag för ökade levnadskostnader vid tillfälligt arbete, dubbel bosättning och hemresor	720	730
Avdrag för utbildningsresor vid omstrukturering	-	-
Avdrag för inställesesor	-	-
Förmån av resa vid anställningsintervju	-	-
Förmån av utbildning vid omstrukturering m.m.	-	-
Personalvård	-	-
Flyttersättningar från arbetsgivare	-	-
Generell nedsättning av egenavgifter	1 710	1 780
Nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med FoU	2 460	2 570
Nedsättning av arbetsgivaravgifter för den först anställda	550	640
Nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga	970	1 020
Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för personer mellan 19 och 23 år	12 270	1 670
Skattereduktion för ruttjänster	7 530	7 900
Skattereduktion för rotarbeten	13 110	13 770
Skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassa	810	1 620
Skattereduktion för arbetsinkomster för personer över 65 år	4 930	5 010
Tillfällig skattereduktion för arbetsinkomster	5 140	u ¹
Summa	50 200	36 710

¹ En del skatteutgifter har upphört och redovisas med ett "u" om de fortfarande har en offentligfinansiell effekt något av de redovisade åren.

Källa: Regeringens skrivelse 2021/22:98.

3.4 Mål för utgiftsområdet

De av riksdagen beslutade målen inom utgiftsområdet är följande:

Arbetsmarknadspolitik

- Insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad (prop. 2011/12:1 utg.omr. 14 avsnitt 3.3, bet. 2011/12:AU2, rskr. 2011/12:88).

Arbetslivspolitik

- Goda arbetsvillkor och möjlighet till utveckling i arbetet för både kvinnor och män (prop. 2011/12:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.3, bet. 2011/12:AU2, rskr. 2011/12:88).

4 Arbetsmarknad

4.1 Mål för området

Målet för arbetsmarknadspolitiken är att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad (prop. 2011/12:1 utg.omr. 14 avsnitt 3.3, bet. 2011/12:AU2, rskr. 2011/12:88).

4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Utvecklingen på arbetsmarknaden påverkas av en rad olika faktorer. Arbetsmarknadspolitiken bidrag är ofta svårt att mäta och avgränsa från effekterna av såväl bidrag från andra politikområden som konjunkturutvecklingen och insatser av andra aktörer på arbetsmarknaden.

Grunden för resultatredovisningen utgörs av flera olika indikatorer. Sysselsättningsgrad och arbetslöshet är viktiga mått på hur arbetsmarknaden utvecklas. Eftersom arbetsmarknadspolitiken i stor utsträckning genomförs av Arbetsförmedlingen analyseras även indikatorer som mer direkt kan kopplas till Arbetsförmedlingens verksamhet. Här utgörs huvudindikatorerna av övergångarna till arbete och i vissa fall även till studier.

Arbetsmarknadspolitiken påverkar dock inte bara övergångarna till arbete och studier direkt, utan även indirekt genom olika insatser som stärker de arbetssökandes ställning på arbetsmarknaden, vilket i sin tur påverkar arbetskraftsdeltagandet och möjligheten att få ett arbete. Därför beskrivs omfattningen av de arbetsmarknadspolitiska insatserna och deras resultat.

Följande huvudindikatorer redovisas inom området:

- sysselsättning och arbetslöshet
- andel övergångar till arbete och studier för personer inskrivna vid Arbetsförmedlingen
- antal personer i Arbetsförmedlingens insatser och resultat 90 dagar efter avslutat arbetsmarknadspolitiskt program
- antal personer med arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd.

Indikatorerna redovisas för relevanta undergrupper och enskilda insatser. I resultatredovisningen används även rapporter och undersökningar från t.ex. Arbetsförmedlingen och Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU).

4.3 Resultatredovisning

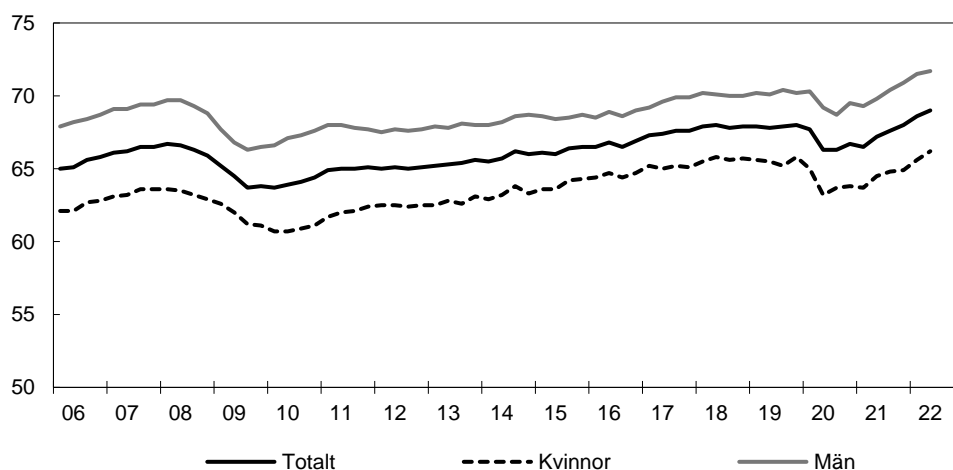
4.3.1 Utvecklingen på arbetsmarknaden

Sysselsättningsgraden ökade 2021 och fortsätter att öka

Pandemiutbrottet våren 2020 orsakade stora negativa konsekvenser på svensk arbetsmarknad, men därefter har arbetsmarknadsläget tydligt förbättrats. Sysselsättningsgraden vände uppåt sommaren 2020 och fortsatte att öka under 2021. Ökningen var något tydligare bland män än bland kvinnor. Fjärde kvartalet 2021 nådde sysselsättningsgraden en högre nivå än före pandemiutbrottet (se diagram 4.1). Antalet tillsvidareanställda personer låg då på en högre nivå än före pandemin, medan antalet tidsbegränsade anställningar var tydligt lägre än före pandemin. Den positiva sysselsättningsutvecklingen har fortsatt under första halvåret 2022. Skillnaden i sysselsättningsgrad mellan kvinnor och män har inte förändrats märkbart sedan 2006. I internationell jämförelse har Sverige en hög sysselsättningsgrad bland kvinnor. I en studie från IFAU (WP 2022:4) framgår att sysselsättningsgraden bland kvinnor generellt sett är högre i länder med aktiv arbetsmarknadspolitik och någon form av förskola för barnen.

Diagram 4.1 Sysselsättningsgrad (15–74 år)

Procent av befolkningen

Anm.: Säsongrensade kvartalsvärden.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Sysselsättningsgraden ökade 2021 bland både inrikes och utrikes födda. Ökningstakten var tydligt snabbare bland utrikes födda och särskilt bland utrikes födda kvinnor. Sysselsättningsgraden bland utrikes födda kvinnor var dock mer än 10 procentenheter lägre än bland inrikes födda kvinnor och utrikes födda män. Skillnaden mellan inrikes födda kvinnor och utrikes födda kvinnor är relativt stor jämfört med i andra länder. En viktig förklaring till det är att sysselsättningsgraden bland inrikes födda kvinnor är mycket hög i Sverige. Sysselsättningsgraden bland utrikes födda kvinnor är högre i Sverige jämfört med genomsnittet bland utrikes födda kvinnor inom EU (se även utg.omr. 13 avsnitt 3.3). Sysselsättningsgraden bland utrikes födda har fortsatt öka första halvåret 2022. För utrikes födda män var sysselsättningsgrad högre än för inrikes födda kvinnor första kvartalet 2022.

Ungdomar (15–24 år) är den åldersgrupp som påverkades mest negativt under inledningen av pandemin 2020. Återhämtningen 2021 var något svagare bland unga jämfört med den arbetsföra befolkningen i stort. Sysselsättningsgraden ökade bland unga kvinnor men var oförändrad bland unga män. Sysselsättningsgraden bland unga

har fortsatt att öka första halvåret 2022. Bland äldre (55–74 år) ökade sysselsättningsgraden 2021 mer än i den totala arbetsföra befolkningen. Bland de äldre var ökningen störst i den äldsta gruppen (65–74 år). Under första halvåret 2022 har sysselsättningsgraden bland äldre (55–74 år) planat ut.

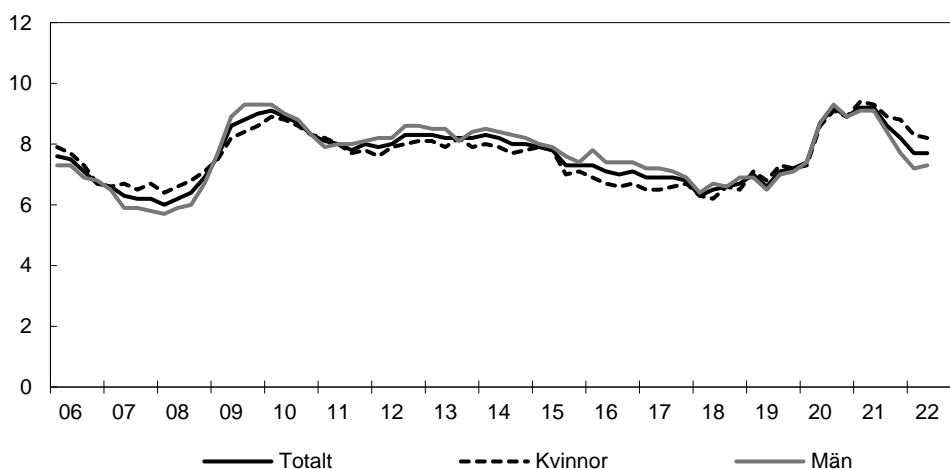
Personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (16–64 år) har generellt sett betydligt lägre sysselsättningsgrad och arbetskraftsdeltagande än övriga befolkningen. År 2021 var sysselsättningsgraden bland personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga 58,0 procent, vilket kan jämföras med 77,3 procent i hela befolkningen. Bland kvinnor och män med nedsatt arbetsförmåga var sysselsättningsgraden 56,5 procent respektive 59,8 procent.

Arbetslösheten ökade 2021 men har minskat under 2022

Både antalet arbetslösa och den relativa arbetslösheten ökade 2021 jämfört med 2020 (se diagram 4.2). Arbetslösheten ökade tydligt bland kvinnor men minskade samtidigt svagt bland män. I mitten av 2021 började arbetslösheten minska och har därefter fortsatt att minska under 2022 bland både kvinnor och män. Arbetsförmedlingens registerbaserade statistik redovisade redan i slutet av 2021 en lägre arbetslöshet för åldersgruppen 16–64 år än före pandemin (visas ej i figur). Samtidigt har Sverige i en internationell jämförelse haft en relativt hög arbetslöshet de senaste åren och under andra kvartalet 2022 var det enligt Eurostat enbart tre länder inom EU som hade en högre arbetslöshet i åldersgruppen 15–74 år.

Diagram 4.2 Arbetslöshet (15–74 år)

Procent av arbetskraften

Anm.: Säsongsrensade kvartalsvärden.

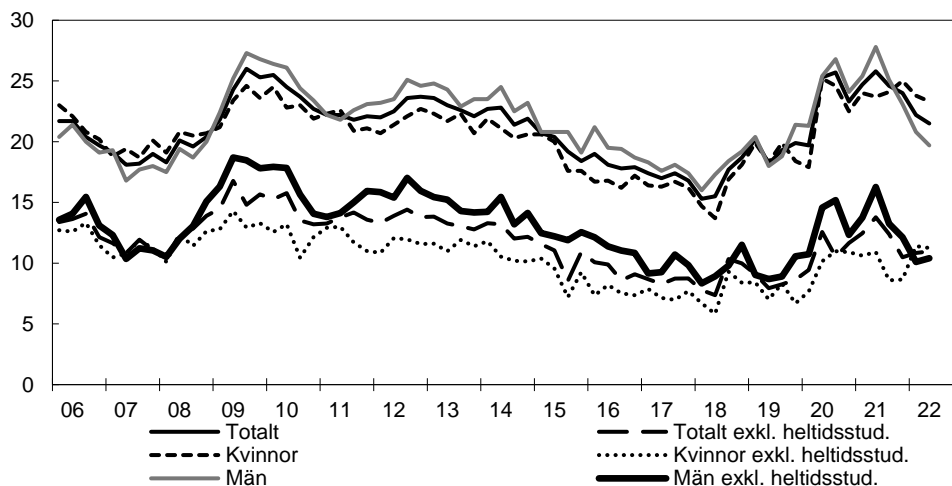
Källa: Statistiska centralbyrån.

Under pandemin ökade arbetslösheten mer bland utrikes födda än bland inrikes födda. Det förklaras bl.a. av att sysselsättningen minskade mer bland utrikes födda, samtidigt som en större andel av de inrikes födda lämnade arbetskraften för studier jämfört med utrikes födda. Under andra halvåret 2021 minskade arbetslösheten tydligt snabbare bland utrikes födda än bland inrikes födda. Minskningen var även tydligare bland män än bland kvinnor för både inrikes och utrikes födda. Under första halvåret 2022 har arbetslösheten fortsatt att minska mer bland utrikes födda än bland inrikes födda och tydligast är minskningen bland utrikes födda kvinnor. Arbetslösheten är dock över 10 procentenheter högre bland utrikes födda än bland inrikes födda och högre bland utrikes födda kvinnor än bland utrikes födda män.

Ungdomsarbetslösheten (15–24 år) låg kvar på en hög nivå 2021 och var i genomsnitt högre än 2020 (se diagram 4.3). Ökningen 2021 var tydligare bland unga kvinnor än bland unga män. Över hälften av de unga som klassas som arbetslösa är samtidigt heltidsstuderande som söker arbete. I gruppen unga arbetslösa heltidsstuderande anser sig ungefär 9 av 10 personer som studerande på heltid och inte som arbetslösa i första hand. Exkluderas de heltidsstuderande arbetssökande från gruppen arbetslösa är ungdomsarbetslösheten endast hälften så hög. Även arbetslösheten exklusive heltidsstuderande ökade något 2021. Under 2022 har ungdomsarbetslösheten minskat bland både unga kvinnor och unga män.

Diagram 4.3 Ungdomsarbetslöshet (15–24 år)

Procent av arbetskraften

Anm.: Säsongrensade kvartalsvärden.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Arbetslösheten bland äldre (55–74 år) ökade 2021 mer än i den arbetsföra befolkningen i stort men mindre än bland ungdomarna, jämfört med 2020. Arbetslösheten ökade tydligt mer bland personer i åldersgruppen 65–74 år än i åldersgruppen 55–64 år. Ökningen var dessutom något högre bland äldre män än bland äldre kvinnor. Utvecklingen under 2022 visar på en svagt minskande arbetslöshet i gruppen äldre.

Personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (16–64 år) har generellt sett högre arbetslöshet än övriga befolkningen. År 2021 uppgick arbetslösheten bland personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga till 17,4 procent. Motsvarande andel i den arbetsföra befolkningen var 8,8 procent. Bland kvinnor och män med nedsatt arbetsförmåga var arbetslösheten 17,7 procent respektive 17,1 procent.

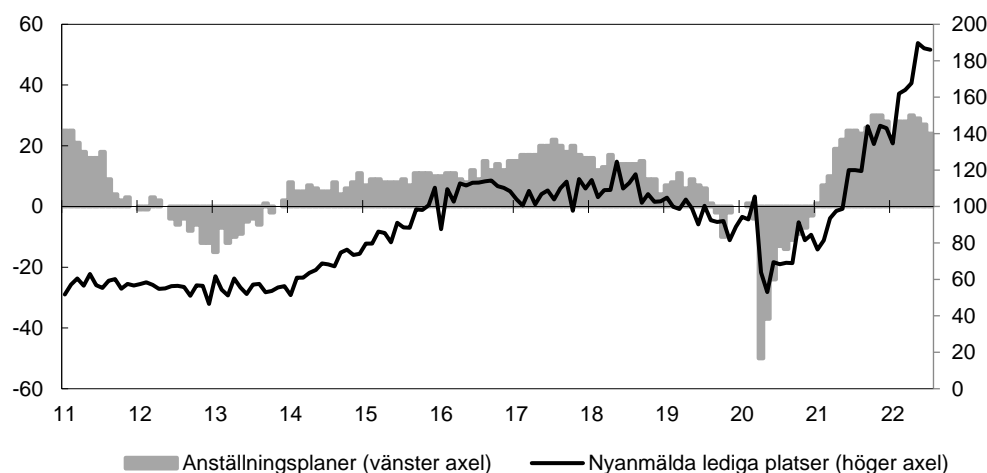
Få varsel och hög efterfrågan på arbetskraft

Arbetsgivarnas efterfrågan på arbetskraft steg kraftigt under 2021 och antalet varsel om uppsägningar var det lägsta sedan 1989. Företagens anställningsplaner indikerade en markant nettotillväxt av anställda 2021 som också har fortsatt under första halvåret 2022 (se diagram 4.4). Samtidigt har antalet nyanmälda lediga platser vid Arbetsförmedlingen ökat påtagligt i flertalet branscher, särskilt inom privata tjänster. Uppgången är också tydlig i branscher som hotell- och restaurang och transport, vilka drabbades hårt under pandemin. Det råder brist på arbetskraft i flera sektorer såsom tillverkningsindustrin, privata tjänstesektorn (t.ex. tekniska konsulter och hotell- och restaurang), samt vård och omsorg.

Diagram 4.4 Anställningsplaner i näringslivet och nyanmälda lediga platser

Nettotal, säsongrensade månadsvärden

1 000-tal, säsongrensade månadsvärden

Anm.: Säsongrensade månadsvärden av Arbetsförmedlingens nyanmälda lediga platser ska tolkas med försiktighet, särskilt för sommarmånaderna.

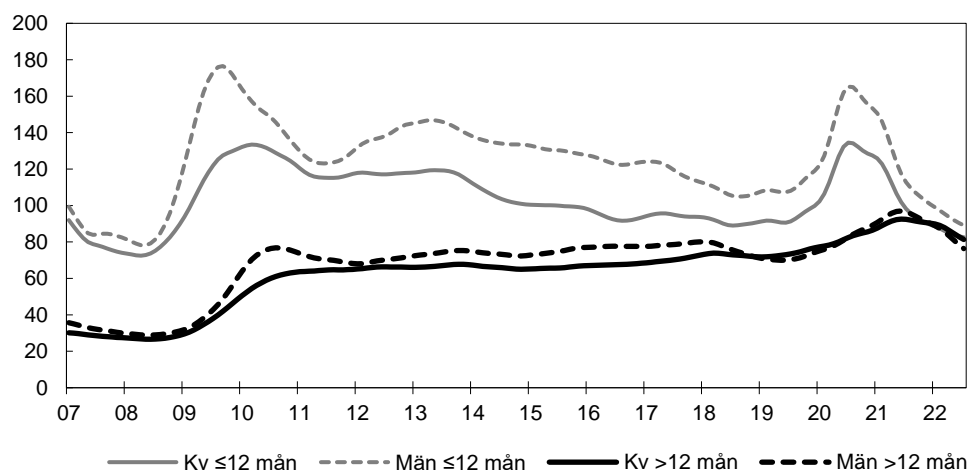
Källa: Konjunkturinstitutet och Arbetsförmedlingen, egna bearbetningar.

Färre inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen men fler utan arbete i över två år

I takt med att arbetsmarknaden generellt har förbättrats har antalet inskrivna arbetslösa som har varit utan arbete kortare än 12 månader minskat från drygt 300 000 under sommaren 2020 till 180 000 i juli 2022. Samtidigt har antalet inskrivna arbetslösa som varit utan arbete över 12 månader ökat och uppgick sommaren 2021 till ca 190 000. Drygt hälften i denna grupp var födda utanför Europa och 39 procent hade högst förgymnasial utbildning 2021. Överrepresentationen bland långtidsarbetslösa relativt antalet inskrivna arbetslösa var dock högst bland personer med nedsatt arbetsförmåga samt 55 år och äldre.

Diagram 4.5 Antal inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen (16–64 år) fördelat på arbetslöshetstid (upp till 12 månader samt över 12 månader)

Antal i 1 000-tal

Anm.: Säsongrensade och utjämnade månadsvärden.

Källa: Arbetsförmedlingen, egna bearbetningar.

Minskningen av långtidsarbetslösheten som har skett under det senaste året (se diagram 4.5) består av dem som varit utan arbete mellan ett och två år. De som varit inskrivna utan arbete över två år fortsatte dock att öka fram till våren 2022, men har därefter stabiliserats kring knappt 100 000 personer. Ökningen avser samtliga grupper

med en svag ställning på arbetsmarknaden. Mellan 2019 och 2021 har ökningen varit särskilt märkbar bland äldre arbetssökande.

Övergångar till arbete ökade markant 2021

Antalet unika individer som vid något tillfälle var inskrivna vid Arbetsförmedlingen under 2021 uppgick till totalt 987 000 personer, vilket var en minskning med 51 000 personer jämfört med 2020. Av dessa övergick 360 000, eller 36 procent, till arbete vid minst ett tillfälle under året. Det innebär att andelen övergångar till arbete ökade med 5 procentenheter jämfört med 2020 där ökningen var mer markant bland män än bland kvinnor. Det förbättrade arbetsmarknadsläget innebar en tydligt ökad andel till arbete för alla grupper med en svag ställning på arbetsmarknaden, med undantag för personer med funktionsnedsättning där ökningen endast var marginell. Av tabell 4.1 framgår även att andelen övergångar till arbete 2021 var betydligt högre än året före pandemin, 2019. Det kan förklaras av att sammansättningen av inskrivna personer vid Arbetsförmedlingen var relativt starkare 2021 jämfört med 2019, samtidigt som många arbetsgivare åter var i behov av att rekrytera personal.

Tabell 4.1 Andel övergångar till arbete eller studier fördelat på olika grupper av inskrivna personer vid Arbetsförmedlingen

Procent						
Målgrupp	Arbete 2019	Arbete 2020	Arbete 2021	Studier 2019	Studier 2020	Studier 2021
Totalt	32,4	31,0	36,4	5,2	5,8	5,9
<i>varav kvinnor</i>	30,4	30,3	34,7	6,1	6,9	7,3
<i>varav män</i>	34,3	31,6	38,1	4,3	4,7	4,7
Personer med högst förgymnasial utbildning	24,8	22,6	25,9	5,8	5,5	5,8
<i>varav kvinnor</i>	19,6	18,8	20,9	6,8	6,8	7,4
<i>varav män</i>	29,1	25,7	30,1	5,0	4,5	4,4
Utomeuropeiskt födda	27,4	25,2	29,3	7,6	7,3	7,6
<i>varav kvinnor</i>	21,8	21,5	24,0	8,8	8,8	9,6
<i>varav män</i>	32,8	28,7	34,4	6,3	5,8	5,7
Personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga	25,9	23,2	23,5	1,8	1,8	2,1
<i>varav kvinnor</i>	24,3	21,7	21,9	2,2	2,2	2,7
<i>varav män</i>	27,3	24,5	24,8	1,5	1,5	1,6
Äldre ≥55 år	25,9	23,9	28,1	0,5	0,5	1,1
<i>varav kvinnor</i>	25,8	24,6	28,4	0,6	0,6	1,4
<i>varav män</i>	25,9	23,2	27,8	0,5	0,4	0,8
Unga 16–24 år	30,7	30,6	36,5	10,7	11,4	11,3
<i>varav kvinnor</i>	29,0	31,4	35,4	11,5	12,8	13,1
<i>varav män</i>	31,9	30,1	37,3	10,2	10,3	9,9
Långtidsarbetslösa >12 månader	19,5	18,1	23,9	5,8	5,6	5,8
<i>varav kvinnor</i>	16,1	16,3	20,3	7,3	7,0	7,4
<i>varav män</i>	22,8	19,8	27,3	4,4	4,3	4,4

Anm.: Övergångsmåttet är beräknat som antalet unika individer som har övergått till arbete eller studier dividerat med antalet unika personer som har varit inskrivna vid Arbetsförmedlingen (oavsett orsak). De olika grupperna kan överlappa varandra. Långtidsarbetslösa >12 månader avser inskrivna vid Arbetsförmedlingen som har varit utan arbete i 12 månader eller mer.

Källa: Arbetsförmedlingen, särskild beställning.

Antalet inskrivna som övergick till reguljära studier uppgick till närmare 60 000 personer vilket motsvarar knappt 6 procent av alla inskrivna. Totalt sett innebar detta ingen nämnvärd förändring jämfört med föregående år, men för kvinnor var det en liten ökning som fördelade sig relativt jämnt på alla målgrupper.

Totalt sett var det 16 700 unika personer med högst förgymnasial utbildning som övergick till någon form av reguljär utbildning under 2021 vid minst ett tillfälle. Det motsvarar en liten ökning jämfört med 2020, då andelen ökade från 5,5 procent år 2020 till 5,8 procent 2021 (se tabell 4.1).

Tabell 4.2 Antal övergångar till studier för personer med högst förgymnasial utbildning

Antal unika individer (avrundat till 100-tal) samt andel kvinnor och män

		2019	2020	2021
Avaktualiserade från Arbetsförmedlingen till reguljära studier	Totalt antal	11 400	12 900	12 400
	Kvinnor andel	51	53	56
	Män andel	49	47	44
Studier med etableringsplan/inom etableringsprogrammet	Totalt	3 000	2 300	1 300
	Kvinnor andel	59	60	58
	Män andel	41	40	42
Studier med aktivitetsstöd, förberedande insats	Totalt antal	1 300	1 300	2 500
	Kvinnor andel	64	66	64
	Män andel	36	34	36
Deltidsstudier i kombination med jobb- och utvecklingsgarantin	Totalt antal	300	500	1 000
	Kvinnor andel	66	67	71
	Män andel	34	33	29

Anm.: Det går inte att summera de olika studievägarna då en individ kan ha gått flera olika studievägar under ett år. Med studier avses utbildning inom komvux, folkhögskola, yrkeshögskola samt universitet och högskola.

Källa: Arbetsförmedlingen.

Av tabell 4.2 framgår att antalet arbetssökande med högst förgymnasial utbildning som lämnat Arbetsförmedlingen till reguljära studier har minskat under 2021. Det framgår också att antalet personer med högst förgymnasial utbildning som studerat med etableringsplan eller inom etableringsprogrammet har minskat under 2021. Minskningen är i stora drag proportionell med det minskade antalet deltagare i etableringsprogrammet under 2021 (se tabell 4.3).

Antalet arbetssökande med högst förgymnasial utbildning som påbörjat studier med aktivitetsstöd som en förberedande insats, eller som bedriver deltidstudier i kombination med jobb- och utvecklingsgarantin, ökade däremot under 2021. Det sistnämnda kan delvis kopplas till att möjligheten att bedriva deltidstudier i kombination med jobb- och utvecklingsgarantin förlängdes från sex till tolv månader i juni 2021.

I övrigt har betydligt fler arbetssökande anvisats att söka reguljär utbildning under 2021 jämfört med 2020. Anvisningarna ökade från drygt 4 000 under 2020, till ca 12 100 under 2021.

4.3.2 De arbetsmarknadspolitiska insatsernas omfattning och resultat

Under 2021 uppgick utgifterna inom området Arbetsmarknad till 91 miljarder kronor (utgifter för 2019–2021 framgår av diagram 4.6). Störst andel användes till individuella ersättningar och särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Utöver detta hade Arbetsförmedlingen även utgifter för

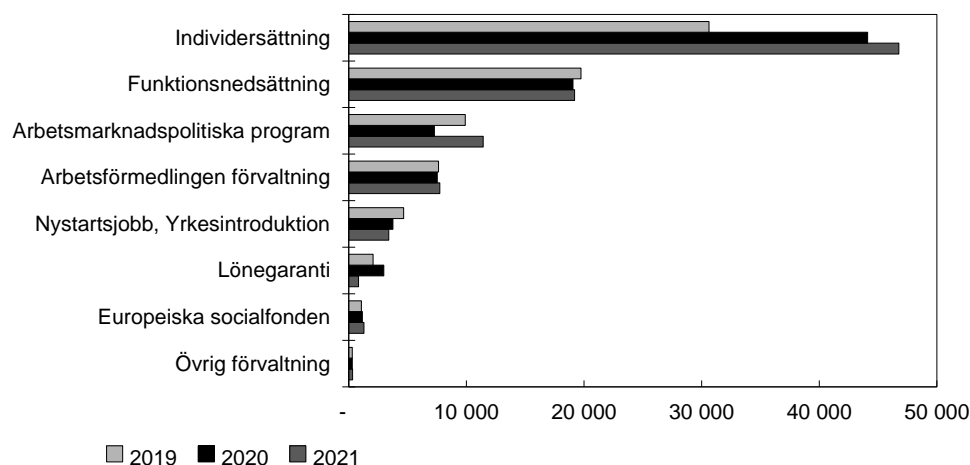
rehabiliteringsinsatser inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom eller funktionsnedsättning.

Resultaten för kvinnor respektive män inom Arbetsförmedlingens programinsatser beskrivs huvudsakligen genom antalet deltagare i de olika insatserna och utfallet i form av deltagarnas arbetsmarknadsstatus 90 dagar efter insatsernas slut. En sådan översiktlig redovisning framgår av tabell 4.3 och tabell 4.4. Vissa av insatserna har inte som primärt syfte att direkt leda till arbete, utan är snarare förberedande inför andra insatser. Huvuddelen av programinsatserna riktas till personer som står relativt långt från arbetsmarknaden och som ingår i något av ramprogrammen jobb- och utvecklingsgarantin, jobbgarantin för ungdomar eller etableringsprogrammet. Detta framgår av tabell 4.3 och som visar att huvuddelen av de arbetssökande deltar i ramprogrammen. Därutöver tillkommer samtliga deltagare i de särskilda insatserna för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (se tabell 4.8). Ett ramprogram kan innefatta olika insatser, t.ex. arbetsmarknadsutbildning, stöd till start av näringsverksamhet eller arbetsplatsförlagda aktiviteter såsom arbetspraktik, arbetsutbildning eller förstärkt arbetsträning. Inom ramprogrammen kan även utbildning ske inom kommunal vuxenutbildning, folkhögskola, yrkeshögskola samt i vissa fall på universitet och högskolor.

Insatser i form av arbetsmarknadspolitiska program, som redovisas i detta avsnitt, finansieras huvudsakligen under anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser*. I avsnitt 4.3.2, 4.3.3 samt 4.3.4 redogörs för resultat i förhållande till insatser som finansieras via andra anslag. I avsnitt 4.3.5 redogörs för resultat kopplade till individersättningar.

Diagram 4.6 Utgifter inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad

Miljoner kronor

Anm.: Diagrammet visar utgifter under anslag inom området Arbetsmarknad de aktuella åren. Från och med 2020 omfattar UO14 Arbetsmarknad även etableringsersättning för vissa nyanlända invandrare. För att uppnå jämförbarhet har lån till körkort exkluderats då de utgifterna belastar utgiftsområde 22 fr.om. 2020. Av samma anledning inkluderas utgifterna för etableringsersättning för vissa nyanlända 2019 som beräknas under utgiftsområdet fr.o.m. 2020. Funktionsnedsättning avser utgifter för särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

Källa: Egna beräkningar.

Till följd av den ekonomiska återhämtningen 2021 har arbetsmarknadsläget successivt förbättrats. Utgifterna för individersättningar har dock fortsatt att öka, vilket framgår av diagram 4.6 ovan. I huvudsak beror detta på att de tillfälligt höjda ersättningsnivåerna fått större genomslag i utgifterna och att de arbetsmarknadspolitiska programmen har ökat i omfattning. Utgifterna och antalet deltagare i de arbetsmarknadspolitiska programmen ökade samtidigt kraftigt 2021 jämfört med 2020. Framst gäller det upphandlade matchningstjänster, men även extratjänster och introduktionsjobb har ökat.

Utgifterna för lönebidrag och nystartsjobb fortsatte dock att minska. Trots ett ökat antal deltagare i de arbetsmarknadspolitiska programmen var det sammantaget betydande anslagssparanden inom dessa områden 2021. Utgifterna för personalresurserna vid Arbetsförmedlingen har varit på en oförändrad nivå sedan 2019. Den successiva återhämtningen på arbetsmarknaden under 2021 har inneburit att mindre förvaltningsresurser använts för att skriva in och kartlägga nya arbetssökande. I stället har mer resurser använts för att öka beslutskapaciteten för att kunna erbjuda fler arbetssökande en programinsats.

När det gäller könsfördelningen inom de arbetsmarknadspolitiska insatserna finns en obalans inom arbetsmarknadsutbildning och de subventionerade anställningarna introduktionsjobb, nystartsjobb och yrkesintroduktionsanställningar. Mönstret avseende resultaten av insatserna, där män genomgående övergår till arbete i högre grad än kvinnor 90 dagar efter att insatsen avslutats, kvarstår (se tabell 4.4).

Tabell 4.3 Genomsnittligt antal pågående beslut per månad om arbetsmarknadspolitiska program (inkl. ramprogram särredovisade) och subventionerade anställningar

Antal (avrundat till 100-tal) och procent

Arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd eller etableringsersättning	2020 Totalt antal	2020 Andel kvinnor	2020 Andel män	2021 Totalt antal	2021 Andel kvinnor	2021 Andel män
Arbetsmarknadsutbildning	5 500	26	74	7 900	30	70
Arbetspraktik	3 600	43	57	3 500	45	55
Förberedande insatser	26 400	55	45	43 600	53	47
<i>varav Förberedande utbildning</i>	<i>9 700</i>	<i>55</i>	<i>45</i>	<i>9 800</i>	<i>56</i>	<i>44</i>
<i>varav Kartläggning, vägledning & rehabilitering</i>	<i>16 700</i>	<i>55</i>	<i>45</i>	<i>33 800</i>	<i>52</i>	<i>48</i>
Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning	2 200	53	47	1 900	54	46
Stöd till start av näringsverksamhet	1 700	44	56	4 300	46	54
Utbildningskontrakt (upphörde under 2020)	1 400	46	54	-	-	-
Ramprogram						
Etableringsprogrammet	22 700	59	41	13 600	58	42
Jobbgarantin för ungdomar	20 500	38	62	21 500	40	60
Jobb- och utvecklingsgarantin	118 600	48	52	128 000	49	51
Subventionerade anställningar						
Extratjänster	7 300	63	37	11 500	60	40
Introduktionsjobb	4 100	39	61	5 200	39	61
Nystartsjobb	26 800	33	67	26 200	33	67
Yrkesintroduktionsanställningar	400	18	82	300	10	90

Anm.: Antalet beslut i tabellen bör inte summeras eftersom en individ kan ha flera parallella beslut.

Källa: Arbetsförmedlingen och egna bearbetningar.

Tabell 4.4 Andel i arbete 90 dagar efter avslutat arbetsmarknadspolitiskt program eller subventionerad anställning (ej ramprogram)

Procent

Arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd eller etableringsersättning	2020 Totalt	2020 Kvinnor	2020 Män	2021 Totalt	2021 Kvinnor	varav utan stöd	varav med stöd	2021 Män	varav utan stöd	varav med stöd
Arbetsmarknadsutbildning	27	24	27	36	32	25	7	38	28	10
Arbetspraktik	36	35	38	39	36	11	25	41	10	30
Förberedande insatser	14	13	15	24	22	18	4	26	20	6
<i>varav Förberedande utbildning</i>	9	9	9	12	10	6	4	13	8	5
<i>varav Kartläggning, vägledning & rehabilitering</i>	21	19	25	30	27	23	4	32	26	7
Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning	23	20	26	29	24	4	20	33	8	25
Stöd till start av näringsverksamhet	68	70	66	77	77	76	0	77	76	1
Subventionerade anställningar										
Extratjänster	29	27	31	25	20	5	15	31	8	23
Introduktionsjobb	43	36	47	40	35	7	29	43	11	32
Nystartsjobb	30	26	32	29	26	19	7	31	21	10
Yrkesintroduktionsanställningar	62	47	65	73	64	63	1	75	72	3

Anm.: Arbete med stöd inkluderar alla former av subventionerade anställningar, inklusive nystarsjobb och lönebidrag.

Källa: Arbetsförmedlingen och egna bearbetningar.

Fler fick arbete och grupper med svag ställning på arbetsmarknaden är överrepresenterade i jobb- och utvecklingsgarantin

Antalet deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin ökade med 10 000 personer från 118 600 till 128 000 mellan 2020 och 2021 (se tabell 4.3). Ökningen kan främst förklaras av det arbetsmarknadsläge som följt av pandemin, vilket har inneburit att vissa arbetssökande som redan var arbetslösa vid pandemins början nu har blivit långtidsarbetslösa. Det ökade antalet fördelar sig i stort sett proportionellt jämfört med tidigare år över olika grupper av arbetssökande i programmet. En liten relativ ökning av kvinnor respektive äldre arbetssökande (55 år och äldre) kan dock noteras.

Betydligt fler i jobbgarantin för ungdomar fick ett arbete

Antalet deltagare i jobbgarantin för ungdomar ökade med 1 000 personer från 20 500 till 21 500 mellan 2020 och 2021 (se tabell 4.3). Merparten av ökningen var unga kvinnor. Andelen unga kvinnor uppgick 2021 till 40 procent av deltagarna och andelen unga män till 60 procent. Ökningen av deltagare var relativt stor bland utomeuropeiskt födda och gymnasieutbildade. Drygt en tredjedel av deltagarna 2021 var födda utanför Europa eller hade högst förgymnasial utbildning.

Andelen övergångar till arbete var totalt 33,8 procent (se tabell 4.6). Det motsvarar en ökning med 11,9 procentenheter sedan 2020. En större andel unga män än unga kvinnor övergick till arbete. Andelen som gick till arbete utan stöd ökade kraftigt från 17,0 procent föregående år till 28,7 procent 2021. Av dem som fått arbete utan stöd har en majoritet en gymnasieutbildning. Andelen övergångar till arbete med stöd är i stort sett oförändrat jämfört med föregående år.

Andelen övergångar till studier ökade med 1,4 procentenheter. En större andel unga kvinnor än unga män påbörjade studier under 2021 och jämfört med föregående år övergick en något högre andel kvinnor än män till studier.

Andelen inskrivna utan aktivitet i jobbgarantin för ungdomar var i stort sett oförändrad jämfört med 2020.

Färre deltagare och sämre resultat i etableringsprogrammet

Under 2021 var det totalt sett en lägre andel som fick arbete efter etableringsprogrammet jämfört med 2020 (se tabell 4.5). Mäns övergångar till arbete ökade, medan kvinnors övergångar till arbete minskade. Andelen till studier var på ungefär samma nivå som under 2020. Resultatutvecklingen kan förklaras av att kvaliteten i insatserna i etableringsprogrammet har påverkats negativt under pandemin 2021, i likhet med 2020. Det har varit brist på arbetsplatsförlagda insatser, exempelvis praktik. Det har även funnits vissa svårigheter för en del deltagare att delta i och ta till sig den digitala undervisningen i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi). Detta kan leda till att personerna är sämre rustade för arbete och studier när de avslutar etableringsprogrammet än deltagare under tidigare år.

Tabell 4.5 Andel i arbete och studier 90 dagar efter avslutat etableringsprogram

Procent

	Arbete 2020	varav utan stöd 2020	varav med stöd 2020	Studier 2020	Arbete 2021	varav utan stöd 2021	varav med stöd 2021	Studier 2021
Totalt	24,3	3,6	20,7	10,2	23,4	4,7	18,6	10,1
Kvinnor	17,6	1,5	16,2	11,5	15,0	1,9	13,2	10,8
Män	33,7	6,6	27,1	8,4	35,5	8,9	26,6	9,0

Anm.: Arbete med stöd inkluderar alla former av subventionerade anställningar, inklusive nystartsjobb och yrkesintroduktionsanställningar.

Källa: Arbetsförmedlingen, särskild beställning.

Som framgår av tabell 4.3 har antalet i etableringsprogrammet minskat väsentligt, från i genomsnitt 22 700 inskrivna per månad under 2020 till 13 600 inskrivna per månad under 2021. Av deltagarna var 58 procent kvinnor. Minskningen beror till störst del på att färre personer söker och får uppehållstillstånd på de grunder som ger rätt till att delta i etableringsprogrammet. Varje månad under 2021 har ungefär 20 procent av deltagarna saknat en registrerad aktivitet.

Från den 15 april 2021 finns det möjlighet för vissa deltagare inom etableringsprogrammet att delta i ett intensivår. Genom intensivåret ska nyanlända invandrare som har rätt förutsättningar och motivation i upp till ett års tid få ta del av insatser som sker parallellt eller i tät följd med högt tempo. Under 2021 deltog 908 personer varav 413 kvinnor och 445 män.

Antalet nya deltagare i snabbspår i bristyrken fortsätter att minska, främst eftersom det är färre personer i etableringsprogrammet. Under 2021 påbörjade 332 personer ett snabbspår, varav 170 kvinnor och 162 män.

I december 2020 fattade den förra regeringen ett beslut om ett förlängt uppdrag till statliga myndigheter att ta emot nyanlända invandrare på praktik. Från mars 2021 till februari 2022 har 20 män och 37 kvinnor haft praktik inom ramen för uppdraget.

Antalet personer som omfattas av utbildningsplikt minskade något 2021 jämfört med 2020, något som i hög grad kan kopplas till att antalet deltagare i etableringsprogrammet har minskat. I december 2021 omfattades 5 100 personer av utbildningsplikt, jämfört med 8 120 personer i december 2020. Trots den minskade gruppen har fler personer anvisats att söka reguljär utbildning under 2021 jämfört med 2020. Andelen som deltar i reguljär utbildning utöver sfi har uppmätts till ca 10 procent 2021.

Arbetsförmedlingens effektutvärdering av socialfondsprojektet Jämställd etablering, som bedrevs mellan 2018 och 2021, visar att arbetssättet ökar sannolikheten att vara i arbete och studier med ungefär åtta procentenheter jämfört med Arbetsförmedlingens ordinarie stöd. De positiva effekterna gäller för både kvinnor och män och för de som står närmare och längre ifrån arbetsmarknaden. Kostnadseffektivitetsberäkningarna

visar att matchningsinsatsen kan genomföras till likvärdig eller något lägre kostnad jämfört med liknande insatser som Stöd och matchning och Rusta och matcha.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att regeringen bör stärka aktivitetskraven under etableringstiden genom att i större omfattning sänka etableringsersättningen för den som utan giltigt skäl inte deltar i etableringsinsatser (bet. 2017/18:AU7 punkt 5, rskr. 2017/18:172).

Förordningen (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser trädde i kraft den 1 januari 2018. I 2 kap. 12 § framgår det att etableringsersättning får lämnas till den som deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare enligt förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. I 6 kap. finns bestämmelser om varning och avstängning från rätt till ersättning.

I regleringsbrevet för 2021 fick Arbetsförmedlingen som mål att stärka det samlade kontrollarbetet. Återrapportering av arbetet skedde i samband med årsredovisningen för 2021 och det framgår att kontrollarbetet inom etableringsprogrammet har stärkts genom den nya kontrollfunktion som har införts på Arbetsförmedlingen, vilket också återspeglas i Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens rapport 2021:5 Underrättelser, sanktioner och verkställande 2020.

Den förra regeringen gav även Arbetsförmedlingen i uppdrag att införa ett intensivår inom etableringsprogrammet, i syfte att påskynda nyanländas inträde på arbetsmarknaden (A2020/00220 och A2020/02108). Återrapportering har skett i januari 2022 och det framgår att Arbetsförmedlingen arbetar aktivt med att få en hög aktivitetsgrad för deltagarna, men att det har varit en utmaning att t.ex. hitta praktikplatser till deltagarna. Delvis kan det förklaras av restriktioner på grund av pandemin, som gjorde det svårare att hitta praktikanordnare som kunde ta emot deltagare på plats.

Arbetsförmedlingen beslutar om sanktioner för den som deltar i etableringsprogrammet, dvs. om den nyanlände ska varnas eller stängas av från rätt till etableringsersättning. Deltagare i etableringsprogrammet omfattas sedan 2018 av samma sanktionssystem som deltagare i andra arbetsmarknadspolitiska program.

Regeringen konstaterar att Arbetsförmedlingens centraliserade kontrollarbete och användandet av sanktionssystemet för deltagare i etableringsprogrammet har förbättrats sedan 2018. Arbetsförmedlingens kontrolluppdrag inom de arbetsmarknadspolitiska programmen är viktigt för att legitimitet och arbetssökandes sökaktivitet upprätthålls.

Även en ökad sökaktivitet och en ökad användning av sanktionssystemen, särskilt för programdeltagare, bedöms bidra till en mer välfungerande arbetsmarknad.

Mot bakgrund av befintligt regelverk, de utökade kontrolluppdrag som beslutats samt det arbete Arbetsförmedlingen utför bedömer regeringen att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Det är centralt att etableringstiden används effektivt och med tydligt fokus på att fler nyanlända invandrare snabbt ska komma i arbete. Regeringen avser därför att noggrant följa arbetet även framöver.

Tabell 4.6 Andel övergångar till arbete och studier från jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar

Procent

Jobb- och utvecklingsgarantin	Arbete 2020	varav	varav	Studier 2020	Arbete 2021	varav	varav	Studier 2021
		utan stöd 2020	med stöd 2020			utan stöd 2021	med stöd 2021	
Totalt	19,4	6,9	12,5	5,1	21,5	10,4	11,1	6,5
Kvinnor	16,6	5,9	10,7	6,5	17,1	8,5	8,7	8,6
Män	22,0	7,8	14,2	3,8	25,6	12,1	13,4	4,5
Jobbgarantin för ungdomar								
Totalt	21,9	17,0	4,9	9,4	33,8	28,7	5,1	10,8
Kvinnor	19,8	16,5	3,4	11,5	30,1	26,8	3,2	13,1
Män	23,3	17,3	6,0	8,0	36,2	30,0	6,3	9,4

Anm.: Övergångsmåttet är beräknat som antalet unika individer som har övergått till arbete eller studier dividerat med antalet unika personer som varit inskrivna i respektive ramprogram under respektive år. I arbete ingår både arbete utan och med stöd.

Källa: Arbetsförmedlingen, särskild beställning.

Grupper med svag ställning på arbetsmarknaden är överrepresenterade i jobb- och utvecklingsgarantin. Andelen utomeuropeiskt födda uppgick till 54 procent. Vidare var drygt hälften 45 år eller äldre och 40 procent hade högst förgymnasial utbildning.

Andelen inskrivna utan aktivitet i jobb- och utvecklingsgarantin var i stort sett oförändrad jämfört med 2020. Andelen med minst en pågående aktivitet minskade däremot med en procentenhet under 2021. Skillnaden mellan könen vad gäller aktivitetsnivå uppgick till en procentenhet med 78 procent för kvinnor och 77 procent för män.

Som framgår av tabell 4.6 ökade övergångarna till arbete 2021 jämfört med 2020, särskilt för män. Framför allt ökade andelen som övergick till osubventionerat arbete. Däremot minskade andelen som gick till arbete med stöd. Även övergångarna till studier ökade, särskilt bland kvinnor.

De subventionerade anställningarna ökade i omfattning under 2021

Nystartsjobb och yrkesintroduktionsanställningar är rättighetsstyrda och utgör inte arbetsmarknadspolitiska program. Nystartsjobb finansieras under anslaget 1:13 *Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar*. Yrkesintroduktionsanställningar finansieras under anslaget 1:13 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* och anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser*.

Efter ett kraftigt minskat antal personer med subventionerad anställning under 2020 ökade antalet deltagare i extratjänster och introduktionsjobb under 2021 och antalet personer med nystartsjobb upprätthölls, trots fortsatt pandemi. Nystartsjobb är den vanligast förekommande formen av subventionerad anställning med ett genomsnittligt antal pågående beslut per månad 2021 på 26 200 (se tabell 4.3). Andelen personer i arbete 90 dagar efter avslutad subventionerad anställning var i princip oförändrad 2021 jämfört med 2020. Män är i högre utsträckning i arbete efter subventionerad anställning än kvinnor. Andelarna redovisas i tabell 4.4.

Kvinnor är generellt underrepresenterade i subventionerade anställningar. Sammantaget var 61 procent av dem som tog del av de subventionerade anställningarna 2021 män. Framför allt är könsfördelningen ojämn när det gäller nystartsjobb, 67 procent av de som fick anställning med nystartsjobb 2021 var män. Samtidigt var det fler kvinnor än män bland dem med en extratjänst (se tabell 1.3). Den absoluta majoriteten av de personer som fick en subventionerad anställning 2021 var utrikes födda. Av dem med extratjänst var 90 procent utrikes födda. För introduktionsjobb var motsvarande andel 85 procent och för nystartsjobb 83 procent.

I genomsnitt hade 11 500 personer per månad en extratjänst under 2021, varav 49 procent var en utrikes född kvinna. Riksdagens budgetbeslut för 2022 innebär att det inte är möjligt med beslut om extratjänster under 2022.

Upphandlade arbetsförmedlingstjänster ökade i omfattning

Under 2021 upphandlade Arbetsförmedlingen s.k. arbetsförmedlingstjänster som främst består av matchningstjänsterna Stöd och matchning (STOM) och den nya tjänsten Rusta och matcha (KROM) samt Introduktion till arbete (INAB). Antalet deltagare i dessa tjänster ökade påtagligt under 2021 jämfört med 2020 och 2019, såväl bland kvinnor som män (se tabell 4.7). Under 2021 har den nya matchningstjänsten KROM ökat kraftigt från en relativt låg nivå i början av året och successivt ersatt STOM i hela landet. I slutet av 2021 uppgick antalet deltagare i KROM till drygt 36 000. Ökningen har fortsatt i snabb takt och i juni 2022 uppgick antalet kvarstående deltagare till drygt 68 000.

Resultaten för kvinnor och män i form av övergångar till arbete 90 dagar efter avslutad insats har ökat i STOM under 2021 jämfört med 2020, vilket bedöms bero på bl.a. återhämtningen på arbetsmarknaden och en större andel deltagare utanför ramprogrammen. För 2021 redovisas resultat även för KROM, som dock bedöms vara tillfälligt högre än vad som kan förväntas framöver till följd av det snabbt ökande antalet deltagare (se anmärkning till tabell 4.7). Resultaten för kvinnor och män som deltagit i INAB visar på en viss ökning av övergångar till arbete och en viss minskning av övergångar till studier.

Tabell 4.7 Deltagande och resultat för tjänsterna Kundval rusta och matcha, Stöd och matchning samt Introduktion till arbete

Genomsnittligt antal pågående beslut per månad samt andel i arbete (utan och med stöd) eller reguljära studier 90 dagar efter avslutad tjänst

Deltagare i tjänsterna (avrundat till 100-tal)	2019			2020			2021		
	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män
Rusta och matcha (KROM) (infördes 2020)	-	-	-	2 500	41	59	14 000	44	56
Stöd och matchning (STOM)	13 900	43	57	31 600	45	55	50 000	46	54
Introduktion till arbete	1 100	44	56	5 500	60	40	7 400	61	39
Övergångar till arbete (procent)									
Rusta och matcha (KROM)	-	-	-	-	-	-	41	35	45
Stöd och matchning (STOM)	24	20	27	20	17	22	28	26	30
Introduktion till arbete	7	9	5	9	8	10	10	10	11
Övergångar till reguljära studier (procent)									
Rusta och matcha (KROM)	-	-	-	-	-	-	10	12	8
Stöd och matchning (STOM)	3	4	3	5	6	4	4	5	3
Introduktion till arbete	5	3	7	3	4	2	2	4	2

Anm.: Resultat för deltagare i olika arbetsförmedlingstjänster ska inte jämföras med varandra då tjänsternas utformning och deltagarsammansättning skiljer sig åt. KROM infördes i april 2020. Endast ett fåtal deltagare avslutade tjänsten under 2020 och därför redovisas inte resultat för det året. Resultaten i KROM för 2021 bör ses mot bakgrund av att tjänsten var under uppbyggnad med betydande ökning av antalet deltagare. Det innebär att de som lämnat tjänsten till betydande del gjort så innan tjänsten pågått under hela den möjliga anvisningstiden, vilket bedöms innebära att resultaten tillfälligt blir väsentligt högre än vad som kan förväntas framöver.

Källa: Arbetsförmedlingen, särskild beställning.

Arbetsmarknadsutbildning ökade i volym men andelen kvinnor är fortfarande låg

Av tabell 4.3 framgår att antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildning ökade under 2021. År 2021 var ungefär hälften av deltagarna, 49 procent, utrikes födda. Att jämföra med 61 procent 2020.

Det är fortfarande färre kvinnor än män som deltar i arbetsmarknadsutbildning, även om andelen kvinnor ökade med 4 procentenheter, till 30 procent, under 2021. Ökningen har skett både bland inrikes och utrikes födda kvinnor, men ökningen var större bland inrikes födda kvinnor.

Andelen i arbete 90 dagar efter avslutad arbetsmarknadsutbildning ökade med drygt 9 procentenheter under 2021, från 27 till 36 procent (se tabell 4.4). Ökningen var större för män än för kvinnor. Andelen som gick till arbete närmade sig därmed andelen övergångar till arbete före pandemin men var fortfarande lägre jämfört med 2019, särskilt för män.

4.3.3 Särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

Personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har tillgång till Arbetsförmedlingens hela utbud av insatser. Det finns också särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, vilka finansieras under anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.*

Färre anställningar med lönebidrag och skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare jämfört med 2020

Sammanlagt var drygt 168 000 personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga inskrivna på Arbetsförmedlingen under 2021, varav 45 procent var kvinnor och 55 procent var män. Detta innebar en minskning jämfört med 2020 då närmare 179 000 var inskrivna.

Under 2021 hade i genomsnitt 64 900 personer per månad ett beslut om anställning med lönebidrag, skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA) och lönebidrag för utveckling hos Samhall för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Det var en minskning jämfört med 2020 (se tabell 4.8).

Tabell 4.8 Subventionerade anställningar för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (16–64 år)

Antal (avrundat till 100-tal) pågående beslut i genomsnitt per månad samt procent per kön

	2019			2020			2021		
	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män
Lönebidrag för anställning	25 300	40	60	24 100	41	59	24 200	41	59
Lönebidrag för trygghet i anställning	34 300	41	59	32 300	41	59	30 400	41	59
Lönebidrag för utveckling i anställning	13 000	41	59	11 300	41	59	9 600	40	60
Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare	1 900	30	70	1 800	31	69	1 600	31	69
Skyddat arbete hos Samhall Aktiebolag	20 100	44	56	20 400	44	56	20 600	44	56

Anm.: Antalet beslut i tabellen bör inte summeras eftersom en individ kan ha flera parallella beslut. Uppgifter avseende skyddat arbete hos Samhall Aktiebolag avser genomsnitt anställda under året.

Källa: Arbetsförmedlingen och Samhall Aktiebolag.

Som framgår av tabell 4.8 var könsfördelningen bland lönestöden oförändrad med en övervägande andel män. För personer under 30 år har lönebidragen, OSA samt övriga insatser minskat mer än för övriga personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. En förklaring är att antalet inskrivna med funktionsnedsättning minskade i större utsträckning bland unga jämfört med övriga under pandemin. Vidare är många unga anställda i branscher som drabbats hårt av pandemin, exempelvis inom handel.

Sammantaget förbättrades resultatet för de olika lönestöden riktade till personer med funktionsnedsättning 2021. Andelen övergångar till arbete 90 dagar efter ett lönestöd har ökat bland både män och kvinnor jämfört med 2020. Undantaget är offentligt skyddat arbete som minskade bland kvinnor.

Deltagandet i övriga insatser har varierat jämfört med 2020

Under 2021 har antalet personer som har fått del av övriga insatser som alternativ eller komplement till lönebidrag och skyddat arbete varierat mellan olika insatser jämfört med året innan (se tabell 4.9). Bidrag för personligt biträde minskade jämfört med 2020, medan bidrag till arbetshjälpmedel var oförändrat. Särskild stödperson för introduktion och uppföljning (SIUS) ökade jämfört med föregående år och bidrag till uppstartskostnader vid start av näringsverksamhet var oförändrat. Kvinnor har i större utsträckning än män tagit del av stöd till arbetshjälpmedel och särskilt stöd vid start av näringsverksamhet. Män har i större utsträckning än kvinnor tagit del av stöd i form av personligt biträde och SIUS.

Tabell 4.9 Övriga insatser för sökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

Antal (avrundat till 100-tal) kvarstående i genomsnitt per månad

		2019	2020	2021
Bidrag för personligt biträde	Totalt	9 500	6 100	5 900
	varav kvinnor	4 000	2 700	2 600
	varav män	5 400	3 500	3 300
Bidrag till hjälpmedel på arbetsplatsen	Totalt	4 100	3 000	3 000
	varav kvinnor	2 300	1 700	1 700
	varav män	1 800	1 300	1 300
Bidrag till uppstartskostnader vid start av näringsverksamhet	Totalt	300	300	300
	varav kvinnor	200	200	200
	varav män	100	100	100
Särskild stödperson för introduktions- och uppföljningsstöd (SIUS)	Totalt	8 700	8 000	9 300
	varav kvinnor	3 800	3 300	3 900
	varav män	4 900	4 600	5 300

Anm.: Avrundningar till 100-tal innebär att summan av kvinnor och män inte alltid överensstämmer med totalen.

Källa: Arbetsförmedlingen, särskild beställning.

Praktik i staten för personer med funktionsnedsättning

Enligt Statskontoret har 66 arbetssökande med funktionsnedsättning påbörjat praktik vid myndigheterna under perioden från mars 2021 t.o.m. februari 2022, varav 40 kvinnor och 26 män. Den huvudsakliga anledningen till att myndigheterna inte tagit emot fler praktikanter eller några praktikanter alls är enligt Statskontoret pandemin. Andra vanliga anledningar var brister i kontakten med Arbetsförmedlingen och i matchningen, brist på lämpliga arbetsuppgifter och/eller resurser.

Fler övergångar från Samhall Aktiebolag till andra arbetsgivare jämfört med 2020

Antalet lönetimmar för skyddat arbete vid Samhall AB under 2021 uppgick till 33,18 miljoner, vilket var fler än kravet på 32,84 miljoner. Cirka 20 600 personer var anställda i skyddat arbete under året, jämfört med 20 400 personer året innan. Könsfördelningen var oförändrad jämfört med såväl 2020 som 2019, 44 procent var kvinnor och 56 procent var män.

Antalet lönetimmar med lönebidrag för utveckling i anställning uppgick 2021 till i genomsnitt 3,24 miljoner, vilket var något lägre än kravet på 3,26 miljoner. Antalet anställda med lönebidrag för utveckling i anställning uppgick till i genomsnitt 1 950 personer. Andelen kvinnor uppgick till 32 procent och var något lägre än 2020 då andelen uppgick till 34 procent. Andelen män ökade följaktligen från 66 procent till 68 procent 2021. Andelen under 30 år var 64 procent. Utfallet var i stort sett i linje med ambitionen om minst 2 000 personer i genomsnitt under året och att unga ska prioriteras. Antalet anställda med 75 procents sjukersättning uppgick till i genomsnitt 344 personer. Andelen kvinnor var 71 procent och andelen män var 29 procent.

Antalet övergångar till andra arbetsgivare var 1 452, vilket var en ökning jämfört med året innan då antalet övergångar uppgick till 1 137 och i linje med målsättningen på 1 500 övergångar. Av övergångarna var 31 procent kvinnor och 69 procent män. Andelen kvinnor ökade med 2 procentenheter jämfört med året innan. Antalet som återgick till Samhall minskade till 346 personer, från 389 personer 2020.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att regeringen ska göra en översyn av Samhalls uppdrag så att bolaget återgår till sitt grunduppdrag när det gäller personer med fysiska och intellektuella funktionsnedsättningar (bet. 2019/20:AU4 punkt 6, rskr. 2019/20:128).

Den förra regeringen har tidigare reviderat Samhalls ekonomiska mål samt infört uppdragsmål avseende engagerade medarbetare samt sysselsättningsgraden inom bolaget, vilket redovisades i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.4.3). Vid den senaste bolagsstämman i april 2022 beslutades målnivåer för dessa uppdragsmål (engagemangsindex och sysselsättningsgrad). Dessutom infördes ett nytt uppdragsmål om arbetsmiljön inklusive målnivå (arbetsmiljöindex).

Vidare har Samhalls del av anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* ökats med 400 miljoner kronor per år fr.o.m. 2021 i syfte att underlätta för att personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga ska få jobb samt för att upprätthålla det arbetsmarknadspolitiska uppdraget och en sund kapitalstruktur i bolaget (prop. 2020/21:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.7.4).

Den förra regeringen reviderade även Samhalls ägaranvisning. I ägaranvisningen anges att bolaget i syfte att möjliggöra en bred tillgång på arbetsuppgifter anpassade för olika medarbetares behov över tid bör söka affärsmöjligheter inom ett flertal branscher. Vidare förtydligades att en ökad omsättning syftar till att skapa tillräckligt många arbetstillfällen. Den förra regeringen tog även bort kravet på fortsatta strukturella förändringar i syfte att minska kostnaderna för produktionen, men värdet av god kostnadskontroll betonades. Även styrningen på förädlingsvärdets tillväxt avskaffades.

Under 2021 beslutade den förra regeringen om ändringar i förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som innebär att regelverket för anvisningarna till skyddat arbete förtydligas. För att anvisas till skyddat arbete ska en persons arbetsförmåga vara så nedsatt till följd av en funktionsnedsättning att personen inte kan få något annat arbete och deras behov inte kunna tillgodoses genom andra insatser.

Flera uppdrag lämnades till Arbetsförmedlingen i regleringsbrevet för 2021 för att säkerställa att insatserna för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga fungerar ändamålsenligt (uppdrag 7, 8, 9 och 10). Myndigheten har nu återrapporerat samtliga fyra uppdrag.

I återrapporeringen avseende uppdrag 7 att se över definitionen och målnivån för prioriterade grupper för anställning hos Samhall gör Arbetsförmedlingen bedömningen att det är rätt att prioritera de nuvarande grupperna, mot bakgrund av att dessa

grupper på aggregerad nivå har svårare att få ett arbete jämfört med andra. Målnivån att minst 40 procent av de anvisade ska tillhöra prioriterade grupper bedöms som fortsatt rimlig. Arbetsförmedlingen har dock en ambition om att 51 procent av anvisningarna ska tillhöra de prioriterade grupperna. Mot bakgrund av åiterrapporteringen anges i Arbetsförmedlingens regleringsbrev för 2022 att minst hälften av rekryteringen till skyddat arbete hos Samhall ska komma från de prioriterade grupperna. Arbetsförmedlingen ska analysera hur ökningen av andelen som ska anvisas från de prioriterade grupperna jämfört med 2021 påverkat vilka som anvisats till bolaget samt om det påverkat kvaliteten i besluten.

Enligt åiterrapporteringen avseende uppdrag 8 om förekomst av funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har Arbetsförmedlingen ett väl fungerande arbets sätt när det gäller att ta in underlag som styrker funktionsnedsättning. Däremot finns det brister i myndighetens efterlevnad av rutiner för att dokumentera en samlad bedömning som beskriver hur funktionsnedsättningen kan påverka arbetsförmågan. Arbetsförmedlingen har vidtagit och kommer att vidta flera åtgärder med anledning av bristerna, bl.a. när det gäller att tidigt identifiera ohälsa eller funktionsnedsättning. Myndigheten har infört en kompletterande arbetsmarknadspolitisk bedömning. Detta är en funktion som ska bedöma arbetssökandes behov av arbetslivsinriktad rehabilitering och särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

Åiterrapporteringen avseende uppdrag 9 om anvisningar till skyddat arbete hos Samhall redovisar att det finns utvecklingsområden, bl.a. vad gäller att förbättra dokumentationen vid anvisningar och att tydliggöra definitionen av målgruppen. Arbetsförmedlingen vidtar nu åtgärder för att införa skyddat arbete som ett beslut i myndighetens informationssystem, vilket enligt myndigheten bedöms underlätta för medarbetare att göra rätt utifrån styrande dokument vad gäller handläggning. Ett annat exempel på åtgärd är att myndigheten avser att öka tydligheten kring hur målgruppen till skyddat arbete ska definieras genom att ta fram kvalitetskriterier för dessa anvisningar.

I åiterrapporteringen avseende uppdrag 10 om kunskaper i svenska och förekomsten av en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga presenterar Arbetsförmedlingen ett antal redan initierade insatser under utveckling eller implementering, som utgör ett betydelsefullt stöd till målgruppen. Dessa insatser innefattar bl.a. en ny tjänst för arbetslivsinriktad rehabilitering, arbetsintegrerade övningsplatser på fler platser i landet och en ny rutin för kompletterande arbetsmarknadspolitisk bedömning. Ett arbete pågår likaså för ökad tillgänglighet och fler möjligheter genom digital självservice och personliga distansmöten för att göra dem tillgängliga och relevanta för arbetssökande med funktionsnedsättning samt för dem som har ett behov att ta del av tjänsterna på ett annat språk än svenska.

Regeringen bedömer att det är angeläget att Arbetsförmedlingen arbetar med att åtgärda i rapporterna identifierade brister och ser det som positivt att flera åtgärder redan initierats.

Ett mål i Arbetsförmedlingens regleringsbrev för 2022 är att stärka arbetet med en effektiv och rättssäker ärendehandläggning inklusive beslutsmotiveringar, dokumentation och uppföljning.

Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Riksdagen har under hösten 2021 tillkännagett för regeringen att regeringen bör tillsätta en extern utredning om Samhall AB och återkomma till riksdagen med en redovisning av resultatet (bet. 2021/22:AU4, rskr. 2021/22:10). Enligt utskottet bör

utredningen bl.a. se över om Samhalls verksamhet är ändamålsenlig för uppdraget och målgruppen enligt bolagsordningen och ägaranvisningen och om samverkan med Arbetsförmedlingen är ändamålsenlig samt om Samhall lever upp till de lagstadgade kraven på ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Den 29 april 2022 fattade Riksrevisionen ett beslut om att genomföra en granskning av Samhall och om Samhall uppfyller sitt samhällsuppdrag. Granskningen ska vara klar i juni 2023. Enligt Riksrevisionens beslut pågår det diskussioner kring bolagets avsedda målgrupper och om arbetsuppgifterna motsvarar deras behov. Vidare hänvisas till att såväl styrning som effektiviteten i bolaget har ifrågasatts. Sammantaget anser Riksrevisionen att detta ger anledning att granska om Samhall uppfyller sitt samhällsuppdrag. Riksrevisionen har som en central uppgift att granska effektiviteten i statlig verksamhet, statliga insatser och statliga åtaganden och är därför väl lämpad att granska Samhall och dess verksamhet. Regeringen kommer därför i nuläget inte att tillsätta en extern utredning om Samhall utan återkommer i sedvanlig ordning kring resultatet och eventuella ytterligare åtgärder när Riksrevisionens rapport överlämnats till riksdagen. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Regeringen anser att anställningar hos Samhall fyller en viktig funktion på arbetsmarknaden och att det fortsatt är centralt att Samhall uppfyller sitt samhällsuppdrag. Regeringen avser därför att noga följa Samhall och dess verksamhet.

4.3.4 Europeiska socialfonden uppvisar resultat både över och under målen

Insatserna inom Europeiska socialfonden finansieras huvudsakligen under anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020*. Programmet för lokalt ledd utveckling med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Socialfonden redovisas inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Det nationella socialfondsprogrammet för investering för tillväxt och sysselsättning 2014–2020 har t.o.m. mars 2022 omfattat 380 000 deltagare, varav 59 procent kvinnor och 41 procent män.

Resultatuppföljning av den del av programmet som avser kompetensutveckling av sysselsatta visar att av de 180 000 deltagare som avslutat insatsen i september 2021 eller tidigare uppgav totalt 39 procent att deras arbetsmarknadssituation har förbättrats, vilket är högre än målet om 28 procent. Resultatet för kvinnor var 36 procent och för män 48 procent.

För den del av programmet som omfattar personer som står långt från arbetsmarknaden och unga (exkl. sysselsättningsinitiativet för unga) redovisas blandade resultat. Av de 81 000 deltagare som avslutat insatsen i september 2021 eller tidigare var totalt 21 procent, 18 procent av kvinnorna och 24 procent av männen, i arbete 6 månader efter insatsen. Resultaten ligger under uppsatta mål. Vidare var totalt 17 procent, 16 procent av kvinnorna och 19 procent av männen, i utbildning efter 6 månader. Resultaten i detta avseende är högre än målen i programmet.

Den del av socialfondsprogrammet som syftar till krisreparation i samband med pandemin (React-EU) omfattar främst rustande och matchande insatser för personer som har blivit arbetslösa under pandemin. Insatserna startade under hösten 2021 och några resultat finns ännu inte att redovisa. Mot bakgrund av EU:s initiativ Care görs i programmet från hösten 2022 insatser även för personer som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv till följd av kriget i Ukraina. Syftet är att dessa personer ska komma i arbete och bli socialt delaktiga.

4.3.5 Arbetslöshetsersättning, aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och etableringsersättning

Arbetslöshetsersättning, aktivitetsstöd och utvecklingsersättning finansieras under anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd*. Etableringsersättning, bostadsersättning samt etableringstillägg finansieras under anslaget 1:14 *Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare*.

Som en följd av det försämrade läget på arbetsmarknaden föranlett av pandemin beslutades en rad tillfälliga åtgärder under 2020 och 2021 i syfte att fler skulle få arbetslöshetsersättning. Bland annat genomfördes tillfälliga förändringar i karens-, arbets- och medlemsvillkoren. Dessutom höjdes ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkring och det blev lättare för företagare att få ersättning.

Under 2021 tillsattes en utredning med uppdrag att kartlägga, analysera och redovisa förutsättningarna för en ny kollektivavtalad arbetslöshetsförsäkring (dir. 2021:64). Utredningen ska redovisa ett delbetänkande senast den 31 augusti 2023. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 december 2024.

Omfattning av arbetslöshetsförsäkringen, aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen och etableringsersättningen

Antalet personer med arbetslöshetsersättning minskade mellan 2020 och 2021 som en följd av ett förbättrat arbetsmarknadsläge (se tabell 4.10). Av de heltidsarbetslösa utgör männen en majoritet, minskningen jämfört med 2020 utgjordes dock av både kvinnor och män. Det motsatta gäller de deltidsarbetslösa, där utgör kvinnorna en större andel än männen. Som deltidsarbetslös ersättningstagare räknas den som någon gång under månaden har arbetat och fått arbetslöshetsersättning under en och samma vecka.

Tabell 4.10 Antal personer med arbetslöshetsersättning, aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och etableringsersättning samt medeldagpenning

Avrundat till tusental

		2019	2020	2021
Antal personer med arbetslöshetsersättning, heltidsarbetslösa, helårsekvivalenter	Totalt	72 000	114 000	92 000
	varav kvinnor	31 000	49 000	39 000
	varav män	41 000	65 000	52 000
Antal personer med arbetslöshetsersättning, deltidsarbetslösa, helårsekvivalenter	Totalt	8 000	10 000	9 000
	varav kvinnor	5 000	6 000	6 000
	varav män	3 000	4 000	4 000
Medeldagpenning	Totalt	728	810	843
	kvinnor	713	784	814
	män	742	833	869
Antal personer som fått aktivitetsstöd, unika individer	Totalt	175 000	209 000	265 000
	varav kvinnor	82 000	101 000	130 000
	varav män	93 000	108 000	136 000
Antal personer som fått utvecklingsersättning, unika individer	Totalt	29 000	35 000	38 000
	varav kvinnor	11 000	14 000	15 000
	varav män	18 000	21 000	23 000
Antal personer som har fått etableringsersättning, unika individer	Totalt	65 000	41 000	25 000
	varav kvinnor	35 000	25 000	15 000
	varav män	30 000	16 000	10 000
Antal personer som har fått etableringstillägg, unika individer	Totalt	31 000	21 000	11 000
	varav kvinnor	21 000	15 000	8 000
	varav män	10 000	6 000	3 000
Antal personer som har fått bostadsersättning, unika individer	Totalt	10 000	5 000	4 000
	varav kvinnor	2 000	1 000	1 000
	varav män	8 000	4 000	3 000

Anm.: Vissa av utfallsiffrorna för 2020 och 2019 har reviderats jämfört med tidigare publicerade data, vilket beror på utfallsuppdateringar.

Källa: Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Försäkringskassan.

Medeldagpenningen för arbetslöshetsersättning ökade bland både kvinnor och män, jämfört med 2020, vilket framför allt beror på de tillfälliga takhöjningar som genomfördes med anledning av pandemin.

Under perioden januari 2021 till och med januari 2022 minskade antalet medlemmar i arbetslöshetskassorna med drygt 17 000 personer till 3 907 000 personer.

Antalet personer med aktivitetsstöd och utvecklingsersättning ökade mellan 2020 och 2021, bland både kvinnor och män, då långtidsarbetslösheten fortsatte att öka. Däremot har färre personer tagit del av etableringsersättning och etableringstillägg på grund av att flyktningmottagandet varit mycket lägre jämfört med föregående år.

Fler underrättelser men med blandad träffsäkerhet

Enligt Arbetsförmedlingens årsredovisning skickade myndigheten som en följd av bl.a. ökad automatisering fler underrättelser under 2021 än tidigare år. Som framgår av tabell 4.11 prövade arbetslöshetskassorna under 2021 fler underrättelser än föregående år och har även fattat fler sanktionsbeslut. Sanktionsgraden, dvs. hur stor andel av de prövade underrättelserna som resulterat i beslut om sanktion, minskade med fyra procentenheter mellan 2020 och 2021. Precis som under tidigare år är det fler män än kvinnor som både prövas för och får beslut om sanktion.

Tabell 4.11 Underrättelser hos arbetslöshetskassorna för dem som uppstår arbetslöshetsersättning

Antal underrättelser och personer (avrundat till 100-tal). Sanktionsgraden anges i procent.

		2019	2020	2021
Antal underrättelser mottagna av arbetslöshetskassorna	Totalt	321 200	418 200	403 700
	varav kvinnor	148 700	190 200	182 100
	varav män	172 500	228 100	221 500
Antal prövade underrättelser av a-kassorna	Totalt	107 000	153 100	169 200
	varav kvinnor	46 400	66 500	74 100
	varav män	60 600	86 500	95 100
Antal underrättelser där a-kassan fattat beslut om sanktion	Totalt	99 500	143 900	152 900
	varav kvinnor	42 900	62 200	65 900
	varav män	56 600	81 800	87 000
Sanktionsgraden för arbetslöshetsförsäkringen (procent)	Totalt	93	94	90
	Kvinnor	92	93	89
	Män	93	94	91

Källa: Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen.

Arbetsförmedlingens underrättelser avseende arbetslösa som deltar i arbetsmarknads- politiska program har i likhet med vad som gäller för arbetslöshetsförsäkringen ökat. Antalet mottagna underrättelser ökade med knappt 60 procent mellan 2020 och 2021 (se tabell 4.12). I de fall där underrättelsen avser programdeltagare är det Arbetsförmedlingen som både skickar underrättelser och beslutar om sanktioner. I denna del av kontrolluppdraget kan det konstateras att antalet underrättelser som prövats har ökat, liksom sanktionsgraden. Det är till övervägande del män som är föremål för underrättelse och för beslut om sanktion.

Tabell 4.12 Underrättelser hos Arbetsförmedlingen för dem som uppstår aktivitetsstöd, etableringsersättning eller utvecklingsersättning

Antal underrättelser och personer (avrundat till 100-tal). Sanktionsgraden anges i procent

		2019	2020	2021
Antal underrättelser mottagna av Arbetsförmedlingen	Totalt	343 000	372 000	593 700
	varav Kvinnor	143 900	157 100	242 500
	varav män	199 100	215 000	351 200
Antal underrättelser som Arbetsförmedlingen prövat	Totalt	136 200	138 000	311 300
	varav Kvinnor	58 000	59 400	131 700
	varav män	78 200	78 600	179 600
Antal underrättelser där Arbetsförmedlingen fattat beslut om sanktion	Totalt	127 200	130 400	299 700
	varav Kvinnor	53 800	55 800	126 000
	varav män	73 400	74 700	173 700
Sanktionsgraden för aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och etableringsersättning	Totalt	93	95	96
	Kvinnor	93	94	96
	Män	94	95	97

Källa: Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen.

Sökaktiviteten ökade under 2021

Sökaktiviteten hos arbetssökande som kan vara berättigade till arbetslöshetsersättning ökade något under 2021 (se tabell 4.13). Kvinnor rapporterar fler aktiviteter än män, men skillnaden är marginell. Sökaktiviteten för personer i arbetsmarknadspolitiska program ökade också, och i större utsträckning än de med arbetslöshetsersättning. Den positiva utvecklingen i antalet sökaktiviteter är genomgående för båda grupperna.

När det gäller personer i arbetsmarknadspolitiska program är sökaktiviteten något högre för män än för kvinnor.

Andelen öppet arbetslösa och programdeltagare som under 2021 ägnade mer än en timme under den senaste mätveckan åt arbetssökande ökade jämfört med föregående år. Män har liksom tidigare år högre aktivitet än kvinnor, men skillnaden har minskat.

Tabell 4.13 Sökaktivitet

Genomsnittligt antal aktiviteter enligt uppgifter i aktivitetsrapporter samt andel som ägnat tid åt arbetssökande

		2019	2020	2021
Arbetslöshetsersättning ¹ (antal aktiviteter)	Totalt	7,6	8,2	8,7
	Kvinnor	7,8	8,5	8,9
	Män	7,4	8,0	8,5
Aktivitetsstöd ² (antal aktiviteter)	Totalt	4,9	5,8	7,3
	Kvinnor	4,8	5,7	7,2
	Män	5,1	6,0	7,4
Ägnat tid åt arbetssökande, öppet arbetslösa och programdeltagare (procent) ³	Totalt	89	89	92
	Kvinnor	86	87	91
	Män	92	90	93

¹ Avser personer som tillhör sökandekategorier som innebär att de kan ha rätt till arbetslöshetsersättning.

² Avser deltagare i arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning.

³ Baserat på uppgifter från Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar. Avser personer som ägnat minst en timme åt att söka arbete under den senaste veckan.

Källa: Arbetsförmedlingen.

4.3.6 Samverkan om rehabilitering för återgång i arbete

Det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan samt arbetet med samordningsförbunden bedrivs enligt ett gemensamt uppdrag och finansieras med medel från anslaget 1:6 *Bidrag för sjukskrivningsprocessen* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning. Resultaten för myndigheternas samarbete redogörs för i avsnitt 3.6.1 inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning.

4.3.7 Jämlikhetskommissions förslag och rekommendationer inom arbetsmarknadspolitiken

Jämlikhetskommissionen (dir 2018:74) tillsattes med det övergripande uppdraget att lämna förslag på åtgärder som syftar till att långsiktigt öka den ekonomiska jämlikheten och att öka möjligheterna till social rörlighet. I betänkandet En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46) lämnades ett stort antal förslag och rekommendationer. Vissa av dessa riktades mot det arbetsmarknadspolitiska området. För flera av de förslag och rekommendationer som lämnades av Jämlikhetskommissionen har beslut fattats som ligger i linje med dessa. Bland annat har den förra regeringen under 2022 tillsatt en utredning för att ta fram förslag på åtgärder som särskilt syftar till att skynda på utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden (dir. 2022:42). Uppdrag har getts till flera myndigheter att ta fram en myndighetsgemensam plan för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden (A2022/00809). Betänkandet Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37) bereds inom Regeringskansliet. I övrigt ser regeringen ingen anledning att gå vidare med förslagen i betänkandet.

4.4 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Det har skett en förbättring av situationen på arbetsmarknaden sedan mitten på 2021. Sysselsättningsgraden och antalet sysselsatta var högre i slutet av 2021 än innan pandemin. Samtidigt har också arbetslösheten minskat sedan mitten av 2021. Den förbättrade situationen på arbetsmarknaden har bl.a. skett till följd av en stark efterfrågan på arbetskraft. Samtidigt har Sverige i ett europeiskt perspektiv haft en av de högsta arbetslöshetsnivåerna under de senaste åren och långtidsarbetslösheten har varit högre jämfört med tidigare år.

De förbättringar på arbetsmarknaden som skett sedan mitten på 2021 har bidragit till att stärka flera resultat inom området, men den arbetsmarknadspolitiska verksamhetens bidrag till en mer välfungerande arbetsmarknad behöver förbättras ytterligare.

Andelen av de inskrivna vid Arbetsförmedlingen som fått ett arbete har ökat. Resultatet för övergångar till arbete inom jobb- och utvecklingsgarantin har förbättrats, liksom övergångarna till osubventionerade arbeten. En större andel av deltagarna i jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar har påbörjat studier. Antalet anvisningar till reguljära studier har ökat. Övergångarna till studier för samtliga inskrivna vid Arbetsförmedlingen och inom etableringsprogrammet har varit oförändrade. Regeringen bedömer att resultaten i form av övergångar till arbete har stärkts inom ett flertal arbetsmarknadspolitiska insatser, dock inte för de subventionerade anställningarna.

Det finns fortsatt betydande skillnader i fördelningen av insatser mellan män och kvinnor, där främst män får del av arbetsmarknadsutbildning och subventionerade anställningar i högre grad än kvinnor. Resultaten för kvinnor behöver stärkas då övergångarna till arbete närmast genomgående är lägre för kvinnor än för män.

Resultaten inom etableringsprogrammet har försämrats något under 2021, särskilt för kvinnor. Pandemins kvarvarande effekter bedöms ha påverkat både genomförandet och resultatet av etableringsprogrammet, inklusive intensivåret, i synnerhet genom tillgången till arbetsplatsförlagda insatser som praktik, men även färre personliga möten. Cirka 10 procent av dem som omfattas av utbildningsplikten för nyanlända invandrare går en reguljär utbildning utöver sf. Regeringen avser att följa utvecklingen noggrant framöver.

Syftet med jobb- och utvecklingsgarantin är att erbjuda personer som varit arbetslösa under lång tid individuellt utformade insatser för att de så snabbt som möjligt ska få arbete. Andelen deltagare i garantiprogrammen som inte har någon aktivitet har varit oförändrad. Regeringen bedömer att det förbättrade arbetsmarknadsläget, som ökar möjligheterna att använda arbetsplatsförlagda insatser, och en ökad tillgång till upphandlade arbetsförmedlingstjänster borde ha inneburit en högre aktivitetsnivå.

Volymutvecklingen i de upphandlade arbetsförmedlingstjänsterna har varit betydande. Regeringen bedömer att resultatutvecklingen är svårbedömd under en period då antalet deltagare ökar snabbt.

Andelen som övergår till arbete och studier bland personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har ökat, även om övergångarna var betydligt lägre än genomsnittet för samtliga inskrivna vid Arbetsförmedlingen. Regeringen anser inte att det är tillfredsställande att antalet anställda med lönebidrag och OSA fortsätter att minska trots att målgruppen är i stort behov av stöden för att kunna få ett arbete och att arbetsmarknadsläget förbättrats.

Samhall Aktiebolag har i stort uppfyllt de i ägaranvisningen uppsatta målen. Det är positivt att övergångarna till andra arbetsgivare har ökat, särskilt för kvinnor, liksom att återgångarna till Samhall har minskat.

Socialfondsprogrammet har kompletterat och förstärkt den nationella arbetsmarknadspolitiken, bl.a. genom ökade resurser och en större bredd av insatser.

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har vidtagit åtgärder för att utveckla sin samverkan. Det bedöms samtidigt finnas en förbättringspotential vad gäller myndigheternas samverkan så att försäkrade ges nödvändigt stöd för återgång i arbete och omställning till ett nytt arbete.

4.5 Politikens inriktning

Alla som kan arbeta ska göra det. Arbetslinjen behöver återupprättas. Arbetsmarknadspolitiken behöver bli mer kostnadseffektiv och utformad så att fler kommer i arbete.

Även om situationen på arbetsmarknaden har förbättrats 2022 finns det problem med en fortsatt hög arbetslöshet, betydande integrationsproblem och en långtidsarbetslöshet över ett år som, trots att den minskat sedan pandemins rekordhög nivå, fortsatt är på en alltför hög nivå. Arbetslösheten är särskilt hög bland utrikes födda, i synnerhet bland utomeuropeiskt födda. Jämfört med andra länder i Europa har arbetslösheten i Sverige återhämtat sig långsammare efter pandemin och arbetslösheten i Sverige är jämförelsevis hög. Samtidigt är det rekordhög brist på arbetskraft på flera områden på arbetsmarknaden.

För att möta detta behöver matchningen förbättras och kompetensbristen motas i hela landet. Långtidsarbetslösheten behöver minska. Särskilt bekymmersamt är att antalet personer som enligt Arbetsförmedlingen har varit utan arbete i två år eller mer fortfarande är betydligt fler nu än före pandemin.

Ökad sysselsättning är avgörande för att förbättra integrationen. Utrikes föddas möjligheter att komma in och etablera sig på arbetsmarknaden behöver öka, särskilt för utrikes födda kvinnor. För att den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska fungera väl behöver Arbetsförmedlingen och de insatser som myndigheten har till sitt förfogande vara effektiva. Arbetet med att anvisa fler till reguljära studier ska fortsätta.

Arbetet för att öka jämställdheten på arbetsmarknaden behöver fortsätta. Skillnaderna mellan kvinnor och mäns deltagande i olika insatser behöver minska. Det gäller särskilt för arbetsmarknadsutbildning, arbetspraktik och subventionerade anställningar.

I takt med att efterfrågan i ekonomin bedöms bli svagare väntas även läget på arbetsmarknaden bli sämre. Regeringen är beredd att vid behov vidta ytterligare åtgärder på arbetsmarknadsområdet under mandatperioden om läget på arbetsmarknaden försämras.

En effektivare arbetsmarknadspolitik

Regeringen bedömer att det finns utrymme för effektiviseringar av arbetsmarknadspolitiken. Genom att prioritera kostnadseffektiva insatser som är arbetsplatsnära och som bidrar till en hög sökaktivitet kan anslaget för arbetsmarknadspolitiska program och insatser minska 2023. Effektiviseringen ger samtidigt utrymme för en fortsatt ökning av insatser i förhållande till nuvarande nivåer som svarar mot utmaningarna på arbetsmarknaden. Det handlar bl.a. om matchningstjänster, som kan bidra till förkortade arbetslöshetstider och till att förebygga och motverka långtidsarbetslöshet. Det handlar också om arbetsmarknadsutbildning, som kan rusta de arbetssökande för de

lediga jobben och därmed bidra till att motverka kompetensbristen på arbetsmarknaden. Det finns även utrymme för att fler ska kunna ta del av arbetspraktik. En praktikplats kan vara en bra väg in på arbetsmarknaden, bl.a. genom att överbrygga arbetsgivarens osäkerhet kring en persons kompetenser. Praktik ger arbetslivserfarenhet som kan bidra till att bryta passivitet hos de arbetsökande och till att förbättra deras jobbchanser. Regeringen föreslår därför att medel tillförs för att möjliggöra fler praktikplatser som en byggsten i arbetet för att fler ska få ett jobb och bli självförsörjande.

Förbättringar inom arbetslöshetsförsäkringen

Den gemensamma välfärden ska vara pålitlig. Regeringen anser därför att dagens tillfälliga dagpenningnivåer inom arbetslöshetsförsäkringen och i aktivitetsstödet ska gälla även framgent. Det gäller även övriga tillfälliga lättnader inom arbetslöshetsförsäkringen som annars upphör vid årsskiftet. Regeringen föreslår och beräknar att medel avsätts permanent så att arbetslöshetsförsäkringen behålls på samma högre nivå som under pandemin.

Regeringen lämnar i denna proposition förslag om att lättnaderna i arbetsvillkoret, karensvillkoret och reglerna för företagare, ska fortsätta gälla under 2023. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag om att motsvarande lättnader ska gälla tills vidare.

Arbetsförmedlingen som beredskapsmyndighet

De civila delarna av totalförsvaret är eftersatta. Regeringen påskyndar därför återuppbyggnaden av det civila försvaret. Ett led i det arbetet är att Arbetsförmedlingen sedan den 1 oktober 2022 är en s.k. beredskapsmyndighet. Regeringen föreslår därför att Arbetsförmedlingen tillförs medel för detta ändamål.

Europeiska socialfonden+

Europeiska kommissionen godkände den 8 augusti 2022 det nationella programmet för Europeiska socialfonden+ 2021–2027. Programmet ska bl.a. förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken, bidra till en bättre kompetensförsörjning och främja livslångt lärande. Inriktningen för programmet är kostnads-effektiva insatser där behoven är som störst.

Tabell 4.14 Reformerna inom området Arbetsmarknad

Miljoner kronor

	2023	2024	2025
Förbättringar inom arbetslöshetsförsäkringen varav;	5 823	6 354	6 640
- Bibehållet höjt tak a-kassa och aktivitetsstöd dag 1–100	1 711	1 880	1 983
- Bibehållet höjt tak a-kassa och aktivitetsstöd dag 101–	2 368	2 757	2 987
- Bibehållet höjt grundbelopp a-kassa och aktivitetsstöd	1 572	1 544	1 499
- Bibehållna två karensdagar i a-kassan	122	123	121
- Bibehållet arbetsvillkor a-kassan	50	50	50
Effektiviseringar av de arbetsmarknadspolitiska programmen	-1 500		
Praktikplatser	45		
Arbetsförmedlingen som beredskapsmyndighet	4	4	4
Omfördelning av medel under programperioden för ESF 2014–2020		50	
Omfördelning av medel under programperioden för ESF+ 2021–2027	-175	247	398
Kvalificeringstid nystartsjobb 6 månader för nyanlända ¹	-157	-157	-113
Minskat antal kvotflyktingar ²	-130	-383	-496
Finansiering av arbetet för hbtqi-personers rättigheter	-10	-10	
Finansiering Boverket ³	-5		
Summa området Arbetsmarknad	3 895	6 105	6 433

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

¹ Regeländring som trädde i kraft den 1 september 2022.² Se avsnitt 4.6.3 och 4.6.14 samt utg.omr. 8 avsnitt 2.7.³ Se avsnitt 6.3.2 och 6.5 utg.omr. 13.**Tabell 4.15 Reformeffekter per anslag inom området Arbetsmarknad**

Miljoner kronor

	2023	2024	2025
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	-12	-7	4
1:2 Bidrag, arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	5 868	6 354	6 640
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	-1 535	-106	-138
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020		50	
1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	-175	247	398
1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	-157	-157	-113
1:14 Etableringsersättning för vissa nyanlända invandrare	-95	-277	-358
Summa område Arbetsmarknad	3 895	6 105	6 433

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Förslag om ändringar i arbetslöshetsförsäkringen

Ärendet och dess beredning

Med anledning av pandemins påverkan på arbetsmarknaden och enskildas ekonomi har vissa tillfälliga bestämmelser införts i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring. Bestämmelserna innebär lättnader i arbetsvillkoret, karensvillkoret och en tillfällig möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om undantag från den s.k. femårsregeln för företagare. Enligt beslutade lagändringar ska upplysningsbestämmelsen upphöra att gälla den 31 december 2022 och lättnaderna i arbetsvillkoret och karensvillkoret upphöra att gälla den 1 januari 2023 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 14, bet. 2020/21:AU2, rskr. 2020/21:146 och prop. 2021/22:1 utg.omr. 14, bet. 2021/22:AU2, rskr. 2021/22:115).

Inom Arbetsmarknadsdepartementet har ett utkast till proposition utarbetats innehållande förslag om ändring av tidpunkterna för de tillfälliga reglernas upphörande. Lagförslagen har beretts under hand med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkring och Sveriges a-kassor. Synpunkter har inhämtats skriftligen och vid ett möte den 27 oktober 2022. Skriftliga synpunkter och minnesanteckningar från mötet finns tillgängliga i Arbetsmarknadsdepartementet (A2022/01363).

Förlängning av tillfälliga bestämmelser i arbetslöshetsförsäkringen

Regeringens förslag: De tillfälliga lättnaderna i arbetsvillkoret och karensvillkoret ska förlängas att gälla till och med den 31 december 2023. Detsamma gäller den tillfälliga möjligheten för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om undantag från den s.k. femårsregeln för företagare.

De tillfälliga lättnaderna i arbetsvillkoret ska fortfarande gälla för den vars arbetslöshet har inträtt före den 1 januari 2024, om ansökan om arbetslöshetsersättning har kommit in till arbetslöshetskassan senast den 29 februari 2024.

Utkastets förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har några synpunkter på förslagen.

Skälen för regeringens förslag

Tillfälliga bestämmelser i arbetslöshetsförsäkringen

Under pandemin har antalet arbetade timmar som krävs för att uppfylla det s.k. arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen tillfälligt sänkts. Arbetsvillkoret regleras i 12 § lagen om arbetslöshetsförsäkring och innebär att en sökande för att ha rätt till arbetslöshetsersättning ska ha utfört förvärsarbete i viss omfattning. Enligt de tillfälliga reglerna krävs att den sökande under ramtiden har haft förvärsarbete i minst sex månader och utfört arbetet under minst 60 timmar per kalendermånad, eller haft förvärsarbete i minst 420 timmar under en sammanhängande tid av sex kalendermånader och utfört arbetet under minst 40 timmar under var och en av dessa månader. Som en följd av detta har även en tillfällig följdändring gjorts i 13 a § lagen om arbetslöshetsförsäkring där det finns bestämmelser som hänvisar till arbetsvillkoret. Den tillfälliga lättnaden i arbetsvillkoret och följdändringen upphör att gälla den 1 januari 2023.

Under pandemin har också antalet karensdagar som regleras i 21 § lagen om arbetslöshetsförsäkring tillfälligt minskats från sex till två. Karensen innebär att enskilda i normalfallet inte får ersättning under de två inledande dagarna av sin arbetslöshet. Den tillfälliga lättnaden i karensvillkoret upphör att gälla den 1 januari 2023.

För att minska de negativa konsekvenserna för företagare har därutöver en tillfällig upplysningsbestämmelse införts som möjliggör för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om undantag från den s.k. femårsregeln för företagare. Femårsregeln följer av 35 § lagen om arbetslöshetsförsäkring och innebär en begränsning av företagares möjlighet att få arbetslöshetsersättning vid upprepade uppehåll i näringsverksamheten. Den tillfälliga upplysningsbestämmelsen upphör att gälla den 31 december 2022.

De tillfälliga bestämmelserna bör förlängas

Regeringens avsikt är att återkomma med förslag om att lättnader i arbetslöshetsförsäkringen motsvarande dem som har införts under pandemin ska gälla även framgent. Med hänsyn till att Sverige bedöms vara på väg in i en lågkonjunktur som kan antas få negativa konsekvenser för arbetsmarknaden och sysselsättningen är det lämpligt att de tillfälliga reglerna gäller utan uppehåll till dess att en långsiktig lösning kan vara på plats. De tillfälliga reglerna bör därför förlängas att gälla till och med den 31 december 2023, vilket kräver ändringar i ikraftträdandebestämmelserna till tidigare beslutade lagar.

Enligt övergångsbestämmelsen till den tidigare beslutade lagändringen om upphävandet av lättnaden i arbetsvillkoret ska äldre föreskrifter fortfarande gälla för den vars arbetslöshet har inträtt före ikraftträdandet om ansökan om arbetslöshetsersättning har kommit in till arbetslöshetskassan senast den 28 februari 2023. Övergångsbestämmelsen syftar till att begränsa tiden då de tillfälliga reglerna kan tillämpas efter upphävandet. Det saknas anledning att se annorlunda på övergångssituationen efter en förlängning. Tidsangivelsen i övergångsbestämmelsen bör därför ändras så att den fyller motsvarande funktion efter den nu föreslagna förlängningen. Det föreslås därmed att äldre föreskrifter om arbetsvillkor fortfarande ska gälla för den vars arbetslöshet har inträtt före ikraftträdandet den 1 januari 2024 om ansökan om arbetslöshetsersättning har kommit in till arbetslöshetskassan senast den 29 februari 2024.

När det gäller förlängningen av övriga tillfälliga bestämmelser bedöms det inte finnas något behov av nya eller ändrade övergångsbestämmelser.

Konsekvenser

Konsekvenser för statens budget

Förslaget om förlängd lättnad i arbetsvillkoret bedöms få begränsade ekonomiska konsekvenser för statens budget då det bedöms omfatta ett begränsat antal personer. Förslaget bedöms öka utgifterna med 50 miljoner kronor 2023.

Förslaget om förlängd lättnad i karensvillkoret bedöms öka statens utgifter för arbetslöshetsförsäkringen med 122 miljoner kronor under 2023. Förslaget innebär att enskilda som inleder en ny ersättningsperiod alltså kommer att kunna få ta del av sin dagpenning fyra dagar tidigare än vad som var möjligt med tidigare regler. Det innebär även en större första utbetalning och att alla enskilda som inte utnyttjar alla 300 ersättningsdagar kommer att få en något högre total ersättning än vad som är fallet med tidigare regler.

Förslaget om en förlängning av möjligheten att meddela föreskrifter om undantag från femårsregeln för företagare bedöms i sig inte ha några ekonomiska konsekvenser för statens budget.

Konsekvenser för arbetslöshetskassorna

Eftersom förslaget om förlängd lättnad i arbetsvillkoret bedöms omfatta ett begränsat antal personer bedöms förslaget få marginella konsekvenser för arbetslöshetskassorna.

Förslaget om förlängd lättnad i karensvillkoret bedöms ha små konsekvenser för administrationen av arbetslöshetsförsäkringen även om det kan medföra behov av vissa systemändringar.

Förslaget om en förlängning av möjligheten att meddela föreskrifter om undantag från femårsregeln för företagare bedöms i sig inte ha några konsekvenser för arbetslöshetskassorna.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen anger att förändringar måste vara förutsebara och komma i god tid så att arbetslöshetskassorna hinner med eventuella förändringar av systemstöd och övrigt genomförande. Med hänsyn till att förslagen inte innebär några förändringar i förhållande till vad som gäller i dag bedömer regeringen att konsekvenserna för arbetslöshetskassorna är hanterbara.

Konsekvenser för jämställdheten

Bland arbetslösa är andelen kvinnor större än andelen män. Den föreslagna förlängningen av lättningen i arbetsvillkoret bedöms dock vara könsneutral.

Vid tidigare förändringar av karensvillkoret har det konstaterats att det var en större andel kvinnor än män som hade så korta arbetslöshetsperioder att de fått arbete innan karenperioden fullgjorts. Med tanke på karenstidens längd bedöms effekten av förslaget om en förlängning av lättningen i karensvillkoret vara marginella ur ett jämställdhetsperspektiv.

Förslaget om förlängning av möjligheten att meddela föreskrifter om undantag från femårsregeln för företagare bedöms inte få några konsekvenser för jämställdheten.

Konsekvenser för företag

Eftersom förslaget om förlängd lättnad i arbetsvillkoret bedöms innebära att fler personer kan uppfylla arbetsvillkoret kommer fler personer att behöva inhämta ett intyg av arbetsgivare om arbetsförhållanden och de uppgifter i övrigt som behövs för att bedöma rätten till ersättning. Förslaget bedöms dock få marginella konsekvenser för små- och medelstora företag eftersom ett begränsat antal personer bedöms omfattas av förslaget.

Förslaget om förlängd lättnad i karensvillkoret bedöms inte få några särskilda konsekvenser för små eller medelstora företag.

Förslaget om förlängning av möjligheten att meddela föreskrifter om undantag från femårsregeln för företagare bedöms i sig inte få några konsekvenser för små eller medelstora företag.

Övriga konsekvenser

Förslaget om förlängning av lättningen i arbetsvillkoret bedöms förstärka arbetslöshetsförsäkringens roll som automatisk stabilisator. Förslaget kan påverka enskildas arbetsutbud negativt.

Förslaget om förlängning av lättningen i karensvillkoret kan innebära att färre personer än vad som annars vore fallet kommer att ha behov av kompletterande försörjningsstöd i början av arbetslösheten. Förslaget bedöms även få effekter på frivilliga inkomstförsäkringar, eftersom den första dagen med arbetslöshetsersättning kommer att infalla tidigare än vad som är fallet enligt tidigare regler. Första dagen med ersättning från inkomstförsäkringar kommer sannolikt också därför att infalla tidigare.

Samtliga förslag bedöms vara förenliga med Sveriges internationella åtaganden. Inget av förslagen bedöms få några särskilda konsekvenser för miljön.

4.6 Budgetförslag

4.6.1 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader

Tabell 4.16 Anslagsutveckling 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader

Tusental kronor

2021	Utfall	7 739 692	Anslagssparande	218 052
2022	Anslag	7 861 253 ¹	Utgiftsprognos	7 902 529
2023	Förslag	7 591 264		
2024	Beräknat	7 188 181 ²		
2025	Beräknat	7 285 708 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 7 030 803 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 6 992 458 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Arbetsförmedlingens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för viss del av den statliga nationella medfinansieringen av det nationella socialfondsprogrammet för investering för tillväxt och sysselsättning för programperioden 2014–2020 och av det nationella socialfondsprogrammet för programperioden 2021–2027. Anslaget får därutöver användas för medfinansiering av projekt inom regionalfondsprogram för investering för tillväxt och sysselsättning för programperioden 2014–2020 och av projekt inom regionalfondsprogram för programperioden 2021–2027, som ligger i linje med målen för den svenska arbetsmarknadspolitiken.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.17 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	7 810 253	7 810 253	7 810 253
Pris- och löneomräkning ²	80 894	257 529	411 833
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-314 399	-894 442	-951 502
varav BP23 ³	-11 500	-6 500	3 500
– Ny struktur civilt försvar - nya beredskapsmyndigheter	3 500	3 500	3 500
– Finansiering Tillskott för arbetet för hbtqi-personers rättigheter	-10 000	-10 000	
– Nya uppgifter för Boverket - Platsdata	-5 000		
Överföring till/från andra anslag	14 516	14 841	15 125
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	7 591 264	7 188 181	7 285 708

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Utgifterna under 2021 uppgick till 7 740 miljoner kronor, vilket var 217 miljoner kronor högre än 2020.

Anslaget för 2022 har i propositionen Vårändringsbudget för 2022 ökat med 51 miljoner kronor för att främja den fortsatta implementeringen av etableringsjobb och för att Arbetsförmedlingen får ytterligare uppgifter inom samhällets krisberedskap och civilt försvar.

Innevarande år beräknas utgifterna uppgå till 7 903 miljoner kronor, vilket är 92 miljoner kronor högre än den ursprungligt beslutade budgeten för 2022.

I tabell 4.17 framgår förändringen av anslaget jämfört med den ursprungligt beslutade nivån för 2022. Reformen och finansiering som redovisas i avsnitt 4.5 innebär att anslaget minskar med 11,5 miljoner kronor 2023 respektive 6,5 miljoner kronor 2024 och ökar med 3,5 miljoner kronor 2025. I dessa belopp ingår att det har beslutats om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Den nya strukturen medför ytterligare uppgifter för Arbetsförmedlingen. Anslaget ökas därför med 3,5 miljoner kronor fr.o.m. 2023. Finansiering sker genom att anslaget 2:4 *Krisberedskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med totalt 249 miljoner kronor fr.o.m. 2023. Vidare minskar anslaget med 5 miljoner kronor 2023 för att finansiera Boverkets övertagande av platsdatabasen Segregationsbarometern. Anslaget minskar även med 10 miljoner kronor 2023 och 2024 för finansiering av fortsatt och förstärkt arbete för hbtqi-personers rättigheter.

Regeringen föreslår att 7 591 264 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 7 188 181 000 kronor respektive 7 285 708 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.18 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)	Akkumulerat resultat
Utfall 2021	9 901	9 685	216	113
Prognos 2022	4 983	4 768	215	328
Budget 2023	5 000	5 000	0	328

Uppdragsverksamheten avser tjänsteexport som i huvudsak finansieras av Styrelsen för internationellt utvecklingsarbete (Sida) och EU. Verksamheten sker i enlighet med inriktningen för det svenska biståndet och EU:s prioriterade områden. Insatserna består i att utveckla styrning, organisation, tjänster och metoder på arbetsförmedlingar i andra länder inklusive arbetslivsinriktad rehabilitering.

4.6.2 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd

Tabell 4.19 Anslagsutveckling 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd

Tusental kronor

2021	Utfall	45 424 690	Anslagssparande	7 278 042
2022	Anslag	43 137 597 ¹	Utgiftsprognos	35 120 858
2023	Förslag	38 432 392²		
2024	Beräknat	38 758 459		
2025	Beräknat	38 792 233		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² 3 496 771 tkr avser beräknad statlig ålderspensionsavgift för 2023 sedan hänsyn tagits till regleringsbeloppet för 2020 som uppgick till -236 167 tkr.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för aktivitetsstöd, utvecklingsersättning samt statsbidrag till arbetslöshetskassor enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor. Anslaget får också användas för utgifter för statliga ålderspensionsavgifter enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift. Anslaget får användas för utgifter för vad avser aktivitetsstöd för en viss del av den statliga nationella medfinansieringen av det nationella socialfondsprogrammet för investering för tillväxt och sysselsättning för programperioden 2014–2020 och av det nationella socialfondsprogrammet för programperioden 2021–2027. Anslaget får därutöver användas för medfinansiering av projekt inom regionalfondsprogram för investering för tillväxt och sysselsättning för programperioden 2014–2020 och av projekt inom regionalfondsprogram för programperioden 2021–2027, som ligger i linje med målen för den svenska arbetsmarknadspolitiken.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.20 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	43 137 597	43 137 597	43 137 597
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	241 400	536 400	911 399
<i>varav BP23</i>	<i>5 868 000</i>	<i>6 354 000</i>	<i>6 640 000</i>
– <i>Bibehållet tak a-kassa, aktivitetsstöd dag 0–100</i>	<i>1 711 000</i>	<i>1 880 000</i>	<i>1 983 000</i>
– <i>Bibehållet tak a-kassa, aktivitetsstöd dag 101–</i>	<i>2 368 000</i>	<i>2 757 000</i>	<i>2 987 000</i>
– <i>Bibehållet höjt grundbelopp</i>	<i>1 572 000</i>	<i>1 544 000</i>	<i>1 499 000</i>
– <i>Bibehållna karensdagar</i>	<i>122 000</i>	<i>123 000</i>	<i>121 000</i>
– <i>Bibehållet arbetsvillkor</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>
– <i>Fler praktikplatser</i>	<i>45 000</i>		
Makroekonomisk utveckling	-4 946 605	-4 915 538	-5 256 763
Volym			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	38 432 392	38 758 459	38 792 233

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslagssparandet för 2021 uppgick till 7 278 miljoner kronor och har förts bort som en indragning av anslagsbelopp. Den huvudsakliga förklaringen till sparandet är att antalet arbetslösa blev betydligt lägre än beräknat.

I tabell 4.21 framgår utgifterna för perioden 2020–2025. Utgifterna under 2021 uppgick till 45 425 miljoner kronor, vilket var 3 601 miljoner kronor högre än 2020. Detta förklaras främst av högre utgifter för aktivitetsstöd. Utgifterna för arbetslöshetsersättningen uppgick under 2021 till 21 230 miljoner kronor, vilket var 3 138 miljoner kronor lägre än 2020. De lägre utgifterna förklaras av att arbetslösheten minskade. Utgifterna för aktivitetsstöd uppgick till 19 501 miljoner kronor under 2021, vilket var 6 038 miljoner kronor högre än 2020. De högre utgifterna beror på fler deltagare i insatser än 2020, både inom och utanför garantierna.

Tabell 4.21 Utgifter arbetslöshetsersättning, aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och statlig ålderspensionsavgift (Ståp)

Miljoner kronor

		Arbetslöshets- ersättning	Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning	Ståp	Totalt
Utfall	2020	24 369	13 464	3 991	41 823
	2021	21 230	19 501	4 693	45 425
Beräknat	2022	14 635	16 659	3 827	35 121
	2023	17 423	17 512	3 497	38 432
	2024	18 840	17 144	2 775	38 758
	2025	18 516	16 841	3 436	38 792

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Innevarande år beräknas utgifterna uppgå till 35 121 miljoner kronor. Detta är 8 017 miljoner kronor lägre än den ursprungligt beslutade budgeten för 2022. Utgifterna för arbetslöshetsersättning för 2022 beräknas uppgå till 14 635 miljoner kronor, vilket är 5 376 miljoner kronor lägre än ursprungligt beräknade medel i statens budget. Detta beror på färre arbetslösa samt att en lägre andel av de arbetslösa får ersättning än tidigare beräknat. Under 2022 beräknas utgifterna för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning uppgå till 16 659 miljoner kronor, vilket är 2 641 miljoner kronor lägre än ursprungligt beräknade medel i statens budget. Detta beror på att färre personer deltar i program jämfört med ursprungligt beräknat.

I tabell 4.20 framgår förändringen av anslaget jämfört med den ursprungligt beslutade nivån för anslaget 2022. Reformen och finansiering som redovisas i avsnitt 4.5 innebär att anslaget ökar med 5 868 miljoner kronor 2023, 6 354 miljoner kronor 2024 och 6 640 miljoner kronor 2025.

Makroekonomisk utveckling är t.ex. effekten av förändrade antaganden om antalet arbetslösa samt antalet deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar. Effekten kommande år beror främst på en förändrad bedömning av antalet arbetslösa.

Regeringen bedömer vidare att det inte finns behov av ett särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden för anslaget.

Regeringen föreslår att 38 432 392 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* för 2023. Av detta belopp beräknas 17 423 338 000 kronor för bidrag till arbetslöshetsersättning, 17 512 283 000 kronor för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning och 3 496 771 000 kronor för statliga ålderspensionsavgifter. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 38 758 459 000 kronor respektive 38 792 233 000 kronor.

4.6.3 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Tabell 4.22 Anslagsutveckling 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Tusental kronor

2021	Utfall	11 424 593	Anslagssparande	941 530
2022	Anslag	9 172 145 ¹	Utgiftsprognos	7 573 230
2023	Förslag	6 926 037		
2024	Beräknat	9 202 310		
2025	Beräknat	8 931 712		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för arbetsmarknadspolitiska program och insatser. Av anslaget får högst 750 000 000 kronor användas för ändamål enligt anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd*.

Anslaget får användas för utgifter för en viss del av den statliga nationella medfinansieringen av det nationella socialfondsprogrammet för investering för tillväxt och sysselsättning för programperioden 2014–2020 och av det nationella socialfondsprogrammet för programperioden 2021–2027. Anslaget får även användas för utgifter för medfinansiering av sådana projekt inom regionalfondsprogram för investering för tillväxt och sysselsättning för programperioden 2014–2020 och av projekt inom regionalfondsprogram för perioden 2021–2027, som ligger i linje med målen för den svenska arbetsmarknadspolitiken. Anslaget får även användas för utgifter för program och insatser för kvinnor och män som omfattas av lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.23 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	9 172 145	9 172 145	9 172 145
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-3 143 051	-1 287 351	-1 217 351
<i>varav BP23</i>	<i>-1 535 000</i>	<i>-106 000</i>	<i>-138 000</i>
– <i>Minskade medel för arbetsmarknadspolitiska program och insatser</i>	<i>-1 500 000</i>		
– <i>Minskat antal kvotflyktingar</i>	<i>-35 000</i>	<i>-106 000</i>	<i>-138 000</i>
Makroekonomisk utveckling	896 943	1 317 516	976 918
Volym			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	6 926 037	9 202 310	8 931 712

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslagssparandet för 2021 uppgick till 942 miljoner kronor och har förts bort som en indragning av anslagsbelopp. Anslagssparandet beror huvudsakligen på att färre personer har deltagit i arbetsmarknadspolitiska program.

Utgifterna 2021 uppgick till 11 425 miljoner kronor vilket var 4 149 miljoner kronor högre än 2020. Ökningen beror huvudsakligen på högre utgifter för anställningsstöd och upphandlade matchningstjänster.

Innevarande år beräknas utgifterna uppgå till 7 573 miljoner kronor. Det är 1 599 miljoner kronor lägre än den ursprungligt beslutade budgeten för 2022. Det kan förklaras av att färre personer har deltagit i arbetsmarknadspolitiska program.

Den förra regeringen har vidare beslutat om statsbidrag till arbetstagarorganisationer för kostnader för att ge in yttranden till Arbetsförmedlingen inför arbetsplatsförlagda program och insatser. Detta har finansierats genom att handledarstödet vid introduktionsjobb halverats.

I tabell 4.23 framgår förändringen av anslaget jämfört med den ursprungligt beslutade nivån för 2022. Reformen och finansiering som redovisas i avsnitt 4.5 innebär att

anslaget minskar med 1 535 miljoner kronor 2023, 106 miljoner kronor 2024 och 138 miljoner kronor 2025.

Makroekonomisk utveckling är effekter av en uppräknig av anslaget utifrån antaganden om konsumentprisindex och regelstyrda volymförändringar. Effekten kommande år beror främst på en förändrad bedömning av antalet arbetslösa.

I tabell 4.24 nedan redovisas volymer och utgifter för perioden 2020–2025. Beräknade belopp och volymer indikerar resursutrymmet för arbetsmarknadspolitiska insatser vid Arbetsförmedlingen.

Tabell 4.24 Beräknat antal personer i program och utgifter för arbetsmarknadspolitiska program

Volymer anges som genomsnittligt antal kvarstående per månad.

	Utfall 2020	2021	Beräknat 2022	2023	2024	2025
Volymer (tusental)						
Jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för unga	139	150	137	139	131	125
Etableringsprogrammet	23	14	11	12	11	10
Anställningsstöd	11	16	10	6	6	6
Övriga program med aktivitetsstöd	19	43	33	41	42	42
Program samverkan AF och FK	5	5	6	6	6	6
Summa	196	227	201	208	195	188
Utgifter (mnkr)						
Jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för unga	2 288	3 244	3 004	3 345	4 878	4 642
Etableringsprogrammet	331	227	174	289	248	211
Anställningsstöd	2 886	4 905	3 076	1 586	1 527	1 527
Övriga program med aktivitetsstöd	1 007	2 514	1 580	2 017	2 162	2 171
Övriga utgifter	763	535	531	411	367	360
Summa	7 276	11 425	8 365	7 648	9 182	8 911

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan. För deltagare i etableringsprogrammet och samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan kring arbetslivsriktad rehabilitering lämnas i stället för aktivitetsstöd ersättning under anslaget 1:14 Etableringsersättning för vissa nyanlända invandrare respektive rehabiliteringsersättning under utg.omr. 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning. I volymerna och utgifterna ingår även beräknade medel för arbetsmarknadspolitiska insatser inom React-EU som finansieras under anslaget 1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020. Beloppet för 2022 beräknas till 800 mnkr och för 2023 beräknas beloppet till 742 mnkr.

Regeringen föreslår att 6 926 037 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 9 202 310 000 kronor respektive 8 931 712 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 7 000 000 000 kronor 2024–2032.

Skälen för regeringens förslag: Arbetsmarknadspolitiska program och insatser där det lämnas ersättning för kringkostnader pågår normalt ca 6 månader men kan pågå längre, vilket medför utgifter kommande budgetår. De beräknade ingångna, infriade

och utestående åtagandena för de upphandlade matchningstjänster baseras på en prognos medan ekonomiska åtaganden kopplade till övriga insatser redovisas enligt gängse redovisningsprinciper med de faktiska åtagandena. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 7 000 000 000 kronor 2024–2032.

Tabell 4.25 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026–2032
Ingående åtaganden	9 464 000	4 822 743	6 650 000			
Nya åtaganden	4 408 000	5 940 257	5 298 000			
Infriade åtaganden	4 505 000	-4 113 000	-4 948 000	-5 011 000	-1 568 000	-421 000
Utestående åtaganden	4 822 743	6 650 000	7 000 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	14 300 000	6 650 000	7 000 000			

Anm.: Från och med 2021 tillämpas principen att de ekonomiska åtagandena avseende resultatbaserade matchningstjänster baseras på en prognos över vad som faktiskt kommer att leda till ett infriande. Detta förklarar att utestående åtaganden 2021 inte utgörs av summan för ingående, nya och infriade åtaganden samma år.

4.6.4 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.

Tabell 4.26 Anslagsutveckling 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.

Tusental kronor

2021	Utfall	19 205 433	Anslagssparande	1 276 235
2022	Anslag	20 684 009 ¹	Utgiftsprognos	19 594 425
2023	Förslag	20 830 367		
2024	Beräknat	20 891 387		
2025	Beräknat	20 955 552		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för särskilda arbetsmarknadspolitiska insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och statsbidrag till Samhall AB. Anslaget får även användas för särskilt introduktions- och uppföljningsstöd (SIUS), projektmedel för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, stöd till hjälpmedel och personligt biträde på arbetsplatsen, särskilda insatser för syn- och hörselskadade, särskilt stöd till start av näringsverksamhet samt för att utveckla ny arbetsförmåga.

Anslaget får även användas för utgifter för en viss del av den statliga nationella medfinansieringen av det nationella socialfondsprogrammet för investering för tillväxt och sysselsättning för programperioden 2014–2020 och av det nationella socialfondsprogrammet för programperioden 2021–2027. Anslaget får även användas för utgifter för medfinansiering av sådana projekt inom regionalfondsprogram för investering för tillväxt och sysselsättning för programperioden 2014–2020 och av projekt inom regionalfondsprogram för programperioden 2021–2027, som ligger i linje med målen för den svenska arbetsmarknadspolitiken.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.27 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.

Tusental kronor	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	20 684 009	20 684 009	20 684 009
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Makroekonomisk utveckling	146 358	207 378	271 543
Volymer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	20 830 367	20 891 387	20 955 552

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslagssparandet för 2021 uppgick till 1 276 miljoner kronor och har förts bort som en indragning av anslagsbelopp. Den främsta anledningen till anslagssparandet är att antalet anställningar med lönebidrag inte ökat som beräknat.

Utgifterna 2021 uppgick till 19 205 miljoner kronor, vilket var 143 miljoner kronor högre än 2020.

Innevarande år beräknas utgifterna uppgå till 19 594 miljoner kronor, vilket är en ökning med 389 miljoner kronor eller 2,0 procent jämfört med 2021. Den främsta förklaringen är att antalet personer med lönebidrag eller offentligt skyddat arbete (OSA) beräknas öka i takt med att efterfrågan på arbetskraft stärkts. Dock beräknades en större ökning av antalet lönebidragsanställningar i den ursprungligt beslutade budgeten för 2022, vilket medför ett beräknat anslagssparande för 2022 på 1 090 miljoner kronor.

I tabell 4.27 framgår förändringen av anslaget jämfört med beslutad nivå för 2022. Förändringar till följd av den makroekonomiska utvecklingen förklaras bl.a. av en uppräknings av anslaget utifrån antaganden om konsumentprisindex och timlöneutveckling.

I tabell 4.28 redovisas volymer och utgifter avseende särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för åren 2020–2025. Inom ramen för resurserna finns en flexibilitet för Arbetsförmedlingen att utifrån enskilda arbetssökandes behov välja olika typer av insatser. Tabellen ska tolkas som en beräkning av de resurser som regeringen föreslår.

Tabell 4.28 Beräknad omfattning av särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

Antalet personer per månad och utgifter per år	Utfall 2020	2021	Beräknat 2022	2023	2024	2025
Antal	89 000	85 800	87 000	93 500	93 600	93 700
<i>varav Samhall</i>						
<i>Aktiebolag</i>	<i>22 800</i>	<i>22 900</i>	<i>23 000</i>	<i>23 000</i>	<i>23 000</i>	<i>23 000</i>
Utgifter (mnkr)	19 063	19 205	19 594	20 830	20 891	20 956
<i>varav Samhall</i>						
<i>Aktiebolag</i>	<i>6 316</i>	<i>6 594</i>	<i>6 626</i>	<i>6 626</i>	<i>6 626</i>	<i>6 626</i>

Regeringen föreslår att 20 830 367 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* för 2023. Av dessa medel beräknas 6 626 000 000 kronor användas för att sysselsätta personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

inom ramen för Samhall Aktiebolags verksamhet. I detta ingår både personer med skyddat arbete och personer med lönebidrag för utveckling i anställning. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 20 891 387 000 kronor respektive 20 955 552 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 12 000 000 000 kronor 2024–2027.

Skälen för regeringens förslag: Beslut om insatser under anslaget omfattar normalt mer än ett år vilket medför utgifter för kommande budgetår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 12 000 000 000 kronor 2024–2027.

Tabell 4.29 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026–2027
Ingående åtaganden	11 463 287	10 159 257	10 500 000			
Nya åtaganden	7 806 000	8 579 000	10 271 000			
Infriade åtaganden	9 110 030	-8 238 257	-8 771 000	-10 151 000	-1 549 000	-300 000
Utestående åtaganden	10 159 257	10 500 000	12 000 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	15 000 000	14 000 000	12 000 000			

4.6.5 1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

Tabell 4.30 Anslagsutveckling 1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

Tusental kronor

2021	Utfall	123 286	Anslagssparande	2 709
2022	Anslag	136 864 ¹	Utgiftsprognos	136 744
2023	Förslag	131 059		
2024	Beräknat	134 708 ²		
2025	Beräknat	129 194 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 131 059 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 122 928 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för förvaltningsutgifter vid Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet). Anslaget får även användas för utgifter för nationell medfinansiering av s.k. tekniskt stöd inom Europeiska socialfonden, Europeiska socialfonden+ och Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.31 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	136 864	136 864	136 864
Pris- och löneomräkning ²	1 195	5 039	8 232
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-7 000	-7 195	-15 902
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	131 059	134 708	129 194

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Svenska ESF-rådet är förvaltande myndighet för det nationella socialfondsprogrammet för investering för tillväxt och sysselsättning 2014–2020 och för det nationella programmet för Europeiska socialfonden+ 2021–2027. Myndigheten är även förvaltande myndighet för programmet inom Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt 2014–2020 (se utg.omr. 9). Svenska ESF-rådet är vidare ansvarig myndighet för förvaltningen av bidrag från brexitjusteringsreserven (se utg.omr. 24).

I tabell 4.31 framgår förändringen av anslaget jämfört med beslutad nivå för 2022.

I beräkningarna av anslaget har hänsyn tagits till tekniskt stöd inom de berörda programmen, vilket får användas för vissa administrativa kostnader.

Regeringen föreslår att 131 059 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 134 708 000 kronor respektive 129 194 000 kronor.

4.6.6 1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020

Tabell 4.32 Anslagsutveckling 1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020

Tusental kronor

2021	Utfall	1 299 687	Anslagssparande	695 913
2022	Anslag	2 545 600 ¹	Utgiftsprognos	2 490 603
2023	Förslag	2 414 000		
2024	Beräknat	100 100		
2025	Beräknat	0		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för utbetalningar av stöd från Europeiska socialfonden för programperioden 2014–2020. Utbetalningarna avser delfinansiering av det nationella socialfondsprogrammet för investering för tillväxt och sysselsättning. Anslaget omfattar även särskilda EU-medel, utöver socialfondsmedel, för EU:s sysselsättningsinitiativ för unga. Anslaget får även användas för viss statlig medfinansiering av det nationella socialfondsprogrammet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.33 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	2 545 600	2 545 600	2 545 600
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-168 000	-1 398 600	-1 498 700
varav BP23		50 100	
– Omfördelning mellan år inom anslaget		50 100	
Överföring till/från andra anslag	1 480	12 900	12 900
Övrigt	34 920	-1 059 800	-1 059 800
Förslag/beräknat anslag	2 414 000	100 100	0

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslagssparandet för 2021 uppgick till 696 miljoner kronor och har förts bort som en indragning av anslagsbelopp. Anslagssparandet förklaras bl.a. av en lägre efterfrågan i det nationella socialfondsprogrammet än förväntat.

Utgifterna 2021 uppgick till 1 300 miljoner kronor, vilket var 136 miljoner kronor högre än 2020.

Innevarande år beräknas utgifterna uppgå till 2 491 miljoner kronor. Detta är i stort i nivå med den beslutade budgeten för 2022.

Medlen från Europeiska socialfonden för det nationella socialfondsprogrammet omfattar ca 1 049 miljoner euro för programperioden som helhet, varav ca 293 miljoner euro för React-EU och ca 44 miljoner euro för EU:s sysselsättningsinitiativ för unga. Ytterligare EU-medel om ca 44 miljoner euro tillkommer för sysselsättningsinitiativet för unga.

Medel för statlig medfinansiering av vissa insatser inom socialfondsprogrammet bör liksom tidigare anvisas under anslaget. Detta belopp beräknas uppgå till 1 500 miljoner kronor för programperioden som helhet. Övrig statlig medfinansiering kan därutöver ske under bl.a. ett antal andra anslag inom utgiftsområdet i enlighet med ändamålen för dessa anslag.

I tabell 4.33 framgår förändringen av anslaget jämfört med den ursprungligt beslutade nivån för 2022. Reformen och finansiering som redovisas i avsnitt 4.5 innebär att anslaget beräknas öka med 50 miljoner kronor 2024.

Regeringen föreslår att 2 414 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* för 2023. För 2024 beräknas anslaget till 100 100 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 100 100 000 kronor 2024.

Skälen för regeringens förslag: Verksamheten inom det nationella socialfondsprogrammet omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande år. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 100 100 000 kronor 2024.

Tabell 4.34 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024
Ingående åtaganden	3 115 983	2 963 475	2 363 600	
Nya åtaganden	1 375 784	1 945 725	100 100	
Infriade åtaganden	-1 528 292	-2 545 600	-2 363 600	-100 100
Utestående åtaganden	2 963 475	2 363 600	100 100	
Erhållet/föreslaget bemyndigande	3 618 000	2 463 000	100 100	

4.6.7 1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027

Tabell 4.35 Anslagsutveckling 1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027

Tusental kronor

År	Utfall	Anslagssparande	50 000
2021	Utfall	Anslagssparande	50 000
2022	Anslag	225 000 ¹	Utgiftsprognos
2023	Förslag	550 000	
2024	Beräknat	1 147 000	
2025	Beräknat	1 698 000	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för utbetalningar av stöd från Europeiska socialfonden plus för programperioden 2021–2027. Utbetalningarna avser delfinansiering av det nationella socialfondsprogrammet 2021–2027. Anslaget får även användas för viss statlig medfinansiering av det nationella socialfondsprogrammet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.36 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	225 000	225 000	225 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	325 000	922 000	1 473 000
<i>varav BP23</i>	<i>-175 000</i>	<i>247 000</i>	<i>398 000</i>
<i>– Omfördelning mellan år inom anslaget</i>	<i>-175 000</i>	<i>247 000</i>	<i>398 000</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	550 000	1 147 000	1 698 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslagssparandet för 2021 uppgick till 50 miljoner kronor och har förts bort som en indragning av anslagsbelopp.

Europeiska kommissionen godkände den 8 augusti 2022 det nationella programmet för Europeiska socialfonden+ 2021–2027. Svenska ESF-rådet har påbörjat genom-

förändret av programmet. Programmet beräknas omfatta totalt 707 miljoner euro från Europeiska socialfonden+ och 919 miljoner euro i nationell medfinansiering.

Medel bör som tidigare anvisas för statlig medfinansiering av vissa insatser inom programmet. Detta belopp beräknas till 1 500 miljoner kronor för perioden som helhet. Övrig medfinansiering bör därutöver ske under bl.a. ett antal andra anslag inom utgiftsområdet, i enlighet med ändamålen för dessa anslag.

Innevarande år beräknas inga utgifter under anslaget, vilket förklaras av en senare start av programmet än tidigare beräknat.

I tabell 4.36 framgår förändringen av anslaget jämfört med den ursprungligt beslutade nivån för 2022. Reformen och finansiering som redovisas i avsnitt 4.5 innebär att anslaget minskar med 175 miljoner kronor 2023 samt ökar med 247 miljoner kronor 2024 och 398 miljoner kronor 2025.

Regeringen föreslår att 550 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 147 000 000 kronor respektive 1 698 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:7 *Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 405 000 000 kronor 2024–2030.

Skälen för regeringens förslag: Verksamheten inom det nationella programmet för Europeiska socialfonden+ 2021–2027 omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande år. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:7 *Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 405 000 000 kronor 2024–2030.

Tabell 4.37 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026–2030
Ingående åtaganden			1 055 000			
Nya åtaganden		1 055 000	1 781 000			
Infriade åtaganden			-431 000	-889 900	-889 900	-625 200
Utestående åtaganden		1 055 000	2 405 000			
Erhållet/förslaget bemyndigande	1 000 000	1 700 000	2 405 000			

4.6.8 1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering

Tabell 4.38 Anslagsutveckling 1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering

Tusental kronor

2021	Utfall	42 704	Anslagssparande	1 120
2022	Anslag	43 099 ¹	Utgiftsprognos	43 794
2023	Förslag	43 666		
2024	Beräknat	44 512 ²		
2025	Beräknat	45 274 ²		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 43 666 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärderings (IFAU) förvaltningsutgifter och forskningsbidrag.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.39 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	43 099	43 099	43 099
Pris- och löneomräkning ²	567	1 413	2 175
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	43 666	44 512	45 274

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 43 666 000 kronor för 2023 anvisas under anslaget 1:8 *Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering*. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 44 512 000 kronor respektive 45 274 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:8 *Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 9 000 000 kronor 2024 och 2025.

Skälen för regeringens förslag: IFAU beviljar bidrag för externa projekt som kan pågå längre än ett år, vilket medför utgifter för kommande budgetår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:8 *Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 9 000 000 kronor 2024 och 2025.

Tabell 4.40 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025
Ingående åtaganden	7 987	6 530	9 000		
Nya åtaganden	4 198	8 470	6 000		
Infriade åtaganden	-5 655	-6 000	-6 000	-6 000	-3 000
Utestående åtaganden	6 530	9 000	9 000		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	9 000	9 000	9 000		

4.6.9 1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäringen

Tabell 4.41 Anslagsutveckling 1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäringen

Tusental kronor

2021	Utfall	78 286	Anslagssparande	-783
2022	Anslag	80 220 ¹	Utgiftsprognos	78 673
2023	Förslag	81 327		
2024	Beräknat	83 082 ²		
2025	Beräknat	84 630 ²		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 81 327 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Inspektionen för arbetslöshetsförsäringens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.42 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäringen

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	80 220	80 220	80 220
Pris- och löneomräkning ²	1 107	2 862	4 410
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	81 327	83 082	84 630

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 81 327 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 *Inspektionen för arbetslöshetsförsäringen* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 83 082 000 kronor respektive 84 630 000 kronor.

4.6.10 1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet

Tabell 4.43 Anslagsutveckling 1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet

Tusental kronor

2021	Utfall	58 714	Anslagssparande
2022	Anslag	59 168 ¹	Utgiftsprognos
2023	Förslag	59 956	
2024	Beräknat	63 961 ²	
2025	Beräknat	66 893 ²	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 59 956 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till administration av grundbeloppet enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor för dem som inte är anslutna till någon arbetslöshetskassa.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.44 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	59 168	59 168	59 168
Pris- och löneomräkning ²	788	4 793	7 725
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	59 956	63 961	66 893

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 59 956 000 kronor anvisas under anslaget 1:10 *Bidrag till administration av grundbeloppet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 63 961 000 kronor respektive 66 893 000 kronor.

4.6.11 1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

Tabell 4.45 Anslagsutveckling 1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

Tusental kronor

2021	Utfall	8 303	Anslagssparande
2022	Anslag	8 303 ¹	Utgiftsprognos
2023	Förslag	8 303	
2024	Beräknat	8 303	
2025	Beräknat	8 303	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten för verksamheten enligt den överenskommelse svenska staten har med Finland och Norge om anordnande av utbildningar samt kompensation för de ökade kostnader som uppstår för dessa länder till följd av att utbildningstjänsterna är mervärdesskattepliktiga i Sverige.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.46 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	8 303	8 303	8 303
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	8 303	8 303	8 303

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Syftet med verksamheten är att främja åtgärder som bidrar till att utveckla arbetsmarknaden och att stärka det regionala samarbetet för i första hand de nordligaste delarna av Finland, Norge och Sverige. Utöver stiftelsens stadgar regleras verksamheten av en överenskommelse mellan länderna som omförhandlas vart fjärde år.

Riksdagen bemyndigade den förra regeringen att under 2019 träffa en ny överenskommelse i enlighet med vad som anges ovan (prop. 2018:/19:1, bet. 2018/19:AU2, rskr. 2018/19:112). Den 25 november 2019 tecknades en ny överenskommelse som gäller 2020–2023 (A2019/01988). Regeringen avser att träffa en ny överenskommelse för perioden 2024–2027.

Regeringen föreslår att 8 303 000 kronor anvisas under anslaget 1:11 *Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 8 303 000 kronor respektive år.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:11 *Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 33 212 000 kronor 2024–2027.

Skälen för regeringens förslag: Den nu gällande överenskommelsen mellan Sverige, Norge och Finland avseende Stiftelsen Utbildning Nordkalotten löper ut under 2023. För att verksamheten ska kunna fortsätta att bedrivas i dess nuvarande form behöver Sverige, Norge och Finland teckna en ny överenskommelse för kommande år.

Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:11 *Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 33 212 000 kronor för 2024–2027.

Tabell 4.47 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026–2027
Ingående åtaganden	24 909	16 606	8 303			
Nya åtaganden			33 212			
Infriade åtaganden	-8 303	-8 303	-8 303	-8 303	-8 303	-16 606
Utestående åtaganden	16 606	8 303	33 212			
Erhållet/förslaget bemyndigande			33 212			

4.6.12 1:12 Bidrag till lönegarantiersättning

Tabell 4.48 Anslagsutveckling 1:12 Bidrag till lönegarantiersättning

Tusental kronor

2021	Utfall	829 659	Anslagssparande	2 070 341
2022	Anslag	1 310 000 ¹	Utgiftsprognos	1 099 000
2023	Förslag	1 678 000		
2024	Beräknat	1 505 000		
2025	Beräknat	1 504 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till lönegarantiersättning enligt lönegarantilagen (1992:497) och de sociala avgifter som ska betalas i samband med lönegarantiutbetalningen enligt socialavgiftslagen (2000:980). Anslaget får användas för utgifter för arbetet med handläggning av lönegarantiärenden.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.49 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:12 Bidrag till lönegarantiersättning

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 310 000	1 310 000	1 310 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Makroekonomisk utveckling	368 000	195 000	194 000
Volym			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 678 000	1 505 000	1 504 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslagssparandet 2021 uppgick till 2 070 miljoner kronor och har förts bort som en indragning av anslagsbelopp. Anslagssparandet beror i huvudsak på att antal konkurser och antal anställda som drabbades av konkurs var betydligt lägre än väntat.

Utgifterna 2021 uppgick till 830 miljoner kronor, vilket var 2 156 miljoner kronor lägre än 2020. Detta förklaras främst av att antal företag och antal anställda som drabbades av konkurs minskade tydligt 2021.

Innevarande år beräknas utgifterna uppgå till 1 099 miljoner kronor. Det är 211 miljoner kronor lägre än den ursprungligt beslutade budgeten för 2022. Skillnaden förklaras främst av att antalet konkurser hittills under 2022 är på rekordlåga nivåer. Antalet konkurser har minskat med 6 procent första halvåret 2022 jämfört med motsvarande period 2021.

I tabell 4.49 framgår förändringen av anslaget jämfört med den ursprungligt beslutade nivån för 2022. Makroekonomisk utveckling är t.ex. effekten av BNP-gap, investeringsandelen och driftöverskottsandelen. Effekten kommande år beror främst på en minskad driftöverskottsandel. Regeringen föreslår att 1 678 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:12 *Bidrag till lönegarantiersättning* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 505 000 000 kronor respektive 1 504 000 000 kronor.

4.6.13 1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar

Tabell 4.50 Anslagsutveckling 1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar

Tusental kronor

År	Slagsnamn	Belopp	Slagsnamn	Belopp
2021	Utfall	3 399 208	Anslagssparande	1 595 081
2022	Anslag	5 662 685 ¹	Utgiftsprognos	4 554 395
2023	Förslag	8 129 311		
2024	Beräknat	6 720 738		
2025	Beräknat	5 764 032		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² 59 865 tkr avser beräknad statlig ålderspensionsavgift för etableringsjobb för 2023. Något regleringsbelopp är inte aktuellt eftersom etableringsjobb införts den 1 september 2022.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stöd till arbetsgivare för nystartsjobb och yrkesintroduktionsanställningar. Anslaget får även användas för utgifter för etableringsjobb och för statliga ålderspensionsavgifter enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.51 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	5 662 685	5 662 685	5 662 685
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 847 000	1 666 960	-1 225 040
<i>varav BP23</i>	-157 000	-157 000	-113 000
– <i>Nystartsjobb: 6 månader kvalificeringstid för nyanlända²</i>	-157 000	-157 000	-113 000
Makroekonomisk utveckling	619 626	-608 907	1 326 387
Volym			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	8 129 311	6 720 738	5 764 032

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Regeländring som trädde i kraft den 1 september 2022.

Anslagssparandet för 2021 uppgick till drygt 1 595 miljoner kronor och har förts bort som en indragning av anslagsbelopp. Anslagssparandet beror i huvudsak på att färre personer tagit del av nystartsjobb.

Utgifterna 2021 uppgick till 3 399 miljoner kronor vilket var 360 miljoner kronor lägre än 2020. Detta förklaras främst av lägre genomsnittliga utgifter per person med ett nystartsjobb.

Innevarande år beräknas utgifterna uppgå till 4 554 miljoner kronor. Det är 1 155 miljoner kronor högre än 2021. Detta förklaras främst av fler nystartsjobb.

I tabell 4.51 framgår förändringen av anslaget jämfört med den ursprungligt beslutade nivån för 2022. Reformen och finansiering som redovisas i avsnitt 4.5 innebär att anslaget minskar med 157 miljoner kronor 2023, 157 miljoner kronor 2024 och 113 miljoner kronor 2025. Ökningen av anslaget kommande år beror främst på grund av den tillfälliga förstärkning av nystartsjobb som riksdagen beslutat om i samband med budgetbeslutet för 2022.

Förordningen (2022:807) om statlig ersättning för arbete i etableringsjobb har beslutats. I tabell 4.52 framgår utgifterna för perioden 2020–2025. I enlighet med vad som aviserades i budgetpropositionen för 2022 avskaffas stödet för yrkesintroduktionsanställningar fr.o.m. 2024.

Tabell 4.52 Utgifter Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar

Miljoner kronor

		Nystartsjobb	Etableringsjobb	Ålderspensionsavgift etableringsjobb	Yrkesintroduktions- anställningar	Totalt
Utfall	2020	3 733	0	0	26	3 759
	2021	3 385	0	0	15	3 399
Beräknat	2022	4 211	317	8	18	4 554
	2023	7 500	551	60	18	8 129
	2024	5 904	734	80	3	6 721
	2025	4 136	1 468	160	0	5 764

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Regeringen bedömer vidare att det inte finns behov av ett särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden för anslaget.

Regeringen föreslår att 8 129 311 000 kronor anvisas under anslaget 1:13 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* för 2023. Av detta belopp beräknas 7 500 119 000 kronor för bidrag till nystartsjobb, 551 135 000 kronor för etableringsjobb, 59 865 000 kronor statliga ålderspensionsavgifter för etableringsjobb och 18 192 000 kronor för stöd till yrkesintroduktionsanställningar. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 6 720 738 000 kronor respektive 5 764 032 000 kronor.

4.6.14 1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare

Tabell 4.53 Anslagsutveckling 1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare

Tusental kronor

År	Slagsnamn	Belopp	Slagsnamn	Belopp
2021	Utfall	1 346 692	Anslagssparande	328 550
2022	Anslag	1 195 895 ¹	Utgiftsprognos	1 041 808
2023	Förslag	1 119 813		
2024	Beräknat	1 050 173		
2025	Beräknat	943 554		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för etableringsersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.54 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	1 195 895	1 195 895	1 195 895
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-405 651	-827 592	-849 592
varav BP23	-95 000	-277 000	-358 000
– Minskat antal kvotflyktingar	-95 000	-277 000	-358 000
Makroekonomisk utveckling			
Volym	329 569	681 870	597 251
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 119 813	1 050 173	943 554

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslagssparandet för 2021 uppgick till 329 miljoner kronor och har förts bort som en indragning av anslagsbelopp. Sparandet beror på att färre personer har deltagit i etableringsinsatser än beräknat.

Utgifterna 2021 uppgick till 1 347 miljoner kronor, vilket var 942 miljoner kronor lägre än 2020. Detta förklaras främst av färre antal deltagare i etableringsprogrammet.

Utgifterna för 2022 beräknas bli 1 042 miljoner kronor vilket är 154 miljoner kronor lägre än ursprungligt beslutad budget för 2022. Det beror på att antalet deltagare i etableringsprogrammet har blivit färre än beräknat. Utgifterna och antalet deltagare beräknas också fortsatt minska. Antalet deltagare beräknas successivt minska från 11 200 personer 2022 till 9 800 personer 2025.

I tabell 4.54 framgår förändringen av anslaget jämfört med den ursprungligt beslutade nivån för 2022. Reformerna och finansieringen som redovisas i avsnitt 4.5 innebär att anslaget minskar med 95 miljoner kronor 2023, 277 miljoner kronor 2024 och 358 miljoner kronor 2025. Effekten av volymerna i samma tabell beror på det som redovisats ovan.

Regeringen bedömer vidare att det inte finns behov av ett särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden för anslaget.

Regeringen föreslår att 1 119 813 000 kronor anvisas under anslaget 1:14 *Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 1 050 173 000 kronor respektive 943 554 000 kronor.

4.6.15 1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen

Tabell 4.55 Anslagsutveckling 1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen

Tusental kronor

2021	Utfall	Anslagssparande	
2022	Anslag	75 000 ¹	Utgiftsprognos 75 000
2023	Förslag	1 000 000	
2024	Beräknat	3 176 000	
2025	Beräknat	3 278 000	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition. Nytt anslag fr.o.m. 2022.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för offentligt tillhandahållna tjänster för grundläggande omställnings- och kompetensstöd på arbetsmarknaden.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.56 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	75 000	75 000	75 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	925 000	3 101 000	3 203 000
Makroekonomisk utveckling			
Volym			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 000 000	3 176 000	3 278 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Under 2022 beräknas utgifterna uppgå till 75 miljoner kronor vilket motsvarar det anvisade anslaget, men det finns en stor osäkerhet kring när tjänster kan tillhandahållas på grund av att upphandlingen av grundläggande omställnings- och kompetensstöd och yttranden har överklagats.

I tabell 4.57 framgår de beräknade utgifterna för perioden 2019–2024.

Tabell 4.57 Beräknad utgifter för grundläggande tjänster för arbetstagare utan kollektivavtal samt ersättning till arbetsgivare

Miljoner kronor

	Grundläggande tjänster för arbetstagare utan kollektivavtal	Ersättning till arbetsgivare	Totalt
2022	75	0	75
2023	307	693	1 000
2024	320	2 856	3 176
2025	337	2 941	3 278

Anm.: Beloppen är avrundade.

Regeringen föreslår att 1 000 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:15 *Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen* för 2023. Av detta beräknas 307 000 000 kronor för grundläggande tjänster som tillhandahålls av den offentliga omställningsorganisationen för arbetstagare som inte omfattas av kollektivavtal. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 3 176 000 000 kronor respektive 3 278 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:15 *Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 64 000 000 kronor 2024.

Skälen för regeringens förslag: Beslut om stöd för grundläggande tjänster under anslaget som den offentliga omställningsorganisationen tillhandahåller medför utgifter för kommande budgetår. Regeringen bedömer att övriga beslut om stöd under anslaget inte medför utgifter kommande budgetår som innebär ett behov av ett särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:15 *Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 64 000 000 kronor 2024.

Tabell 4.58 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024
Ingående åtaganden			51 000	
Nya åtaganden		51 000	64 000	
Infriade åtaganden			-51 000	-64 000
Utestående åtaganden		51 000	64 000	
Erhållet/föreslaget bemyndigande		146 400	64 000	

5 Arbetsliv

5.1 Mål för området

Målet för arbetslivspolitikerna är goda arbetsvillkor och möjlighet till utveckling i arbetet för både kvinnor och män (prop. 2011/12:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.3, bet. 2011/12:AU2, rskr. 2011/12:88).

Mål för arbetslivspolitikens tre delområden:

- Arbetsmiljö: En arbetsmiljö som förebygger ohälsa, olycksfall och motverkar att människor utestängs från arbetet och tar hänsyn till människors olika förutsättningar och bidrar till utvecklingen av både individer och verksamhet.
- Arbetsrätt: En arbetsrätt som skapar förutsättningar för ett arbetsliv som tillgodoser både arbetstagarnas och arbetsgivarnas behov av flexibilitet, trygghet och inflytande.
- Lönebildning: En lönebildning i samhällsekonomisk balans och arbetsfred.

5.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Utvecklingen inom arbetslivsområdet påverkas av en rad olika faktorer. Arbetslivspolitikens bidrag är ofta svårt att mäta och avgränsa från effekterna av såväl bidrag från andra politikområden som samhällsutvecklingen och insatser av andra aktörer på arbetsmarknaden.

Följande huvudsakliga indikatorer redovisas inom området:

- dödsolyckor och anmälda arbetsolyckor i arbetslivet
- anmälda arbetssjukdomar
- arbetsorsakade besvär
- antal förrättningar och inspektioner
- anställningsförhållanden enligt den officiella arbetsmarknadsstatistiken
- kollektivavtalsäckning och organisationsgrad
- antal medlingsärenden och antal förlorade arbetsdagar
- löneutvecklingen på arbetsmarknaden.

Tidigare redovisade indikatorer om möjlighet till lärande och utveckling i yrket och systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatser har tagits bort jämfört med förra budgetpropositionen eftersom dessa indikatorer redovisas i arbetsmiljöundersökningen som genomförs vartannat år. Indikator om arbetsorsakade besvär har lagts till jämfört med förra budgetpropositionen. Arbetsmiljöverkets undersökning om arbetsorsakade besvär genomförs vartannat år.

I bedömningen vägs det även in resultat från rapporter och undersökningar från bl.a. Arbetsmiljöverket, Myndigheten för arbetsmiljökunskap och Medlingsinstitutet.

5.3 Resultatredovisning

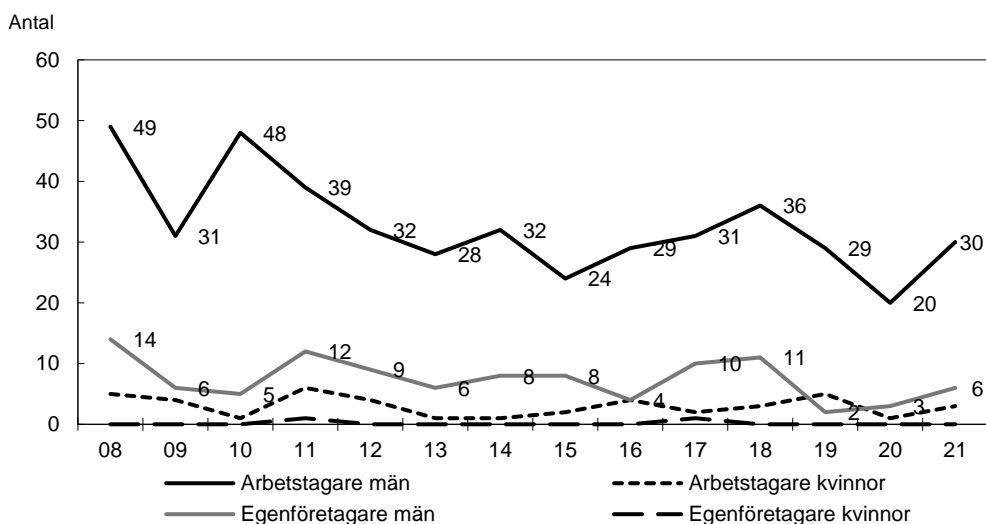
5.3.1 Arbetsmiljö

Antalet dödsolyckor ökade under 2021

Under 2021 inträffade 39 arbetsolyckor med dödlig utgång i den svenska arbetskraften, vilket är en ökning jämfört med 2020 då antalet var 24. Utöver dessa dödsolyckor inträffade ytterligare 9 arbetsolyckor med dödlig utgång i Sverige där den drabbade inte ingår i den svenska arbetskraften. Det kan exempelvis handla om personer som är anställda i utländska företag.

Under perioden 2019–2021 har antalet dödsolyckor varierat mellan 20 och 39 per år (se diagram 5.1). En trolig förklaring till minskningen 2020 jämfört med 2019 är pandemin som ledde till minskad aktivitet i ekonomin, korttidspermitteringar samt färre arbetsresor. Ökningen 2021 bedöms bero på att rörligheten och aktiviteten på arbetsmarknaden åter har ökat. Dödsolyckor i arbetet är betydligt vanligare bland män än bland kvinnor. Av dem som omkom 2021 var 36 män och 3 kvinnor.

Diagram 5.1 Antalet dödsolyckor i arbete för arbetstagare och egenföretagare

Källa: Arbetsmiljöverket.

Av samtliga dödsolyckor i arbetet inträffade 33 dödsolyckor bland arbetstagare och 6 bland egenföretagare. Jämfört med 2020 är det en ökning om 12 dödsolyckor bland arbetstagare respektive 3 dödsolyckor bland egenföretagare.

De branscher som hade flest dödsolyckor i arbetet perioden 2012–2021 var byggverksamhet, transport och magasinering, jordbruk, skogsbruk och fiske samt tillverkning. En majoritet av de omkomna egenföretagarna var verksamma inom jord- och skogsbruk. Sett till antalet dödsolyckor i förhållande till antal sysselsatta i respektive branschgrupp inträffade flest dödsolyckor i arbetet 2012–2021 inom jordbruk, skogsbruk och fiske med 6,6 dödsolyckor i arbete per 100 000 sysselsatta.

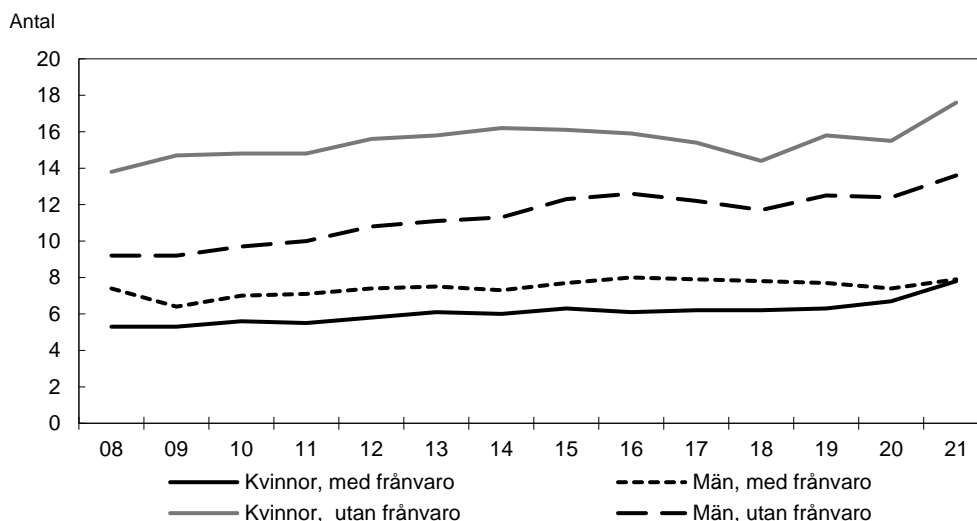
Jämfört med övriga nordiska länder och genomsnittet inom EU är Sverige bland de länder som har haft lägst antal dödsolyckor per 100 000 förvärvsarbetande sedan 2010.

Anmälda arbetsolyckor både med och utan frånvaro ökade

Antalet arbetsolyckor 2021 som inte lett till frånvaro från arbetet var 17,6 per 1 000 förvärvsarbetande kvinnor och 13,6 per 1 000 förvärvsarbetande män. Det är, i likhet

med tidigare år, vanligare att kvinnor anmäler arbetsolyckor utan frånvaro jämfört med män. Antalet anmälda arbetsolyckor som har resulterat i frånvaro från arbetet ökade 2021 jämfört med 2020. Ökningen var störst bland kvinnor, men antalet anmälningar ökade även bland män. Under 2021 anmäldes 7,9 arbetsolyckor med frånvaro per 1 000 förvärvsarbetande män och 7,8 per 1 000 förvärvsarbetande kvinnor (se diagram 5.2). Historiskt har antalet anmälda arbetsolyckor med frånvaro per 1 000 förvärvsarbetande varit högre för män än för kvinnor. Den stora ökningen bland kvinnor förklaras till stor del av att det under 2021 anmäldes ett stort antal arbetsolyckor som orsakats av biverkningar av vaccination mot covid-19.

Diagram 5.2 Antal anmälda arbetsolyckor med och utan frånvaro per 1 000 förvärvsarbetande efter kön

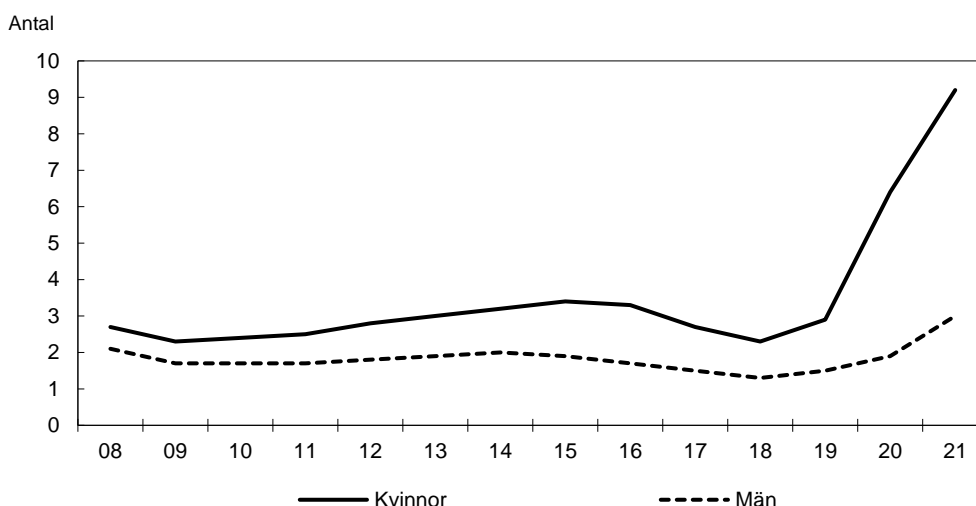

Källa: Arbetsmiljöverket.

De vanligaste orsakerna till arbetsolyckor med frånvaro var oförändrade 2021 jämfört med 2020, för både kvinnor och män. Den vanligaste orsaken till arbetsolyckor med frånvaro för män var olyckor orsakade av förlorad kontroll över maskin, verktyg eller transportutrustning. Bland kvinnor var fallolyckor den vanligaste orsaken till frånvaro. Antalet anmälda arbetsolyckor med frånvaro per 1 000 förvärvsarbetande ökade under 2021 i samtliga åldersgrupper bland både kvinnor och män jämfört med 2020. Antalet anmälningar var flest bland unga män i åldern 16–24 år. Flest anmälningar bland kvinnor var i gruppen 55–59 år där den relativa olycksfallsfrekvensen ökade från 7,4 2020 till 10,1 2021. Sett till sektor anmäldes flest arbetsolyckor med frånvaro per 1 000 förvärvsarbetande inom den kommunala och regionala sektorn bland kvinnor och inom den privata sektorn bland män.

Fortsatt ökning av arbetssjukdomar

Antalet anmälda arbetssjukdomar ökade med knappt 50 procent under 2021 jämfört med 2020. Ökningen kan kopplas till covid-19-pandemin då anmälningar på grund av covid-19 fortsatte att öka kraftigt under 2021, medan förändringarna avseende andra exponeringsfaktorer inte var så stora. Likt tidigare år avsåg majoriteten av antalet anmälningar 2021 kvinnor. Antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 förvärvsarbetande var 9,2 bland kvinnor och 3 bland män under 2021.

Diagram 5.3 Antal anmälda arbetsjukdomar per 1 000 förvärvsarbetande efter kön

Källa: Arbetsmiljöverket.

Den vanligaste orsaken till anmälda arbetsjukdomar 2021 var liksom 2020 kemiska och biologiska faktorer, där smitta ingår, och utgjorde 68 procent av anmälningarna. Näst vanligaste orsakerna var organisatoriska och sociala faktorer (12 procent) och ergonomiska faktorer (11 procent). Kemiska och biologiska faktorer var den vanligaste orsaken både bland kvinnor och män. Antal anmälningar av arbetsjukdomar per 1 000 förvärvsarbetande ökar med stigande ålder, både för kvinnor och män. Sett till sektor skedde flest anmälningar per 1 000 förvärvsarbetande inom den regionala sektorn, både för kvinnor och män.

Tre av tio sysselsatta hade arbetsorsakade besvär

I Arbetsmiljöverkets undersökning om arbetsorsakade besvär 2020 uppgav närmare en tredjedel, 32 procent, av antalet sysselsatta personer i åldern 16–74 år att de haft besvär till följd av arbetet under den senaste 12-månadersperioden. Detta motsvarar drygt 1,6 miljoner personer. Det är en ökning jämfört med det senaste undersökningstillfället 2018, då motsvarande andel var 28 procent. En bidragande orsak till ökningen är det ökade antalet upplevda besvär på grund av smitta, vilket troligen är en följd av covid-19-pandemin. Besvär till följd av arbetet var vanligare bland kvinnor än bland män. Andelen kvinnor som hade besvär till följd av arbete var 37 procent och bland män 27 procent.

Andelen sysselsatta med besvär till följd av arbetet skiljer sig mellan anställda inom stat, kommun, region och privata sektorn. Bland anställda inom kommun och region hade strax över 40 procent besvär av arbetet. Motsvarande andel bland anställda inom staten och den privata sektorn var omkring 30 procent. Sett till yrke och näring var sysselsatta inom vård och utbildning särskilt utsatta för besvär till följd av arbetet. Bland undersköterskor hade nära varannan, 48 procent, besvär till följd av arbetet.

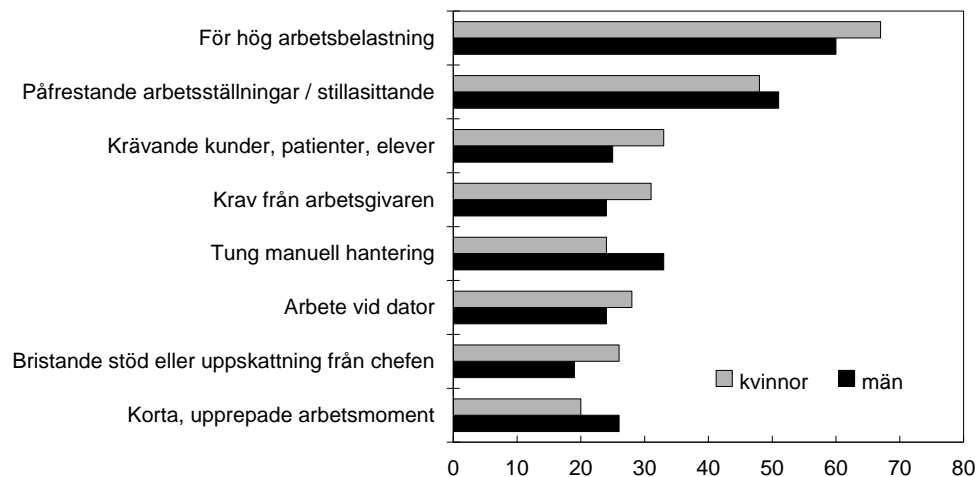
För hög arbetsbelastning var den vanligaste orsaken till arbetsorsakade besvär

Nära tre av tio sysselsatta, 29 procent, hade besvär till följd av andra förhållanden i arbetet än olyckshändelse. Det är en ökning jämfört med mätningen 2018 då motsvarande andel var 25 procent. Endast 5 procent av den sysselsatta befolkningen hade besvär till följd av olyckshändelse i arbetet. Besvär av andra förhållanden i arbetet än olyckshändelse var vanligare bland kvinnor (36 procent) än bland män (24 procent). Andra förhållanden i arbetet än olyckshändelse kan vara organisatoriska eller sociala faktorer som hög arbetsbelastning, otydliga eller motstridiga krav, bristande stöd och

uppskattning från chefen eller mobbning. Det kan också vara fysiska faktorer i arbetsmiljön eller arbetsuppgiften i sig som är orsak till besvären. Den vanligaste orsaken till besvär av andra förhållanden i arbetet än olyckshändelse var för hög arbetsbelastning. Detta gäller oavsett kön, ålder, inkomst, sektor, utbildning eller anställningsförhållande. Hög arbetsbelastning var orsak till besvär hos 64 procent av de sysselsatta med besvär till följd av andra förhållanden i arbetet än olyckshändelse.

Diagram 5.4 Orsaker till besvär till följd av arbete, andel av sysselsatta med arbetsorsakade besvär, procent

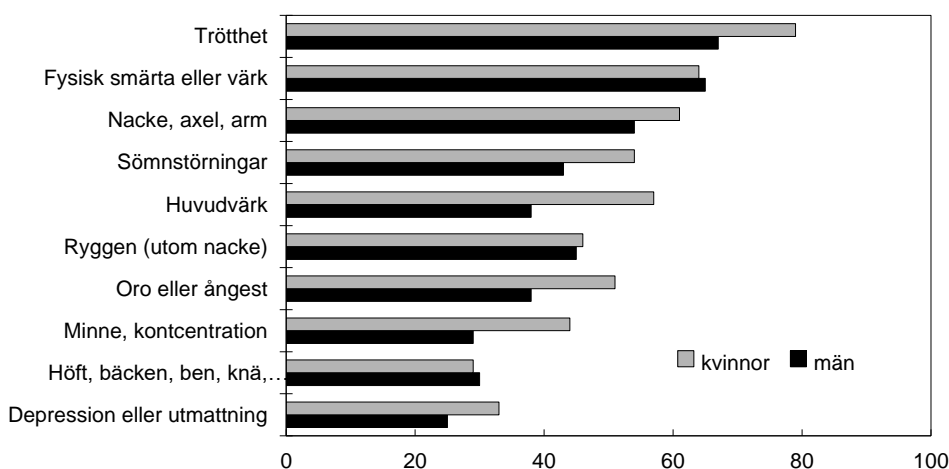

Källa: Arbetsmiljöverket, arbetsorsakade besvär 2020.

Trötthet och fysisk smärta eller värk var vanliga besvär till följd av arbete

De vanligaste typerna av besvär till följd av arbete oavsett kön, ålder eller inkomst var trötthet, fysisk smärta eller värk. Av sysselsatta med besvär till följd av arbete hade 74 procent besvär av trötthet. Motsvarande andel för fysisk smärta eller värk var 64 procent. Generellt hade kvinnor i högre grad än män huvudvärk, problem med minne, koncentration eller tankeförmåga, oro eller ångest, trötthet och sömnstörningar. En grupp som sticker ut särskilt vad gäller besvär av trötthet är kvinnor anställda i regional sektor. Nära nio av tio kvinnor anställda i regioner besväras av trötthet till följd av arbete.

Diagram 5.5 Typ av besvär till följd av arbete, andel av sysselsatta med besvär 2020, procent

Källa: Arbetsmiljöverket, arbetsorsakade besvär 2020.

Oförändrat antal inspektioner jämfört med året innan

Antalet inspektioner 2021 var relativt konstant jämfört med 2020 (se tabell 5.1). På grund av covid-19-pandemin har Arbetsmiljöverket behövt ställa om och anpassa sin tillsynsverksamhet till fler distansinspektioner. Av det totala antalet inspektioner genomfördes knappt två tredjedelar på distans (10 981) och drygt en tredjedel fysiskt (6 774).

Tabell 5.1 Antal förrättningar och inspektioner utförda av Arbetsmiljöverket

Antal	2018	2019	2020	2021
År				
Förrättningar utförda av Arbetsmiljöverket	27 154	28 429	17 730	17 877
<i>varav inspektioner</i>	<i>26 602</i>	<i>27 715</i>	<i>17 602</i>	<i>17 755</i>
<i>varav myndighetsgemensamma kontroller mot arbetslivskriminalitet</i>	<i>1 127</i>	<i>1 833</i>	<i>1 274</i>	<i>2 007</i>
Förrättningar per inspektör	105	107	69	67
Förelägganden, förbud, åtalsanmälningar, sanktionsavgifter och viten	2 830	3 645	2 663	2 636

Anm.: I kategorin inspektion ingår även uppföljningsinspektioner och myndighetsgemensamma kontroller.

Källa: Arbetsmiljöverket.

Ökad samverkan och fler myndighetsgemensamma kontroller mot arbetslivskriminalitet

Arbetsmiljöverket arbetar tillsammans med andra myndigheter mot arbetslivskriminalitet enligt regeringsuppdrag (A2022/00333). Kontroller genomförs där det finns en allvarlig risk eller misstanke om pågående brottslighet eller regelöverträdelser som direkt eller indirekt rör arbetskraften. I en delredovisning av uppdraget anges bl.a. att två center mot arbetslivskriminalitet har inrättats i enlighet med regeringsuppdraget. Under 2021 genomfördes 2 007 myndighetsgemensamma kontroller, vilket är en ökning jämfört med 2020 (se tabell 5.1). Kontrollinsatserna genomfördes mot olika identifierade riskbranscher, bl.a. bygg-, städ- och transportbranscherna. Inom ramen för myndighetsgemensamma kontroller ledde det för Arbetsmiljöverkets del till 259 förelägganden och förbud samt 374 sanktionsavgifter, vilket är en ökning jämfört med 2020.

Den regionala skyddsombudsverksamheten besökte färre arbetsställen

Staten ger årligen bidrag om ca 112 miljoner till de centrala arbetstagarorganisationerna och Svenska Hamnarbetarförbundet för deras arbete med den regionala skyddsombudsverksamheten. För 2021 redovisades 1 572 regionala skyddsombud, vilket motsvarar knappt 280 årsarbetskrafter. Det är något färre regionala skyddsombud jämfört med 2020, men antal årsarbetskrafter är samma som 2020. Under 2021 berördes 427 550 arbetsställen jämfört med 465 228 arbetsställen 2020. På grund av covid-19-pandemin har fysiska arbetsplatsbesök även 2021 kombinerats med digitala besök. Den huvudsakliga inriktningen för verksamheten 2021 var systematiskt arbetsmiljöarbete, följt av medicinska och sociala frågor.

Åtgärder inom ramen för arbetsmiljöstrategin

Skrivelsen En god arbetsmiljö för framtiden – regeringens arbetsmiljöstrategi 2021–2025 (skr. 2020/21:92) bygger på de fyra delmålen ett hållbart arbetsliv, ett hälsosamt arbetsliv, ett tryggt arbetsliv samt en arbetsmarknad utan brott och fusk.

Arbetsmiljöverket och Myndigheten för arbetsmiljökunskap har i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner inom sina respektive områden (A2021/00338). Arbetsmiljöverket prioriterar bl.a. arbete i syfte att bidra till en nollvision mot ohälsa i arbetslivet och insatser riktade mot vård- och omsorgssektorn. Arbetet inrymmer både inspektions-

insatser, kommunikationsinsatser, dialog och samverkan med arbetsmarknadens parter och att ta fram olika kunskapsmaterial. Många åtgärder är fleråriga och har ännu inte slutförts.

Myndigheten för arbetsmiljökunskap tar fram kunskapssammanställningar, analyser och riktlinjer för ett evidensbaserat arbetsmiljöarbete inom olika områden som relaterar till strategins fyra delmål. Myndighetens arbete bidrar till kunskapsuppbyggnad och kunskapsspridning inom arbetsmiljöområdet. Myndigheten har i rapporten *Distansarbete – översikt av internationella forskningen om arbetsmiljö och hälsa, balans i livet och produktivitet före och under covid-19 pandemin (2022:2)* sammanställt forskningsbaserad kunskap om distansarbete i hemmet. Rapporten visar bl.a. att det finns individuella skillnader i hur olika personer uppfattar och kan hantera distansarbete. En fungerande kommunikation med såväl kollegor som chef har stor betydelse vid distansarbete i hemmet. Om kommunikationen tunnans ut och försvåras kan det få konsekvenser för såväl produktivitet som balans mellan arbetsliv och privatliv och hälsa. Frihet från omsorgsplikter under arbetstid beskrivs vara en grundförutsättning för att distansarbete ska fungera väl.

ILO-resolution om arbetsmiljö

Den internationella arbetsorganisationen (ILO) är FN:s fackorgan för arbetslivs- och sysselsättningsfrågor. Vid arbetskonferensen, som är ILO:s högsta beslutande organ, i juni 2022 antogs en resolution som erkänner en säker och hälsosam arbetsmiljö som en femte grundläggande princip och rättighet i arbetslivet. Samtidigt fick två konventioner, ILO:s konvention (nr 155) om arbetarskydd och arbetsmiljö samt ILO:s konvention (nr 187) om ett ramverk för att främja arbetsmiljö, status som kärnkonventioner. Resolutionen bidrar till att stärka arbetstagares rätt till en god och säker arbetsmiljö globalt.

5.3.2 Arbetsrätt

Fler kvinnor än män har en tidsbegränsad anställning

Antalet tillsvidareanställda i åldrarna 20–64 år ökade med ca 50 000 personer mellan 2020 och 2021, samtidigt som antalet tidsbegränsat anställda minskade med ca 7 000 personer. Det innebär också att andelen tidsbegränsat anställda av alla anställda minskade och uppgick till 12,8 procent 2021. Andelen tidsbegränsat anställda har minskat successivt och med 2 procentenheter sedan 2014 då andelen var som högst.

Fler kvinnor än män har en tidsbegränsad anställning. Av anställda kvinnor hade 14,4 procent en tidsbegränsad anställning 2021, jämfört med 11,2 procent av anställda män. Skillnaderna mellan könen ökade något under 2021 beroende på att ökningen av antalet tillsvidareanställda var tydligare bland män än bland kvinnor samtidigt som männen stod för hela minskningen av antalet tidsbegränsat anställda.

Andelen anställda som har en tidsbegränsad anställning sjunker med åldern. År 2021 hade 45 procent i åldersgruppen 20–24 år en tidsbegränsad anställning där andelen uppgick till 50 procent för kvinnor och 41 procent för män. I åldersgruppen 55–64 år var det 6 procent som hade en tidsbegränsad anställning, varav andelen för kvinnor var något högre än för män (se utg.omr. 13 avsnitt 3 om tidsbegränsad anställning bland inrikes och utrikes födda).

Arbetstiden ökade jämfört med året innan

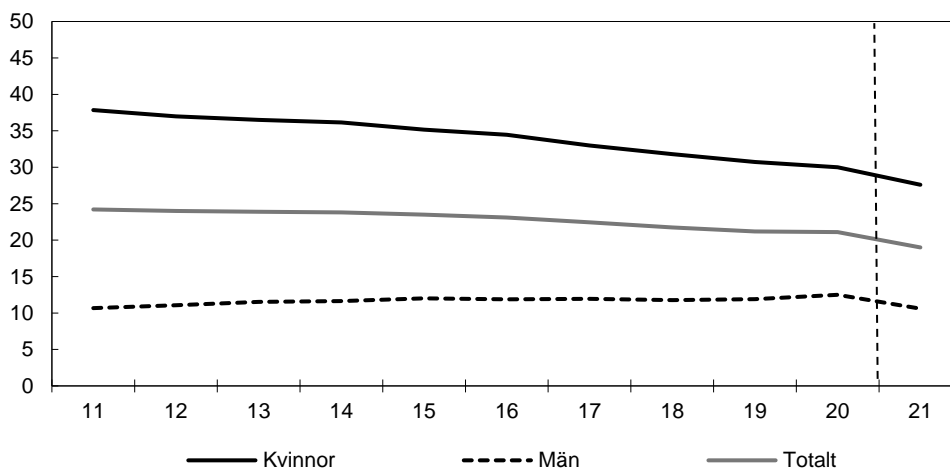
Den överenskomna arbetstiden för anställda 20–64 år var 2021 i genomsnitt 37,8 timmar i veckan för kvinnor och 40,2 timmar i veckan för män. Den faktiskt arbetade

tiden per vecka var i genomsnitt 28,5 timmar för kvinnor och 32,3 timmar för män. Skillnaden mellan den överenskomna tiden och den faktiskt arbetade tiden var således större för kvinnor än för män. Det beror bl.a. på att kvinnor i större utsträckning än män är frånvarande från arbetet på grund av sjukskrivning och vård av barn. Jämförelser av arbetstider med föregående år är något osäkra på grund av omläggningen av statistiken i Statistiska centralbyråns (SCB) arbetskraftsundersökningar (se anmärkning under diagram 5.6), men uppskattningsvis ökade den faktiskt arbetade tiden med ungefär en timme i veckan och den överenskomna arbetstiden med ca 1,5 timmar i veckan jämfört med 2020. Det beror främst på att antalet anställda som var korttidspermitterade 2020 minskade kraftigt 2021 och i viss mån på att antalet sjukskrivningsdagar minskade.

Totalt uppgick andelen deltidanställda till 19 procent av alla anställda 2021 (se diagram 5.6). Av samtliga anställda kvinnor i åldern 20–64 år arbetade 27,6 procent deltid under 2021, jämfört med 10,6 procent av samtliga anställda män. Under de senaste 15 åren har andelen deltidanställda kvinnor sjunkit stadigt, medan tendensen för deltidanställda män har varit svagt stigande fram till 2020. Den markanta minskningen av andelen deltidanställda under 2021 kan, åtminstone delvis, bero på nämnda tidsseriebrott.

Diagram 5.6 Andel deltidanställda i åldern 20–64 år

Andel av samtliga anställda

Anm.: Uppgifterna avser andelen som arbetar deltid i huvudsysslan. Den vertikala streckade linjen illustrerar ett tidsseriebrott som uppkommit beroende på arbetskraftsundersökningarnas anpassning till EU:s nya förordning för statistik om personer och hushåll fr.o.m. 2021. Tidigare statistikserier om arbetstider har ännu inte justerats enligt den nya definitionen. Jämförelser mellan 2021 och tidigare år ska därför göras med försiktighet.

Källa: Statistiska centralbyrån, AKU.

Flest utstationerade inom bygg och tillverkning

Under 2021 gjordes drygt 117 000 anmälningar om utstationering till Arbetsmiljöverkets register över utstationerade arbetstagare. Det är en ökning jämfört 2020 då knappt 88 000 anmälningar gjordes. Flest anmälningar gjordes inom byggbranschen (ca 69 procent), följt av tillverkningsbranschen (ca 17 procent). På grund av att samma arbetstagare kan förekomma i flera anmälningar uppskattar Arbetsmiljöverket även det totala antalet utstationerade arbetstagare i landet. År 2021 uppskattades antalet utstationerade arbetstagare till knappt 55 000 personer, jämfört med 39 600 utstationerade arbetstagare 2020.

Svag ökning av organisationsgraden

År 2020 omfattades 90 procent av anställda i åldern 16–64 år av kollektivavtal. I den privata sektorn hade 85 procent av de anställda kollektivavtal och i den offentliga

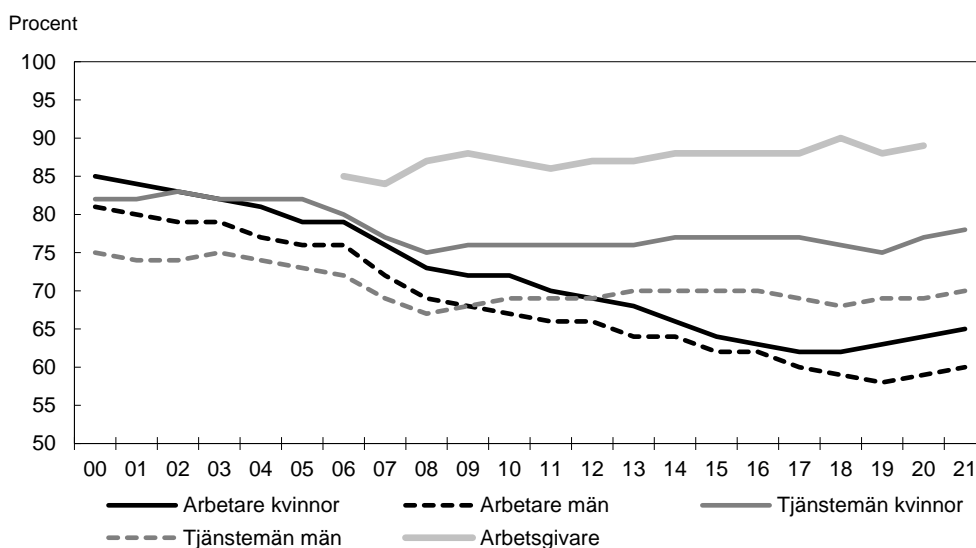
sektorn hade samtliga anställda kollektivavtal. Under de senaste 20 åren har andelen anställda som omfattas av kollektivavtal i stort sett varit oförändrad.

Den fackliga organisationsgraden uppgick 2021 till 70 procent, vilket i ett internationellt perspektiv är en mycket hög siffra. För andra året i rad ökade andelen anställda som är medlemmar i en arbetstagarorganisation med 1 procentenhet bland såväl arbetare som tjänstemän och uppgick till 62 procent i arbetarkollektivet och 74 procent i tjänstemannakollektivet 2021. Statistikomläggningen i arbetskraftsundersökningarna har dock inneburit att utvecklingen av organisationsgraden för anställda har blivit något svårtolkad. Tillströmningen av medlemmar i de fackliga organisationerna under covid-19-pandemins inledande fas avstannade under 2021, framför allt bland LO-förbunden. Medlemstappet bland anställda arbetare var dock mindre än minskningen av antalet anställda arbetare totalt, vilket bidrog till att organisationsgraden bland anställda i arbetarkollektivet ökade något 2021.

Den fackliga organisationsgraden skiljer sig mellan kvinnor och män. År 2021 var 74 procent av anställda kvinnor medlemmar i en arbetstagarorganisation jämfört med 66 procent av männen. I båda fallen uppskattas det innebära en ökning med en procentenhet jämfört med 2020. Organisationsgraden för utrikes födda kvinnor och män uppgick till 64 respektive 57 procent 2021 vilket i båda fallen innebär en viss återhämtning efter många års vikande siffror. Det har också fört med sig att skillnaden mot inrikes födda kvinnor och män, där 77 respektive 68 procent är medlemmar, har minskat något. Organisationsgraden för tillsvidareanställda uppgick 2021 till drygt 70 procent, medan mindre än hälften av tidsbegränsat anställda var fackligt anslutna.

Arbetsgivarnas organisationsgrad har varit relativt stabil de senaste tjugo åren. År 2020 var arbetsgivarnas organisationsgrad 89 procent, vilket innebär att den var 20 procent högre än den totala fackliga organisationsgraden 2020.

Diagram 5.7 Facklig organisationsgrad och arbetsgivares organisationsgrad

Anm.: Facklig organisationsgrad är andel anställda som är medlem i arbetstagarorganisation. Arbetsgivarnas organisationsgrad är beräknad som andel anställda hos arbetsgivare anslutna till en arbetsgivarorganisation. För den senare ska årsvisa jämförelser göras med försiktighet då statistiken baseras på grova skattningar. Uppgift för 2021 avseende arbetsgivares organisationsgrad saknas.

Källa: Medlingsinstitutet och Kjellberg (2022).

Antal mål i Arbetsdomstolen ökade

Arbetsstvister är tvister som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagarare. Arbetsdomstolen prövar tvister som ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetsstvister. Målen i Arbetsdomstolen delas in i A-mål och B-mål. A-mål är

mål som prövas i Arbetsdomstolen som första och enda instans medan B-mål är mål som först har prövats i tingsrätt och överklagats till Arbetsdomstolen. Under 2021 kom det totalt in 305 mål till Arbetsdomstolen, vilket är 43 fler mål jämfört med 2020. Det är första gången sedan 2013 som antalet mål ökade från ett år till ett annat. Det är framför allt antalet A-mål som har ökat. Antalet avgjorda mål ökade 2021 jämfört med 2020, med 23 mål.

Genomströmningstiden för målen i Arbetsdomstolen har varit relativt stabil de senaste åren. Genomströmningstiden mäts som medianen för antalet månader det tar att avgöra ett mål. För 2021 var A-målens mediantid 5 månader och B-målens mediantid 1 månad. För mål avgjorda efter dom eller särskilt uppsatt beslut var mediantiden för A-mål 7 månader och B-mål 9 månader. Ett annat sätt att bedöma Arbetsdomstolens prestationer är styckkostnaden för avgjorda mål. Styckkostnaden var 111 700 kronor 2021, vilket är 1 400 kronor lägre jämfört med 2020.

Arbetsrätten har reformerats för ökad flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden

Den 30 juni 2022 trädde nya regler om arbetsrätten i kraft i enlighet med förslagen i propositionen Flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden (prop. 2021/22:176). De nya reglerna innebär bl.a. att förutsebarheten vid en uppsägning från arbetsgivarens sida förbättras. Möjligheterna att avvika genom kollektivavtal från bl.a. reglerna om uppsägning i lagen (1982:80) om anställningsskydd ökar. Reglerna innebär också att alla arbetsgivare utan begränsning av storlek får undanta upp till tre arbetstagare från turordning vid arbetsbrist. Om en arbetsgivare har sagt upp en arbetstagare, upphör anställningen vid uppsägningstidens slut även om uppsägningens giltighet är under tvist. Genom de nya reglerna införs också turordning och rätt till omställningstid vid omreglering till lägre sysselsättningsgrad. Vidare införs en presumtion för att anställningsavtal gäller på heltid. Den tidigare anställningsformen allmän visstidsanställning ersätts av särskild visstidsanställning vilket bl.a. innebär att anställningen övergår till en tillsvidareanställning efter en anställningstid på 12 månader. De nya reglerna främjar också tillsvidareanställningar hos kundföretag för inhyrda arbetstagare genom att kundföretagen i vissa fall ska erbjuda arbetstagarna tillsvidareanställning eller betala ersättning till arbetstagarna. Reglerna började tillämpas den 1 oktober 2022.

5.3.3 Lönebildning

År 2021 var avtalsrörelsen av begränsad omfattning sett till antalet avtal med ordinarie utlöppningstidpunkt 2021. Totalt tecknades 86 kollektivavtal om löner och allmänna villkor, vilka berörde 476 000 anställda. Av dessa hade ca 20 avtal sin ordinarie utlöppningstidpunkt under 2021. Eftersom avtalsrörelsen 2020 försköts 7 månader som en följd av covid-19-pandemin återstod många avtal från 2020 års avtalsrörelse att omförhandla under 2021. Industrins avtal som tecknades 2020 blev normerande också för de avtal som tecknades 2021.

Fortsatt få medlingsärenden och få förlorade arbetsdagar

Under 2021 medlade Medlingsinstitutet i två medlingsärenden på förbunds nivå. I likhet med föregående år förlorades inga arbetsdagar i tvister på förbunds nivå under 2021. I lokala förhandlingar bröt stridsåtgärder ut i två tvister, vilket resulterade i sammanlagt elva förlorade arbetsdagar.

Tabell 5.2 Antal medlingsärenden och förlorade arbetsdagar på grund av konflikt

Antal						
År	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Medlingsärenden på central nivå	27	15	0	2	8	2
Lokala medlingsärenden	19	4	11	12	11	10
Antal förlorade arbetsdagar	10 417	2 570	50	7 577	0	11

Anm.: Medlingsärenden på lokal nivå leder nödvändigtvis inte till medlingsinsatser av Medlingsinstitutet.

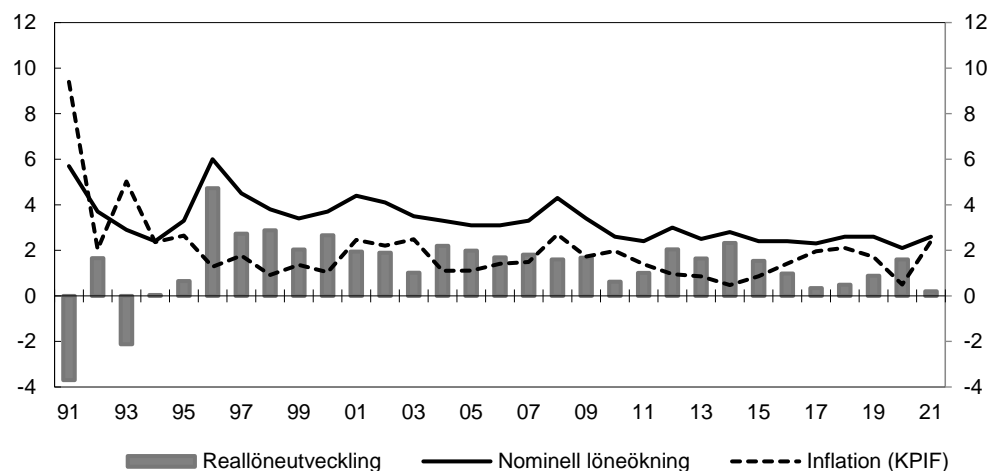
Källa: Medlingsinstitutet.

Högre nominell löneökning men lägre reallöneutveckling

Enligt preliminära utfall var löneökningen 2,6 procent för ekonomin som helhet 2021. Det är en ökning jämfört med 2020 då löneökningstakten var 2,1 procent. Efter en ovanligt låg löneökningstakt under 2020 på grund av den uppskjutna avtalsrörelsen var löneökningstakten under 2021 tvärtom något förhöjd på grund av avtalens konstruktion. Löneökningstakten i näringslivet var enligt preliminära utfall 2,8 procent 2021, jämfört med 2,0 procent 2020. Trots starkt stigande konsumentpriser mot slutet av året var reallönetillväxten, definierad som den nominella lönen enligt konjunkturlöne-statistiken korrigerad för inflationen enligt KPIF, preliminärt 0,2 procent för helåret 2021.

Diagram 5.8 Nominell löneutveckling och reallöneutveckling 1991–2021

Årlig procentuell förändring

Anm.: Reallön är nominell timlöneökning enligt konjunkturlöne-statistiken deflaterad med konsumentprisindex med fast ränta (KPIF).

Källa: Medlingsinstitutet och Statistiska centralbyrån.

År 2021 beräknades de avtalsmässiga löneökningarna i de centrala avtalen till 2,4 procent för hela ekonomin, vilket är högre jämfört med 2020. År 2020 var dock de centralt avtalade löneökningarna ovanligt låga, vilket i huvudsak berodde på den uppskjutna avtalsrörelsen. Att de centralt avtalade löneökningarna under 2021 översteg 2 procent beror i huvudsak på att den större andelen av de totala avtalade löneökningarna låg tidigt i avtalsperioden. De faktiska löneökningarna under 2021 låg strax över de jämförelsevis höga avtalsmässiga löneökningarna, vilket resulterade i att restposten, dvs. skillnaden mellan de avtalsmässiga och de faktiska löneökningarna, var förhållandevis låg.

Enligt preliminära utfall ökade arbetskostnaderna per timme i näringslivet i Sverige 2021 med 3,6 procent enligt Labour Cost Index, vilket är en påtaglig ökning jämfört med 2020. I USA var ökningen densamma, 3,6 procent, och i euroområdet var ökningen 1 procent. Jämförelser mellan olika länder för de senaste två åren bör dock

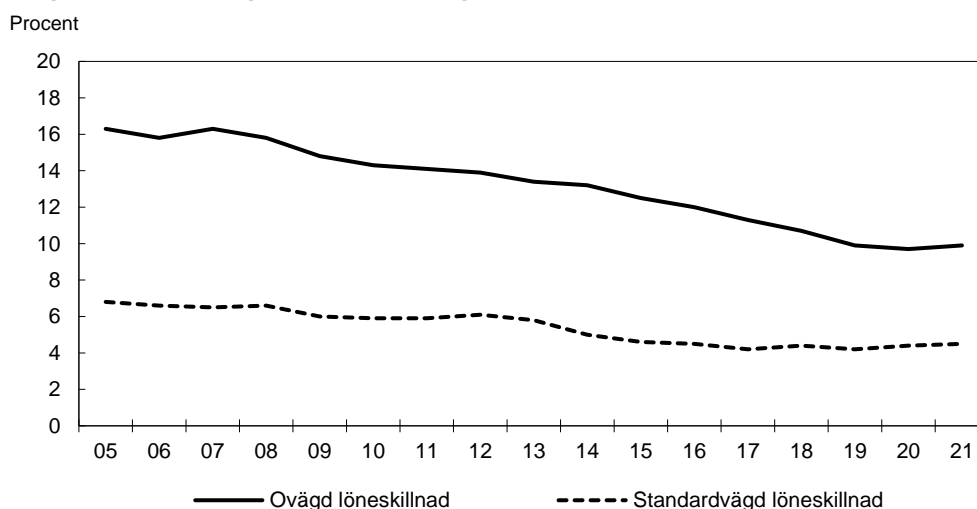
göras med försiktighet, då olika stödåtgärder har påverkat de genomsnittliga arbetskostnaderna på olika sätt under covid-19-pandemin. Under det senaste årtiondet har arbetskostnaderna i Sverige ökat i genomsnitt 0,6 procentenheter snabbare per år jämfört med euroområdet och 0,3 procent snabbare per år jämfört med USA.

Löneskillnaden ökade mellan kvinnor och män

År 2021 hade kvinnor 90,1 procent av mäns lön, vid en jämförelse mellan kvinnors och mäns genomsnittliga löner på hela arbetsmarknaden. Löneskillnaden mellan könen var därmed 9,9 procent, vilket är en ökning med 0,2 procentenheter under 2021 jämfört med 2020. Sett till ett längre tidsperspektiv minskar löneskillnaderna. Mellan 2005 och 2021 har löneskillnaden minskat med 6,4 procentenheter (se diagram 5.9).

Den enskilt viktigaste förklaringen till löneskillnaden mellan könen är att kvinnor och män arbetar inom olika yrken och att dessa yrken har olika lönelägen. Ett annat sätt att jämföra kvinnors och mäns löner är att med en s.k. standardvägning beräkna hur löneskillnaden skulle se ut om man tar hänsyn till skillnader i yrke, sektor, ålder, utbildning och arbetstid. Mätt med standardvägning var kvinnors lön i genomsnitt 95,5 procent av mäns lön 2021. Den återstående löneskillnaden, den s.k. oförklarade löneskillnaden, var 4,5 procent 2021, vilket är 0,1 procentenheter mer jämfört med 2020. Mellan 2005 och 2021 har den oförklarade löneskillnaden minskat med 2,3 procentenheter.

Diagram 5.9 Ovägd och standardvägd löneskillnad mellan kvinnor och män

Anm.: Tidsserierna i diagrammet har beräknats med icke avrundade löner, vilket skiljer sig marginellt från redovisningar i tidigare budgetpropositioner där beräkningar av löner har avrundats till närmaste hundratal.

Källa: Medlingsinstitutet.

Den största oförklarade löneskillnaden finns bland tjänstemän i privat sektor där den var 6,8 procent 2021. Den minsta skillnaden finns i den kommunala sektorn som uppgick till 0,4 procent 2021 (se även utg.omr. 2 avsnitt 4 om kvinnors och mäns lön inom staten).

Enligt Medlingsinstitutets bedömning har covid-19-pandemin och dess konsekvenser troligen haft en inverkan på utfallen i löneskillnaderna för 2020 och 2021. Det är dock för tidigt att med säkerhet säga vad ökningen i löneskillnaden mellan kvinnor och män beror på och om det är en tillfällig eller stadigvarande förändring. Uppgången av den oförklarade löneskillnaden drivs främst av arbetares löner i privat sektor som i stor utsträckning återfinns i branscher som påverkats av pandemin med förändrad personalsammansättning till följd. Därtill orsakade pandemin tidsförskjutningar i lönerrevisionerna vilket har försvårat tolkningen av lönernas förändringstakt under de

senaste två åren. En förklaring till att löneskillnaden mellan könen minskat över tid är att arbetsmarknaden har blivit mindre könsuppdelad. Jämfört med 2014 har andelen kvinnor ökat i manligt dominerade yrken och minskat i kvinnligt dominerade yrken (se även utg.omr. 13 avsnitt 5 om den ekonomiska jämställdheten).

5.3.4 Jämlikhetskommissionens förslag inom arbetslivspolitik

Jämlikhetskommissionen (dir. 2018:74) tillsattes med det övergripande uppdraget att lämna förslag på åtgärder som syftar till att långsiktigt öka den ekonomiska jämlikheten och att öka möjligheterna till social rörlighet. I betänkandet En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46) lämnades ett stort antal förslag och rekommendationer. Vissa av dessa riktades mot det arbetslivspolitiska området. Beslut har fattats som ligger i linje med flera av de förslag som lämnades av Jämlikhetskommissionen. Bland annat förstärktes Arbetsmiljöverkets anslag till följd av riksdagens beslut om budgetpropositionen för 2022. I promemorian Utökat informationsutbyte (Ds 2022:13) lämnas förslag för att möjliggöra ett utökat informationsutbyte mellan myndigheter i syfte att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen, bidragsbrott och arbetslivskriminalitet (se utg.omr. 2 avsnitt 8 för närmare beskrivning av promemorian). Promemorian har remitterats och kommer sedan att beredas inom Regeringskansliet. I övrigt ser regeringen ingen anledning att gå vidare med förslagen i betänkandet.

5.4 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Flera utmaningar återstår för att kvinnor och män ska ha goda arbetsvillkor och möjlighet till utveckling i arbetet. Regeringen bedömer att det övergripande målet på arbetslivsområdet delvis har uppnåtts. Arbetslivspolitikerna har även en påverkan på förhållanden på andra samhällsområden.

Arbetsmiljön präglades fortsatt av covid-19-pandemin

Covid-19-pandemin har haft betydande påverkan på arbetslivet och arbetsmiljön även under 2021. Arbetsmiljön har påverkats och förändrats på ett eller annat sätt för i stort sett alla arbetstagare, såväl för de som arbetat hemifrån på distans som för de som arbetat på den fysiska arbetsplatsen. Rutiner och arbetssätt har behövt ändras för att hantera risk för smitta. Genom att arbete i hemmet påverkar många sidor av en individs arbetsliv såväl som privatliv så skiljer sig distansarbete i hemmet från andra arbetsmiljöfrågor. Det är dock fortsatt svårt att ge en heltäckande bild av vilka effekter pandemin har haft på arbetsmiljön. Det återstår att ta del av forskning om hur arbetsmiljön och arbetsvillkor förändrats under pandemin.

Ökningen av både arbetsolyckor och arbetssjukdomar kan kopplas till covid-19-pandemin. Även om det skedde en ökning av antalet dödsolyckor 2021 jämfört med föregående år så har antalet dödsolyckor i arbetet minskat över tid. Systematik i säkerhets- och arbetsmiljöarbetet är centralt för att förebygga dödsolyckor. Skillnaderna mellan kvinnor och män vad gäller dödsolyckor, arbetsrelaterade olyckor och arbetssjukdomar beror till största del på att kvinnor och män arbetar inom olika sektorer och yrken på arbetsmarknaden med olika villkor och risker i arbetsmiljön.

Regeringen bedömer att även resultatet avseende arbetsorsakade besvär är en utmaning för att nå målet för delområdet arbetsmiljö och på så sätt även det övergripande målet för arbetslivspolitikerna.

Insatser mot arbetslivskriminalitet bidrar till ökad trygghet på arbetsmarknaden

Regeringens bedömning är att arbetet mot arbetslivskriminalitet är viktigt då arbetslivskriminaliteten skapar stor otrygghet på arbetsmarknaden, snedvrider konkurrensen och är en betydande inkomstkälla för organiserad ekonomisk brottslighet. Regeringen ser allvarigt på uppgifterna om att antalet företag som systematiskt bryter mot arbetsmiljöregelverket uppges ha ökat under covid-19-pandemin. Det är positivt att myndighetssamverkan mot arbetslivskriminalitet har utvecklats parallellt med Arbetsmiljöverkets tillsynsverksamhet och att antalet myndighetsgemensamma kontroller har blivit fler under 2021. Regeringen bedömer att arbetet bl.a. bidrar till en ökad trygghet för de seriösa aktörerna på arbetsmarknaden och därigenom till uppfyllelse av såväl målet för delområdet arbetsmiljö som det övergripande målet för arbetslivspolitikerna.

Reformeringen av arbetsrätten skapar förutsättningar för flexibilitet, trygghet och inflytande

Reformeringen av arbetsrätten, som är en del av omställningspaketet för långsiktigt förbättrad flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden har sin grund i ett förslag från arbetsmarknadens parter på den privata arbetsmarknaden. Regeringen bedömer att de ändringar som genomförts leder till bättre förutsättningar för ett arbetsliv som tillgodoser både arbetstagares och arbetsgivares behov av flexibilitet, trygghet och inflytande genom att alla arbetstagare får bättre förutsättningar till omställning och kompetensutveckling genom hela arbetslivet och att Sveriges konkurrenskraft stärks. De nya reglerna gällande arbetsrätten bedöms bl.a. kunna öka möjligheterna till tillsvidareanställningar och bidra till en ökad andel heltidsanställningar. Eftersom kvinnor är överrepresenterade bland de visstidsanställda och bland de med deltidsanställningar kan ändringarna därför bidra till att främja den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män.

Regeringen bedömer att utvecklingen på området bl.a. genom reformeringen av arbetsrätten och en hög organisationsgrad på arbetsmarknaden visar att förutsättningarna är goda för ett arbetsliv som tillgodoser både arbetsgivares och arbetstagares behov av flexibilitet, trygghet och inflytande. Därigenom bidrar det till att uppnå målet för delområdet arbetsrätt vilket bidrar till uppfyllelse av det övergripande målet för arbetslivspolitikerna.

En väl fungerande lönebildning

Under 2021 uppnåddes flera av de kriterier som används för att bedöma om målet om en god lönebildning kan anses vara uppfyllt. Det låga antalet medlingsärenden och få förlorade arbetsdagar till följd av konflikt vittnar om en fredlig arbetsmarknad. Även i en internationell jämförelse framstår den svenska arbetsmarknaden som mycket fredlig. Även om avtalsrörelsen 2021 var av mindre omfattning gör regeringen den samlade bedömningen att lönebildningen under året fungerade väl. Löneskillnaden mellan kvinnor och män har betydelse för den ekonomiska jämställdheten. Även om löneskillnaden mellan kvinnor och män ökade under 2021 så har löneskillnaderna minskat över tid, vilket bidrar till ökad ekonomisk jämställdhet.

Regeringen bedömer att lönebildningen under året skedde i samhällsekonomisk balans och arbetsfred. Därigenom uppnåddes målet för delområdet lönebildning vilket bidrar till att nå det övergripande målet för arbetslivspolitikerna.

5.5 Politikens inriktning

Deltagande i arbetslivet är för de flesta människor, såväl kvinnor som män, den viktigaste källan till försörjning och har stor betydelse för individens möjlighet till delaktighet och inflytande i samhället. Arbetslivspolitikerna utgår från människors vilja till arbete och utveckling. Förändringarna i arbetslivet påverkar hur vi arbetar, var vi arbetar och när vi arbetar. Covid-19-pandemin har inneburit vissa förändringar för vårt sätt att arbeta och flera kan också komma att bli bestående.

Den svenska arbetsmarknadsmodellen bygger på en ansvarsfördelning mellan staten och arbetsmarknadens parter. Statens roll är att bidra med ett ändamålsenligt regelverk och andra styrmedel för att säkra goda arbetsvillkor och underlätta tillkomsten av nya jobb, samtidigt som förutsättningar skapas för arbetsmarknadens parter att ta ansvar för lön och övriga villkors närmare utformning. Att parterna tar ett stort ansvar för regleringen av arbetsmarknaden och att villkoren anpassas efter förutsättningar i olika branscher och utifrån ökade krav på snabb omställning stärker Sveriges konkurrenskraft. En väl fungerande politik på arbetslivsområdet bygger på en god dialog mellan staten och arbetsmarknadens parter om hur politiken kan utvecklas och vilka insatser som bör genomföras.

En god arbetsmiljö skapar ett tryggare Sverige

En säker och utvecklande arbetsmiljö är central för en väl fungerande och livskraftig arbetsmarknad och välfärd. Det är även en grundbult i byggandet av ett tryggare Sverige. God arbetsmiljö har betydelse för såväl tillväxt som sysselsättning, liksom för en god, jämlik och jämställd hälsa. Arbetsmiljön har stor betydelse för hur länge människor kan, orkar och vill arbeta. Regeringen och myndigheterna på arbetsmiljöområdet arbetar tillsammans med arbetsmarknadens parter för att skapa ramarna för en god arbetsmiljö. Det är arbetsgivarna, arbetstagarerna och deras representanter som tillsammans bedriver det dagliga arbetsmiljöarbetet på de enskilda arbetsplatserna. Det systematiska och förebyggande arbetsmiljöarbetet är grunden till en god arbetsmiljö. En god arbetsmiljö är också en jämställdhetsfråga.

Ingen ska dö eller skadas till följd av sitt arbete. Tillsyn av arbetsmiljö är avgörande för att upprätthålla skyddet för arbetstagarerna och för att rättvisa konkurrensförhållanden ska kunna råda på arbetsmarknaden. Det behövs en fortsatt hög ambitionsnivå för arbetsmiljöpolitiken för att möta olika utmaningar i arbetslivet. Arbetet för en förbättrad arbetsmiljö går hand i hand med arbetstagarernas arbetsvillkor och trygghet i stort. Genomförandet av arbetsmiljöstrategin 2021–2025 är en viktig del i att stärka arbetet med att uppnå målet för arbetslivspolitikerna.

Det fortsatta arbetet mot arbetslivskriminalitet

Arbetslivskriminalitet ökar i omfattning och är en inkomstkälla för den grova organiserade brottsligheten. Arbetslivskriminaliteten leder till att konkurrensen snedvrids och att seriösa företagare konkurreras ut av oseriösa företag. Därtill orsakar arbetslivskriminaliteten bl.a. en ökad otrygghet på arbetsmarknaden, att arbetskraft utnyttjas och att offentliga medel riskerar att gå till kriminella. Det är viktigt att bekämpa brott, fusk och missbruk kopplat till arbetsmarknaden och att sanktioner är träffsäkra och effektiva.

Goda arbetsvillkor är viktigt för en välfungerande arbetsmarknad

Sverige har en stark och välfungerande arbetsmarknadsmodell. Omställning på arbetsmarknaden ska förbättras genom införandet av omställningspaketet för ökad flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden, vilket bl.a. innehåller en reformerad arbetsrätt. Kollektivavtalslösningar mellan arbetsmarknadens parter och en

fortsatt hög anslutningsgrad, både bland arbetsgivare och arbetstagare, är viktigt. En arbetsmarknad där kvinnor och män kan delta på samma villkor blir mindre könsuppdelad, är bra för samhället, ger en starkare ekonomi och bidrar till målet om ekonomisk jämställdhet. Heltidsarbete ska vara norm för både kvinnor och män. Regeringen ser samtidigt behov av fler verktyg och utrymme för flexibilitet för att kombinera ett högt arbetsmarknadsdeltagande med familjeliv.

En förutsättning för att parterna fortsatt ska kunna ta ett stort ansvar för regleringen på arbetsmarknaden i syfte att skapa flexibla lösningar som är anpassade för olika branscher är att arbetsmarknadens parter autonomi och självständighet bevaras. Regeringen ska, tillsammans med arbetsmarknadens parter, fortsatt vara en stark röst inom EU. Regeringen värnar den svenska arbetsmarknadsmodellen inom EU och agerar för att initiativ på EU-nivå ska respektera nationella system och arbetsmarknadens parter autonomi.

Det är viktigt med en ansvarsfull lönebildning

En av grundpelarna i den svenska arbetsmarknadsmodellen är att arbetsmarknadens parter har ett huvudansvar för lönebildningen. Den svenska lönebildningsmodellen baseras på att den internationellt konkurrensutsatta sektorn är lönenormerande. Sverige har under lång tid haft en välfungerande lönebildning med få konflikt dagar, långsiktig reallönetillväxt och hög sysselsättningsgrad. Det är viktigt att den svenska arbetsmarknadsmodellen värnas.

Osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män får inte förekomma. Möjligheterna till ekonomisk självständighet och trygghet ska vara samma för kvinnor och män, genom hela livet. Löneskillnader mellan kvinnor och män minskar över tid men det går för långsamt. Det finns flera orsaker till att kvinnor har lägre inkomster än män och för att nå jämställda inkomster krävs åtgärder inom flera olika politikområden.

5.6 Budgetförslag

5.6.1 2:1 Arbetsmiljöverket

Tabell 5.3 Anslagsutveckling 2:1 Arbetsmiljöverket

Tusental kronor

2021	Utfall	696 136	Anslagssparande	17 851
2022	Anslag	787 550 ¹	Utgiftsprognos	768 057
2023	Förslag	819 020		
2024	Beräknat	858 458 ²		
2025	Beräknat	872 872 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 842 637 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 842 637 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Arbetsmiljöverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för bidrag till myndigheter samt statsbidrag till arbetsmarknadens parter för arbete mot arbetslivskriminalitet.

Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till arbetsmarknadens parter och till ideella organisationer för att lämna information och rådgivning till personer som omfattas av lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.4 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:1 Arbetsmiljöverket

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	787 550	787 550	787 550
Pris- och löneomräkning ²	6 909	21 825	35 415
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	24 561	49 083	49 907
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	819 020	858 458	872 872

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 819 020 000 kronor anvisas under anslaget 2:1 *Arbetsmiljöverket* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 858 458 000 kronor respektive 872 872 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 5.5 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Arbetsmiljöverket

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Resultat från föregående år	Intäkter	Kostnader	Accumulerat resultat
Utfall 2021	3	608	611	0
Prognos 2022	0	1 100	1 100	0
Budget 2023	0	700	700	0

Uppdragsverksamheten omfattar huvudsakligen den särskilda informationsverksamheten, men även försäljning från informationssystemet om arbetsskador (ISA). Den särskilda informationsverksamheten består främst av försäljning av verkets föreskrifter. Det ackumulerade resultatet för 2021 var 0 kronor.

5.6.2 2:2 Arbetsdomstolen

Tabell 5.6 Anslagsutveckling 2:2 Arbetsdomstolen

Tusental kronor

2021	Utfall	32 720	Anslagssparande	2 423
2022	Anslag	35 448 ¹	Utgiftsprognos	31 678
2023	Förslag	35 798		
2024	Beräknat	36 743 ²		
2025	Beräknat	37 538 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 35 798 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 35 798 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Arbetsdomstolens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.7 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:2 Arbetsdomstolen

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	35 448	35 448	35 448
Pris- och löneomräkning ²	350	1 295	2 090
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	35 798	36 743	37 538

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 35 798 000 kronor anvisas under anslaget 2:2 *Arbetsdomstolen* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 36 743 000 kronor respektive 37 538 000 kronor.

5.6.3 2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)

Tabell 5.8 Anslagsutveckling 2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)

Tusental kronor

2021	Utfall	33 715	Anslagssparande	3 007
2022	Anslag	33 722 ¹	Utgiftsprognos	33 500
2023	Förslag	33 722		
2024	Beräknat	33 722		
2025	Beräknat	33 722		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för Sveriges medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen (ILO). Högst 1 100 000 kronor får användas för utgifter för deltagande i ILO:s verksamhet och för ILO-kommittén. Medlemsavgiften i svenska kronor bestäms av den svenska kronans växelkurs mot schweizerfrancen vid utbetalningsdagen.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.9 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	33 722	33 722	33 722
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	33 722	33 722	33 722

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 33 722 000 kronor anvisas under anslaget 2:2 *Internationella arbetsorganisationen (ILO)* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 33 722 000 kronor respektive 33 722 000 kronor.

5.6.4 2:4 Medlingsinstitutet

Tabell 5.10 Anslagsutveckling 2:4 Medlingsinstitutet

Tusental kronor

2021	Utfall	55 866	Anslagssparande	1 547
2022	Anslag	56 720 ¹	Utgiftsprognos	56 174
2023	Förslag	57 683		
2024	Beräknat	60 572 ²		
2025	Beräknat	62 757 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 57 683 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 57 683 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Medlingsinstitutets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.11 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:4 Medlingsinstitutet

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	56 720	56 720	56 720
Pris- och löneomräkning ²	963	3 852	6 037
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	57 683	60 572	62 757

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 57 683 000 kronor anvisas under anslaget 2:4 *Medlingsinstitutet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 60 572 000 kronor respektive 62 757 000 kronor.

5.6.5 2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap

Tabell 5.12 Anslagsutveckling 2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap

Tusental kronor

2021	Utfall	37 126	Anslagssparande	2 543
2022	Anslag	49 448 ¹	Utgiftsprognos	50 001
2023	Förslag	49 968		
2024	Beräknat	51 411 ²		
2025	Beräknat	52 819 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 49 620 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 49 620 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Myndigheten för arbetsmiljökunskaps förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.13 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	49 448	49 448	49 448
Pris- och löneomräkning ²	652	2 461	3 882
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-132	-498	-511
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	49 968	51 411	52 819

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Regeringen föreslår att 49 968 000 kronor anvisas under anslaget 2:4 *Myndigheten för arbetsmiljökunskap* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 51 411 000 kronor respektive 52 819 000 kronor.

5.6.6 2:6 Regional skyddsombudsverksamhet

Tabell 5.14 Anslagsutveckling 2:6 Regional skyddsombudsverksamhet

Tusental kronor

2021	Utfall	110 721	Anslagssparande	1 279
2022	Anslag	112 000 ¹	Utgiftsprognos	110 565
2023	Förslag	112 000		
2024	Beräknat	112 000		
2025	Beräknat	112 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till de centrala arbetstagarorganisationerna för den regionala skyddsombudsverksamheten.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.15 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 2:6 Regional skyddsombudsverksamhet

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	112 000	112 000	112 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	112 000	112 000	112 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 112 000 000 kronor anvisas under anslaget 2:6 *Regional skyddsombudsverksamhet* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 112 000 000 kronor respektive 112 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 2:6 *Regional skyddsombudsverksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 20 000 000 kronor 2024.

Skälen för regeringens förslag: Arbetsmiljöverket beslutar om bidrag under anslaget för den regionala skyddsombudsverksamheten som medför utgifter kommande budgetår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 2:6 *Regional skyddsombudsverksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 20 000 000 kronor 2024.

Tabell 5.16 Beställningsbemyndigande för anslaget 2:6 Regional skyddsombudsverksamhet

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024
Ingående åtaganden	19 596	19 597	20 000	
Nya åtaganden	19 597	20 000	20 000	
Infriade åtaganden	-19 596	-19 597	-20 000	-20 000
Utestående åtaganden	19 597	20 000	20 000	
Erhållet/förslaget bemyndigande	20 000	20 000	20 000	